

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Antonii Eremitae

Athanasius <Alexandrinus, Heiliger>

Avgvstae Vindellicorvm, 1611

Βίος Και Ρολιτεια του Οσιου Πατρος ήμων Αντωνιου ... = Vita S. Patris
Nostri Antonii, conscripta & missa ad monachos peregrinos à D. patre
Athanasio, Alexandriae archiepiscopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41477

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΘΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ

ἡμῶν Αντωνίου, συγγραφεὺς, καὶ δόξα λαίς πρὸς ὅσῳ ἐν τῇ
 ξένη μοναχοῦς, ὡρᾶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀ-
 θανασίας δεχισπισκῆπυ Ἀλεξανδρείας.

Γαθλῶ ἀμιλλαν ἐρεσήσαδε πρὸς ὅσῳ ἐν Αἰγύ-
 πῳ μοναχοῦς, ἤτοι παρσωθιῶαι, ἢ καὶ ὑπερ-
 βαλέαζ τῦ ὅσῳ πρεελόμιοι, τῇ κατ' ἀρετῶν
 ὑμῶν ἀσκήσει. καὶ γὰρ παρ' ὑμῖν λοιπὸν μοναστή-
 ρια, καὶ τὸ τῶν μοναχῶν χῆμα πολιτεύεται.
 πῶν τῶν μὲν οὐ τῶν πρὸ θεσιν δικαίως αὐτὸς ἐπαμένει. καὶ εὐχο-
 μῶν ἡμῶν, ὁ θεὸς πλειώσειεν. ἐπειδὴ δὲ ἀπητήσασθε καὶ παρ' ἐ-
 μοῦ πρὸ τῆς πολιτείας τοῦ ἁγίου Αντωνίου, μαθεῖν θέλοντες ὅπως
 πῆρξατο τῆς ἀσκήσεως, καὶ τίς ἦν πρὸ ταύτης, καὶ ὅπῃ ἔχε τοῦ
 βίου τὸ τέλος, καὶ ἡ ἀληθὴ πᾶ πρὸ αὐτῶ λεγομένη εἴς; ἵνα καὶ
 πρὸς τὸν ἐκείνου ζῆλον ἐαυτοῦ ἀγάγητε: μετὰ πολλῆς πρῶν
 ἀσκήσεως ἐδιδάμην τὸ παρ' ὑμῶν ἴπταγμα. καί μοι γὰρ μέγα κέρδι-
 ὡ φελείας ἐστὶ καὶ τὸ μόνον Αντωνίου μνημονόειν. οἶδα δὲ ὅτι καὶ
 ὑμεῖς ἀκούσατες, μετὰ τοῦ θαυμάσαι τὸν ἀΐθρωπον, θελήσατε
 καὶ ζῆλωσαι τῶν ἐκείνου πρὸ θεσιν. ἐστὶ γὰρ μοναχοῖς ἰκαίος χα-
 ρακτήρ πρὸς ἀσκησιν ὁ Αντωνίου βίος. οἷς μὲν οὐ ἠκούσατε πρὸ
 αὐτῶ ὡρᾶ τῶν ἀπαγγελιάτων μὴ ἀπισήσασθε, ὀλίγα δὲ μᾶλλον
 ἀκηκοέναι παρ' αὐτῶν νομίζετε. πάντως γὰρ καὶ ἐκεῖνοι μόγις πρῶν
 τα διηγῆσαντο * ἐπεὶ καὶ γὰρ, πρῶν παρ' ὑμῶν, ὅσα αὐτῶ
 τῆς ἴπτολῆς σημαῖω, ὀλίγα τῶν ἐκείνου μνημονόσας ἴπσειλω.
 καὶ ὑμεῖς δὲ μὴ πρῶν ὅσῳ ἐκθέσειτε πλεόντας ἐρωτᾶν. ἴσως
 γὰρ, ἐκάστου λέγοντῶ ὅπερ οἶδα, μόγις ἐπαξίως ἢ πρὸ ἐκείνου
 γῆναι διήγησις. ἐβουλόμην μὲν οὐ, δεξάμην ὑμῶν τῶν
 ἴπτολῶν, μετὰ πέμψασθαι τινὰς τῶν μοναχῶν, τῶν μάλιστα πικ-
 κόπρον εἰωθότων πρὸς αὐτὸν ὡρᾶ γίνεσθαι. ὡς αὐτῶ πλεόν μαθῶν
 πληρῶν

ATIV 2

VITA S. PATRIS NOSTRI ANTONII,
conscripta & missa ad monachos peregrinos
à D. patre Athanasio, Alexandriae
archiepiscopo.

Praclarum certamen cum Monachis in Aegypto suscepistis, dum ijs virtutum exercitatione aut equari, aut etiam antecellere, constituistis. Nam & apud vos jam sunt monasteria, & monachorum ritus seruatur. Hoc igitur propositum jure quis laudauerit; vobisq; precantibus, Deus perficiet. Caterum quia expetistis, & à me cognoscere voluistis, rationem vita S. Antonij; quod Ascetica primordium is ceperit, quis fuerit antea, quisq; vite ejus exitus? verà ne sint quae de illo dicantur? ut ipsius zelum sectari possitis: mandatum vestrum cupidissimè accepi. Nam & mihi magno est lucro atq; emolumento, vel solùm Antonij meminisse. Scio autem vos quoq; ubi audieritis, hominis admiratione, institutum illius amulaturos esse. Vita enim Antonij character est, Monachis ad Asceticam abunde positus. Iis igitur quae de ipso alios nunciare audistis, fidem ne derogetis; quin pauca potius ex his vos audisse, existimetis: omnino enim etiam illi vix tam multa narrarunt. Siquidem & ego, quaecumq; cohortatione vestra per epistolam significaro, partem duntaxat exiguam eorum quae egit commemoratam scripsero. Verùm vos quoq; pergite hinc [istuc] nauigaturos interrogare: fortassis namq; ut quilibet dicat quod norit, vix pro dignitate ac merito ipsius narratio fiet. Literis itaq; vestris mihi redditis, monachos quosdam accersere visum est, qui maximè omnium frequenter illi adesse consueuerunt: ut, pluribus cognitis, plenius de ijs per

A 2 epistolam

VITA

3

epistolam vos certiores facerem. Et quoniam nauigandi tempus me veluti conclusit, ac tabellarius festinauit: ideo qua & ipse noui (sape etenim illum vidi) qua& ex eo cognoscere potui, qui interuallum haud modicum illi seruijt, lauantiq; manus aquam affudit, Pietati vestrae studui, ratione veritatis ubique habita, scribere; ne, qui plura audisset, diffideret; neq; rursus, qui minus iusto cognouisset, virum despiceret.

ANTONIVS genere fuit Aegyptius, à nobilibus ijsq; diuitibus parentibus oriundus, quodq; parentes essent Christiani, Christianorum more & is educabatur. ac puer adhuc apud parētes nutriebatur, praeter quos et domū aliud nōrat nihil. postea verò quā creuit, atq; etate processit: literis erudiri noluit, puerorum auersatus commercium: sed omne ipsius desiderium fuit, secundum illud quod de Iacobo est scriptum, simplicem habitare domi sua. Verū enim uerò cum parentibus in templum ductus, neq; ut puer erat socors; neq; etate progressus, negligens: sed & parentibus subditus, & lectioni attentus in suum illam usum conuertebat. Neq; rursus, ut puer mediocriter diues, parentibus erat molestus nomine varij & sumptuosi cibi, neq; voluptates huius sectabatur: sed inuentis contentus, praeterea nihil requirebat. A parentum obitu, solus cum sorore admodū parua reliquus, quum annos esset natus prope iam XVIII, aut XX: ipse tam domus quā sororis curam gessit. Nondum autem exactis mensibus VI. ab illorum morte; templum pro more ingressus, quum, mente collectā, inter ambulandum apud se se cogitaret, quomodo & Apostoli, omnibus relictis, Seruatorem secuti fuissent; & illi in Actis pretia eorum qua vendiderant tulissent, atq; ante Apostolorum pedes posuissent, ut inter egenos distribueretur; qua item quantaq; illis

Genes. 25.
27.

Matth. 19.
27.
Act. 4, 35.
Colof. 1, 5.

πληρέστερον ὑμῖν ὀπισθεύω. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ κἀμὸς τῶν πτω-
 ἴμων σωκλείειν, καὶ ὁ γραμματικὸς ἐσώθη: διὰ τὸ ἄπερ
 αὐτὸς περὶ γινώσκω (πλάκεις γὰρ αὐτὸν ἐώρακα) καὶ μαθεῖν ἠδυνή-
 θην ὡς τὸ ἀπολαθῆσαι τοὺς αὐτῶν χρόνον ὅσον ὀλίγον, καὶ ὀπισθεύ-
 ον ὕδωρ κατὰ χεῖρας αὐτῶν, γραψάτω τῇ εὐλαβείᾳ ὑμῶν ἐσώσασθαι.
 πᾶσι τὰς ἀληθείας φρονίσας, ἵνα μήτε πλεονέκτας ἀκέραια ἀπιστή-
 σῃ, μήτε πάλιν ἐλατῶν ἔδεοντο μαθῶν, κατὰ φρονήσῃ ἔαιδρῶν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ γένος ἐκ τῆς αἰγυπτίου, εὐγενῶν ἢ γονέων καὶ πε-
 ρισίαν αὐτῆρ κερκτημῶν, καὶ χριστιανῶν ὄντων αὐτῷ, χριστι-
 ανικῶς αἰήσατο ἔαυτὸς, καὶ πατρὶον μὲν ὄν, ἐτρέφετο παρὰ τοῖς γο-
 νεῦσι, πλεονέκτῃ καὶ ἔοικε, μηδὲν ἕτερον γινώσκων. ἐπειδὴ ἢ ἔαυξή-
 σασ ἐγένετο παῖς, καὶ προσέκοιτο τῇ ἡλικίᾳ, γραμματικῶν μαθεῖν ἐκ
 τῶν ἐκείνων, βελόμηνος ἔκτος εἶναι καὶ τῆς πρὸς τὰς παῖδας σωφειίας,
 τῶν ἢ ὀπισθεύειν πᾶσιν εἶχε, καὶ τὸ γραμματικῶν πρὸς τὴν ἰακῶν, ὡς
 ἀπλάστος οἰκῆν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῶν. σωφειρῶν μὲν οὖν μετὰ τῶν γονέων
 ἐν τῷ κυριακῷ, καὶ οὐτε ὡς παῖς ἐρραθύμει, αὐτε ὡς τῇ ἡλικίᾳ προσκό-
 πτων κατεφρονεῖ: ἀλλὰ καὶ τοῖς γονεῦσιν ὑπετάσσεται, καὶ τοῖς αἰαγνώ-
 σμασι προσέχων, τῶν ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν ἐκ αὐτῶν διετήρει, οὐτε
 δὲ πάλιν ὡς παῖς ἐν μετρίᾳ πειρασίᾳ τοῦ χαίρων ἐκώχλει τοῖς γονεῦ-
 σι, πικίλης καὶ πολυτελοῦς ἕνεκα τρυφῆς, οὐτε πᾶς ἐκ ταύτης ἠδου-
 νὰς ἐζητεῖ: μόνους δὲ οἷς ἠεροκοκον ἠρεῖται, καὶ πλεονέκτων ἐζητεῖ. με-
 τὰ ἢ τὸν θάνατον τῶν γονέων, αὐτὸς μόνος κατελείφθη μετὰ μιᾶς
 βραχυτάτης ἀδελφῆς, καὶ τῶν ἐγγύων δέκα ἔοικε, ἢ καὶ οἰκοῖ,
 γεροντῶν, αὐτὸς τε τῆς οἰκίας καὶ τῆς ἀδελφῆς ἐφρόνιζεν. ἔπειθ' ἢ μῆνες
 ἐξ παρήλθον ἔθινά τε τῶν γονέων αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸ εἰωθὸς παρερχό-
 μηνος εἰς τὸ κυριακόν, καὶ σωφειρῶν αὐτῶν τὰ δαιμόνια, ἐλογίζετο πει-
 πατῶν, πῶς οἱ μὲν ἀποστολοὶ πάντα καταλιπόντες ἠκολούθησαν τῷ
 σωτήρι, οἱ ἢ ἐν παῖς πρᾶξι πωλῶντες τὰ ἑαυτῶν, ἔφερον καὶ ἐτίθεν
 παρὰ τὰς πόδας τῶν ἀποστόλων, εἰς διάδοσιν τῆς χρείαν ἐχόντων: τίς τε καὶ

πίση τρυφίς ἐλπίς ἐν ἔρανοῖς δότικειται : ταῦτα δὲ ἐν θυμὸν ἐμῶν, εἰς-
 ἤλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἐπαύθη τότε τὸ διαγγέλιον αἰαγνῶ-
 σπεαθ, καὶ ἤκουσε ἔκ κυρίου λέγοντος τῷ πλουσίῳ, εἰ θέλεις τέλει
 εἶναι, ὑπάγε, πώλησον πάντα τὰ ὑποκείμενά σοι, καὶ δός πτωχοῖς : καὶ
 δεῦρο ἀκολουθε μοι, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὁ δὲ Ἀντώνιος
 ὡς περ θεόθεν ἐλαλήθη τῷ τῶν ἁγίων μνημῆνι, καὶ ὡς δι' αὐτὸν γινόμε-
 νε ἔκ αἰαγνῶσματ^ο· ἐξελθὼν εὐθὺς ἐκ τῆς κυριακῆς, τὰς μὲν κτή-
 σεας, αἷς εἶχεν ἐκ περιόντων, (ἀρξαι ἢ ἴσων τριακάσιαι εὐφόροι καὶ
 πάνυ καλαί) ταύτας ἐχαρίσατο τοῖς δὲ τῆς κώμης, ἵνα εἰς μηδ' ὀ-
 ποιῶν ὀχλήσωσιν αὐτὰ τε καὶ τῆ ἀδελφῆ. τὰ δὲ ἄλλα, ὅσα ἔω αὐτῆς
 κινητὰ, πάντα πώλησας, καὶ συναγαγὼν ἱκανὸν δρεγύριον, διέδωκε
 τοῖς πτωχοῖς. τηρήσας δὲ ὀλίγα, διὰ τὴν ἀδελφῆν ὡς πάλιν εἰς-
 ελθὼν εἰς τὸ κυριακόν, ἤκουσεν ἐν τῷ διαγγελίῳ ἔκ κυρίου λέγοντος,
 μὴ μερμνήσητε περὶ τῆς αὐτοῦ : σὺ αἰαγνῶσμος ἐπὶ μὲν, ἐξελ-
 θὼν διέδωκε καὶ κείνα τοῖς μετρίοις. τὴν δὲ ἀδελφῆν ὡς θεοῦ
 γνωρίμοις καὶ πιστῆς παρθένους, δέξτε αὐτῆ εἰς παρενῶνα αἰαγνῶ-
 σπεαθ : αὐτῆς περὶ τῆς οἰκίας ἐχέλαζε λοιπὸν τῆ ἀσκήσει, περιέχων
 ἑαυτῷ καὶ καρτερικῶς ἑαυτὸν ἄγων. ἔγω γὰρ ἔως ἐν αἰγύπτῳ
 συνεκῆμοναστήρια, ἐδ' ὅλως ἤδει μοναχὸς τὴν μακρὰν ἔρημον· ἐ-
 καστος δὲ τῶν βελοιδῶν ἑαυτῷ περιέχων, ἐμακρὰν τῆς ἰδίας κώμης
 κατὰ μόνον ἠσκέτο. ἔω τοίνυν ἐν τῇ πωλησίῳ κώμῃ τότε γέρον, ἐκ
 νεότητ^ο μονήρη βίον ἀσκήσας· τῆτον ἰδὼν Ἀντώνι^ο, ἐζήλωσεν ἐπὶ
 καλῶ. καὶ πρῶτον μὲν ἤρξατο ἔκ αὐτὸς μὲν ἐν τοῖς περὶ τῆς κώμης
 τόποις· καὶ εἰς τοῦ ἵνα παρὰ δαῖον ἤκουεν, περιερχόμεν^ο ἐζήτη τῆ-
 τον, ὡς εἰ σοφὴ μέλισσα· καὶ οὐ πρότερον εἰς τὸν ἴδιον τόπον αἰέκαμ-
 πην, εἰ μὴ τῆτον ἐωρακῆς, καὶ ὡς περ ἐφόδιόν ἡ τῆς εἰς δρετὴν ὁδοῦ παρ
 αὐτῆ λαβῶν, ἐπανηει. ἐκεί τοίνυν τὰς δρεχὰς διατρέψων, τὴν δι-
 αίνοισαν ἐσάθμιζεν, ὅπως πρὸς μὲν τὰ τῶν γονέων μὴ ὀπισθρέφεται, μη-
 δε τῶν συγγενῶν μνημονόη· ὅλον δὲ τὸν πόνον ἔκασαν τὴν παρὰ
 ἔχ^ε

illis spes in cælis reposita esset: hac secū ipse reputans, in Ecclesiā
 intrauit. Accidit tū, ut Euangeliū legeretur, audiretq; Domi-
 num diuiti [cuidam] dixisse, Si vis perfectus esse, vade, vende Matth. 19,
21.
 omnia quæ habes, & da pauperibus, & veni se quere me, & ha-
 bebis thesaurū in cælo. Antonius ergo, velut diuinitus animo
 ad sanctorum memoriam reuocato, & quasi propter se lecta illa
 fuissent; illic egressus è tēplo, possessiones à maioribus relictas
 (erant autem *campi CCC. fertiles & per quā illi amœni) vi-
 canis dilargitus est, ne uel sibi uel sorori quicquā molestia adfer-
 rent. Mobilibus autē, quæ ipsis erant, venditis omnibus, pecu-
 niā inde collectā satis multā pauperibus dedit. Afferuatis verò
 paucis propter sororē, [quæ & sexu & etate videbatur infirmi-
 or;] posteaquā in templū reuersus audijt, Dominū in Euangelio Matth. 6, 34.
 dicere; Nolite solliciti esse in crastinū: morā haud tolerauit; sed
 egressus, illa quoq; tenuioribus distribuit. Sororem notis fideq;
 pradiis virginibus, quarū in Parthenone educaretur atq; ale-
 retur, cōmendauit: ipse deinceps extra ades vitæ ascetica dedi-
 dit se se, attendendo sibi, continētēq; viuendo. Nondum enim tū
 crebra erāt in Aegypto monasteria, neq; ullā ex parte norat mo-
 nachus eremū auiā: sed unusquisq; eorū, qui sibi ipse attendere
 volebat, nō procul à suo pago solus exercebatur. Erat igitur tū in
 vicino * pago senex, qui ab adolescētia sua vitā solitariā egerat. * agelle
Evagr.
 Eū ut vidit Antonius, pulchrè amulatus est. Ac primūm capit
 ipse quoq; in locis à villa remotioribus manere, ubi si quē audijt
 virtute pradiū; eū quæsitū prodijt tanquā prudens apicula: neq;
 prius in suū reuersus est locū, quā eundē vidisset, acceptoq; ab
 illo ad virtutis iter viatico [tanquā mellis munere] discessisset.
 Illic itaq; initiō cōmoratus, animū & mentē suā examusim ita
 cōformauit, ut neq; ad paternam rediret, neq; affinium memoriā
 repeteret: sed omne desiderium ac studium omne, esset conten-

tionis Ascetica. Caterum, operabatur manibus, quod audisset; Si quis non vult operari, nec manducet; unde partim ipse visitabat, partem in egenos erogabat. Frequenter orabat, quod didicisset: Secretò esse orandum sine intermissione. Lecti-
 2. Theff. 3, 10. set; Si quis non vult operari, nec manducet; unde partim ipse
 Matth. 6, 6. visitabat, partem in egenos erogabat. Frequenter orabat,
 1. Theff. 5, 17. quod didicisset: Secretò esse orandum sine intermissione. Lecti-
 1. Tim. 4, 13. oni etenim sic attendebat, ut nihil eorum quæ scripta essent ipsi
 excideret, sed omnia retineret, eiq; de cætero * mens librorum
 * memoria loco esset. Vita sic instituta, Antonius ab omnibus diligebatur;
 Evagr. ijs, quos adibat virtute præditos, verè subditus. Ac cognita, in
 * jucundita- qua unusquisq; studij exercitatione excelleret: hujus * morum
 tem Evagr. elegantiam, illius precandi assiduitatē contemplabatur; unius
 lenitatem, alterius humanitatem considerabat; hujus vigiliæ,
 illius literarum amorem attentè observabat; in hoc tolerantia,
 in illo jejunia & humi cubationes admirabatur; hujus mansue-
 tudinem, illius longanimitatem notabat; omnium deniq; simul
 pietatem in Christum; & mutuam inter sese amorem quasi in
 animo signabat; itaq; consummatus in sui asceterij locū redijt,
 & quæ à singulis cunq; sibi ipse colligebat, ea dehinc vitâ expri-
 mere omnia studuit. Nullum ipsi cum equalibus fuit contentio-
 nis studium, præter hoc solum, ne in virtutum cultu secundus
 ab illis esse duceretur; idq; non cum cujusquã offensa, sed potius
 oblectatione. Omnes itaq; illius vicinia, quorum is consuetudi-
 ne utebatur, pulchri atq; honesti amantes, eum his præditū mo-
 ribus * Dei amicum appellabant, & alij veluti filium, alij ve-
 luti * fratrem salutabant. At honesti osor atq; invidus Diabo-
 lus hoc in adolescente propositum haud tulit; sed quacunq; secū
 meditatus, ea aduersus ipsum usurpare conatus est. Ac primū
 ab ascetica ipsum vita quæ abduceret tentavit, redigēdo in me-
 moriam possessiones, sororis curam, generis * cognationem, pe-
 cuniæ amorem, gloriæ cupiditatem, varias diuitiarum volu-
 ptates,

* memoria
Evagr.

* jucundita-
tem Evagr.

* Deo dile-
ctum
* patrem
Evagr.

* nobilita-
tem Evagr.

ἔχῃ πρὸς τὸν τόνον τῆς ἀσκήσεως. εἰργάζεται γὰρ τὰς χερσὶν ἀκί-
 σασ, ὁ δὲ δρόμος μὴ ἐσθίεται· καὶ τὸ μὲν εἰς ἑαυτὸν, τὸ δὲ εἰς ὄψον δε-
 ομῶν ἀνῆλθκει· πρὸς ἡμέραν ἢ συνεχῶς, μαθὼν ὅτι δεῖ κατ' ἰδίαν
 πρὸς εὐχέαν ἀδιαλείπτως· καὶ γὰρ πρὸς εἶχεν αὐτῷ τῇ αἰαγιώσει,
 ὡς μηδὲν ἔργον ἀμύμων ἀπ' αὐτῶν πίπτεν χαμῶν. πάντα δὲ κατέ-
 χεν, καὶ λοιπὸν αὐτῷ τὴν γνώμην αὐτῶν βιβλίων γίνεσθαι. οὕτω μὲν ἐν
 ἑαυτὸν ἄγων, ἡραπατο πρὸς πάντων ὁ Ἀντώνιος· αὐτὸς ἢ τοῖς παρ-
 ούσι, πρὸς οὓς ἀπῆρχετο, γρησίως ὑπεπίσσετο. καὶ καθ' ἑαυτὸν
 ἐκάστου τὸ πλεονέκτημα τῆς ἀπουδῆς καὶ τῆς ἀσκήσεως κατημάθη-
 νε· καὶ τοῦ μὲν τὸ χαρῆν, τοῦ δὲ τὸ πρὸς τὰς εὐχὰς σῴτονον ἐθεώ-
 ρει· καὶ ἄλλου μὲν τὸ ἀόρητον, ἄλλου δὲ τὸ φιλαίθρων κατε-
 νόει· καὶ τῷ μὲν ἀργυριωῶπι, τῷ δὲ φιλολογωῶπι πρὸς εἶχε· καὶ
 τὸν μὲν ἐν καρπείᾳ, τὸν δὲ ἐν νηθείᾳ καὶ χαμῶνιαις ἐθώμαζε·
 καὶ τοῦ μὲν τὴν πραότητα, τοῦ δὲ τὴν μακροθυμίαν παρετη-
 ρῆτο· παύτων δὲ ὁμοῦ τὴν εἰς τὸν χριστὸν ἀγάπην, καὶ τὴν πρὸς
 ἀλλήλους ἀγάπην ἐσημειοῦτο· καὶ οὕτω πεπληρωμῆς, ὑπέ-
 σπεφεν εἰς τὸν ἴδιον τοῦ ἀσκητηρίου τόπον· λοιπὸν αὐτὸς τὰ παρ' ἐ-
 κάστου σιωπῶν εἰς ἑαυτὸν, καὶ σπουδάζων ἐν ἑαυτῷ τὰ παύτων
 δεικνύων. καὶ γὰρ πρὸς ὄψον καθ' ἡλικίαν ἴσους ὄκτω φίλο-
 νεικῶν, ἢ μόνον ἵνα μὴ δόξῃ ἐκείνων ἐν τοῖς βελτίσι φαίνε-
 ται· καὶ τοῦτο ἐπέσπειρεν, ὥστε μηδένα λυπεῖν, ἀλλὰ καί κείνους
 ἐπ' αὐτῷ χαίρειν. πάντες μὲν οὖν οἱ ἀπὸ τῆς κώμης φιλόκαλοι,
 πρὸς οὓς εἶχε τὴν σιωπῆσαν, οὕτως αὐτὸν ὁρῶντες, ἐκάλουον θε-
 σφιλή· καὶ οἱ μὲν ὡς υἱόν, οἱ δὲ ὡς ἀδελφὸν ἠσπάζοντο. ὁ δὲ μι-
 σόκαλος καὶ φθονηρὸς ἀβόλος ὄκτω λέγεσκεν ὁρῶν ἐν νεωπέ-
 ρῳ ποιῶν τὴν σιωπῆσαν· ἀλλ' οἷα μεμελέτηκε πιεῖν, ἐπεχείρει καὶ
 κατὰ τοῦτου πράττειν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπίσχεζεν αὐτὸν ἀπὸ
 τῆς ἀσκήσεως καταραγεῖν, ὑποβάλλων μνήμην τῶν κτημάτων,
 τῆς ἀδελφῆς τὴν κηδεμονίαν, τοῦ γήρους τὴν οἰκειότητα,
 φιλαργυρίαν, φιλοδοξίαν, τρυφῆς τὴν πικίλιν ἠδονὴν,

καί τις

καί τὰς ἄλλας * αἰνέσεις τοῦ βίου, καὶ τέλ^ε τὸ τραχὺ τῆς ἀρε-
 τῆς, καὶ ὡς πολὺς αὐτῆς ἐστὶν ὁ πόν^{ος}. τοῦ τε σώμα^{τος} τὴν ἀδύ-
 νειαν ὑπετίθετο, καὶ τοῦ χρόνου τὸ μῆκ^{ος} καὶ ὅλως πολὺ ἤγει-
 ρεν αὐτῷ κενιορτὸν λογισμῶν ἐν τῇ Διανοίᾳ, θέλων αὐτὸν ἀποχοι-
 νίσαι τῆς ὀρθῆς προσωπεύσεως. ὡς δὲ εἶδεν ἑαυτὸν ὀχθρὸς ἀδύ-
 νουῦτα πρὸς τὴν τοῦ Αντωνίου πρόθεσιν, καὶ μᾶλλον κατὰ παλαιού-
 μιδρον ὑπὸ τῆς ἐκείνου σερρότη^{τος}, καὶ αἰατρεπόμενον τῇ πολλῇ πί-
 στι, καὶ πίπθοντα τῆς συνεχέσιν Αντωνίου προσωχευχαίς: τότε δὴ τοῖς
 ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρὸς ὄσπλοις ἑαυτοῦ θαρρῶν, καὶ καυχώμε^{νος} ἐπὶ
 ταῦτοις (ταῦτα γάρ ἐστιν αὐτῷ τὰ πρῶτα κατὰ τῶν νεωτέρων ἐνεδρα^ν)
 προσέρχεται κατὰ τοῦ νεωτέρου * νικητὸς μὲν αὐτὸν θουβῶν, μετ'
 ἡμέραν ἢ οὕτως ἐσοχλῶν, ὡς καὶ ὄσπ' ὄρωντας αἰδέσθαι τὴν φρομέ-
 νην ἀμφοτέρων πάλιν, ὁ μὲν γὰρ ὑπέβαλλε λογισμοὺς ῥυπα-
 ρὰς, ὁ δὲ τῆς εὐχαίς αἰετρεπε τούτους * καὶ ὁ μὲν ἐταρτάλιζεν, ὁ δὲ ὡς
 ἐρυθραῖαν δοκῶν, τῇ πίστι καὶ τῆς εὐχαίς καὶ νησείας ἐτείχιζε τὸ σῶ-
 μα * καὶ ὁ μὲν Διάβολος ὑπέμεινεν ὁ ἄθλι^{ος}, καὶ ὡς γυνὴ σχημα-
 τίζετο νυκτὸς, καὶ παύσατο τρέπον * μιμείσθαι, μόνον ἵνα τὸν Αντώνιον
 ἀπατήσῃ * ὁ δὲ τὸν χροῖσόν ἐθυμώμε^{νος}, καὶ τὴν δι' αὐτὸν εὐφροσύνην
 καὶ τὸ νεκρὸν τῆς ψυχῆς λογίζομε^{νος}, ἀπισβέννυε τὴν ἀθήρακα τῆς
 ἐκείνου πλάτης, πάλιν ὁ μὲν ὀχθρὸς ὑπέβαλλε τὸ λείον τῆς ἡδον-
 νῆς * ὁ δὲ ὀργισμένον καὶ λυπομένον εἰσικῶς, τὴν ἀπειλίαν τοῦ πυρός,
 καὶ τὴν σκώληκος τὴν πόνον ἐθυμώμε^{νος}, καὶ ἀπὸ τῆς ταῦτα, διέβαινε
 τρυτῶν ἀβλαβῆς. ἵνα ἢ ταῦτα πάντα πρὸς αἰσχύνην γινόμενα τοῦ
 ἔχθρου. ὁ γὰρ νομίσας ὅμοιος γίνεσθαι θεῷ, ὑπὸ νεαίσκου νῦν ἐπαί-
 ζετο * καὶ ὁ σαρκὸς καὶ αἵματος κατεκαυχώμε^{νος}, ὑπὸ αἰθρώπια σεί-
 κα φορέσας αἰετρεπέτε. σωήρει γὰρ ἰ κύριος αὐτῷ, ὁ σείρεκα δὲ ἡ-
 μάς φορέσας, καὶ τῶ σώματι δούς τὴν κατὰ τοῦ Διαβόλου νίκην * ὡ-
 σε τ' ὄντως ἀγωνιζομένων ἕκαστον λέγειν, οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ χάρις
 τοῦ θεοῦ ἢ σὺ ἐμοί, τέλος γούν, ὡς ὄσπ' ἡδυνήθη τὸν Αντώνιον οὐδὲ ἐν
 τῷ κατὰ βαλεῖν ὁ δράκων, ἀλλὰ καὶ ἐβλεπεν ἑαυτὸν ἐξωθεόμενον ἀπὸ
 τῆς

ἐμμεῖται

pretes, alia vita [laboriosa] laxamenta; postremò virtutis duriciem, & summum ejus laborem; corporis item infirmitatem subjiciendo, & temporis diurnitatem: summa, tetrè inuoluit cogitationes animi tenebris, ut à recto ipsum instituto auocaret. Verùm ubi se infirmiore vidit, quàm qui consilium Antonij labefactaret; quin prosterni constantiâ, euerti solida fide, ac assiduè illius precibus cadere: tunc suis in umbilico ventris fretus armis, ipsq; exultans; (hæ enim sunt primæ ipsius aduersus adolescentiam insidiæ;) in iuuenem impetum fecit: noctu perturbando, interdium sic vexando, ut etiam ab obuijs luctatio inter utrumq; animaduertetur. Ille enim sordidas suggestit cogitationes, quas hic precibus auertit: ille [carnem] titillauit; hic, quippe visus erubescere, fide, precibus, jejunijs corpus munivit; ille, miser diabolus, sustinuit; ac noctu mulieris formam representando, illam per omnia est imitatus, tantum ut Antonium deciperet; hic, Christo considerato, & nobilitate propter ipsum, atq; animi intelligentiâ reputata, carbonem ejus impostura extinxit. Rursus molliciem ille voluptatus suggestit: hic irato & contristato similis de gehenna minis et vermibus illius morsu cogitauit; quibus illi oppositis, illæsus euasit. Quæ omnia cum hostis dedecore fiebant. Ratus enim se Deo similem, ab adolescente nunc deluditur; & aduersus carnem ac sanguinem gloriatus, ab homine carnem induto prosternitur. Cooperabatur enim huic Dominus, qui nostra causa carnem gestauit, & victoriam corpori contra diabolum dedit; ut unusquisq; verè certans dicat [cum apostolo] Non ego autem, sed gratia Dei mecum. Deniq; cum draco iste ne sic quidem Antonium posset deicere, sed ex hujus corde vide-

Iob. 40. 11.

1. Cor. 15. 57.

Ibid. v. 10.

- II.
- Marc. 9, 18. *ret se extrusum: stridens (ut scriptum est) dentes, & tanquam ex se raptus; qualis est mente, talis postea visione, ater ipsi puer apparuit: & veluti succumbens, non jam rationibus adoritur ipsum, ejectus quippe dolosus ille; sed humana dehinc utens voce, inquit; Multos equidem decepi, & plurimos prostravi: nunc vero, ut in complures, ita etiam in te atque labores tuos facto impetu debilitatus sum. Ibi Antonio sciscitante, Quis tu es, qui talia mecum loqueris? Illico, edita voce miserabili, Ego, (inquit) carnis titillationibus adversus juvenes utor, & spiritus fornicationis vocor. Quot temperanter vivere volentes seduxi? quot simulatè [ab honesto proposito] avocavi titillans? Ego sum propter quem etiam Propheta lapsos accusat, cum inquit; Spiritus fornicationum decepit eos: ego enim illos supplantavi. Ego tam saepe turbavi te, ac toties sum repulsus ab te. Tum Antonius Domino gratias egit; atque animosior contra hostem redditus, ei inquit: Tanto igitur magis es contemnendus; nam & niger es mente, & ut puer infirmus; neque ulla mihi jam de te cura. Dominus enim mihi adjutor, & ego despiciam inimicos meos. Quibus ater iste auditus, statim fugit, verbis territus, ac propius adire hominem reformidavit. Hoc primum fuit Antonij premium certaminis cum diabolo: quin potius Servatoris etiam hoc [in] ipso praeclare factum; qui damnavit peccatum in carne, ut justificatio Legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus, sed secundum Spiritum. Caterum, neque Antonius, quasi prostrato demone, securus fuit, nulla sui ratione habita: neque hostis tanquam victus insidiari desit. Circumibat enim denuo, tanquam leo rugiens, & causam adversus ipsum aliquam querebat. At Antonius, quod è sacris literis didicisset, multas esse insidias diaboli: summam cum contentione a sectica vacabat, ratus, licet hic corporis volu-*
- in Graeco est mendum Osee 5.
- Osee 4, 12.
- Psal. 117, 7.
- Rom. 8, 3, 4.
1. Petr. 5, 5.
- Ephes. 6, ix.

τῆς καρδίας ἐν ἡδονῇ σώματι ἀπατήσῃ, πειράσῃ πόντος δὲ
 ἑτέρας ἐνεδρεῦσαι μεθόδου. ἔστι γὰρ φιλαμαρτημῶν ὁ δαίμων.
 μᾶλλον οὐδ' ἔμᾶλλον ὑπεπιάζει τὸ σῶμα καὶ ἐδουλαγωγῆι μὴ πως
 ἐσ' ἄλλοις νικήσας, ἐπ' ἄλλοις ὑποσυρῆ. βουλεύεται γίνω σκληρο-
 τέραις ἀγωγαῖς ἑαυτὸν ἐθίζειν, καὶ πολλοὶ μὲν ἐθαύμαζον, αὐτὸς
 ἤρᾳ τὸν πόνον ἔφερεν. ἡ γὰρ προθυμία τῆς ψυχῆς πολὺ χρόνον
 ἐμμέναισα, ἔξιν ἀγαθῶν ἐνεργάζετο ἐν αὐτῇ, ὥστε καὶ μικρὰν πεί-
 ρασιν λαμβανόντι παρ' ἑτέρων, πολλὰ εἰς τὸ πᾶν ἀσθενῶν ἐνδει-
 κνύεσθαι, ἢ χρῆναι γὰρ τὸ σῶμα, ὡς πολλάκις καὶ ὄλιγον τὴν νύκτα δια-
 πλανῆν αὐτὸν αὐπνον καὶ τὸ σῶμα οὐχ ἄπαξ, ἀλλὰ καὶ πλείους πῶν
 ἐθαύμαζετο. ἠθροῖεν τε ἄπαξ τῆς ἡμέρας μετὰ δύσιν ἡλίου. ἡ δὲ
 ὅπερ καὶ δια δύο, πολλάκις ἢ καὶ δια πέντε μετὰ λάμβαναι, καὶ ἡ
 αὐτῶν ἢ τρεῖς, ἄρτος καὶ ἄλας καὶ τὸ ποτὴν, ὕδωρ μόνον. πῶν γὰρ κρε-
 ῶν καὶ οἴνου πῶν πῶν ἐστὶ καὶ λέγειν ὅπου γε οὐδὲ πῶν τοῖς ἄλλοις πῶν
 δαίαις ἢ ὑπερῆκετο τοῖς τοιοῦτον, εἰς ἣ τὸν ὕπνον ἠρκαίτο ψαθίω. τὸ δὲ
 πλείον, καὶ ἢ πῶν μόνος κατέκειτο, εἰλείφεσθαι ἢ ἐλαίω παρετί-
 πο, λέγων μᾶλλον πῶν πῶν ἰεωτέρους ἐκ προθυμίας ἔχον τῶν
 ἀσκησιν, καὶ μὴ ζητεῖν τὰ χαυνοῦτα τὸ σῶμα. ἀλλὰ καὶ ἐθίζειν αὐτὸ
 τοῖς πῶν, λογαζομένης τὸ τοῦ δόξουλου ρητὸν, τὸ, Ὅτι αὐτὸ ἀδενῶν
 τότε δυνατός εἰμι. τότε γὰρ ἐλεγχέμεν τῆς ψυχῆς τὸν τόνον, ὅταν
 αἰ τοῦ σώματι ἀδενῶσιν ἰδοναί. καὶ ἡ αὐτῶν πῶν πῶν ὄντως
 καὶ οὐτὸν ὁ λογισμός. οὐ γὰρ ἡξίου χρόνω μετρεῖν τῶν τῆς δρετῆς ἐ-
 δῶν, οὐδὲ τῶν δὲ αὐτῶν ἀναχώρησιν. ἀλλὰ πῶν καὶ τῆ προαιρέσει.
 αὐτὸς γὰρ ἐκ ἐμνημόνευσε τοῦ παρελθόντος χρόνου. ἀλλὰ κατ'
 ἡμέραν, ὡς δρετῶν ἔχων τῆς ἀσκήσεως, μείζω τὸν πόνον εἶχεν εἰς
 πῶν πῶν, ἢ πῶν πῶν αὐτῶν τὸ τοῦ δόξουλου ρητὸν συνεχῶς, τῶν
 ὅπῳ πῶν πῶν πῶν, τοῖς δὲ ἐμπροσθεν ἐκτενέμενοι, μνη-
 μονῶν τε καὶ τῆς φωνῆς τοῦ προφήτου ἡλίου λέγοντος, Ζῆ κύ-
 ρη. ὅ παρετῶν ἐνώπιον αὐτῶν σήμερον. παρετῶν γὰρ, ἔπι σῆ-
 μερον λέγων, ὅτι ἐμέτρεε τὸν παρελθόντα χρόνον. ἀλλ' ὡς δρετῶν
 κατῶν

voluptate cor non circumuenerit: omnino [tamen] alia conaturum arte insidias frueret. Peccatis enim demon delectatur. Magis igitur magisq; castigabat corpus, & in seruitutem redigebat: ne forte in alijs victor, in alijs succumberet. Quapropter vita duriori assuescere constituit: quod multis admirationi, ipsi toleratu per quam fuit facile. Nam alacre animi studium, temporis diuturnitate, habitum ipsi optimum conciliauit; ut minima aliunde occasione arrepta, multum in eo serij laboris ostenderet. Tantum enim vigilabat, ut totam saepe noctem in somnē duceret; idq; nō semel, sed saepius obseruatū alij mirarētur. Cibum semel in die, post Solis occasum, capiebat: nonnunquam biduo, saepe etiā quatruiduo edebat; & ejus erat cibus panis cum sale; potus, aqua sola. Carnium namq; ac vini meminisse, superuacaneum est; quum ne apud alios quidem ascetas illa inuenerentur. Dormiturus, contentus erat floreā, ut plurimum terrā nudā. Oleo inungi nolebat: juniores enim, aiebat, magis ornare vitā asceticam alacri mente viuere; quam de ijs laborare, quae corpus effœminatū reddant. quin laboribus id assuefaciendum, considerato Apostoli dicto; Cum infirmor, tunc potens sum. tū enim animi vigorem roborari, cum voluptates corporis debilitarentur. Haec porro etiā illius erat admirāda cogitatio. Non enim virtutis viā spatio temporis metiebatur; neq; ejus causa secessionem [in desertum:] sed desiderio & voluntate. Temporis itaq; prateriti immemor, quotidie, quasi vita ascetica primordium caperet, plus laboris sumpsit ad progrediendum; illud apostoli subinde sibi insusurrans, Qua retrò sunt, obliuiscētes; ad ea verò, quae priora sunt, se se extendentes. Memor etiā uocis propheticæ Eliae, qui inquit; *Viuat Dominus [exercituum,] ante te cujus vultum sto, quia hodie apparebo ei: obseruat à hodie dictione, prateritum tempus non est dimensus; sed, tanquam facto*

1. Cor. 9. 27

2. Cor. 12. 10.

Philipp. 2. 14.

3. Reg. 18. 16.

facto initio, indies talem se gereret operam dedit, qualem Deo
 se exhibere par esset; purum corde; ad obediendum illius vo-
 luntati, neq; ulli alteri, paratum. Dicebat quoq; apud se se, in
 magni illius Elia instituto ac ratione vite, tanquam in speculo,
 debere Asceten suam ipsius vitam nunquam non cernere. Hoc
 itaq; pacto se ipsum Antonius veluti coarctans, ad sepulchra lō-
 gius à vico distantia secedebat, & familiarium cuidam, panem
 sibi multorum dierum interuallo ut afferret, mandabat; in-
 gressusq; unum ex illis monumentum, clausā ejus aduersum se
 se janua, solus in eo remanebat. Quod cum non ferre posset ho-
 stis, sed metueret, ne breui eremus asceticā impleretur; quadā
 nocte, cum demonum multitudine accessit, eiq; tot influxit pla-
 gas, ut pra nimio dolore mutus humi jaceret. Tantum enim fu-
 isse illum affirmabat, ut tormentum atq; cruciatum quem vis
 superaret, Dei autem prouidentia, (neq; enim à Domino, qui
 in ipsum sperant, negliguntur) die insequente, familiaris ejus
 adest, panibus ipsi allatis, aperta q; janua, ut humi jacentem vi-
 dit, tanquā mortuum; humeris in vici templum portauit, &
 in terra collocauit. Multi tum & generis propinquitate con-
 juncti, & è vico, aduenire, atq; Antonio veluti vitā functo as-
 sidere. Concubia verò nocte, postquam ad se se redijt, experge-
 factus, ut omnes videt dormire, solum vigilare familiarem:
 nutu ad se vocat, postulatq;, ut, nemine excitato, ad sepulchra
 se reportet. Quo facto; foribus clausis, more pristino, solus ite-
 rum intus remanet: quodq; ob demonum plagas stare non pos-
 set, procumbens orat. Finitis precibus; editā voce, Hic sum,
 inquit, ego Antonius, plagas vestras nullus fugio. ac licet plu-
 ra sitis intentaturi, nihil me à charitate Christi separabit. Ac-
 cinuit quoq; illud Psalmi, Si consistant aduersum me castra, non

Rom. 8, 35.
 Psal. 27, 3.

καὶ Γαλλόμορος, καθ' ἡμέραν ἐσπένδαζεν ἐαυτὸν περιεσύνθη τοῖσ' ἄλλοις, εἶον
 καὶ Φάμεας τῷ θεῷ καθάρων τῆ καρδίᾳ, καὶ ἔτοιμον ἕωπα κἄν τῷ
 θελήματι αὐτῷ, καὶ μηδενὶ ἄλλω. ἔλεγε δ' ἐν ἑαυτῷ, δεῖν τὸν ἀσκητὴν
 ἐκ τῆ πολιτείας τῆ μεγάλου Ἡλιοῦ καταμαρτυρεῖν ὡς ἐν ἐσπέρῳ τῷ
 ἑαυτοῦ βίον αἰεὶ. οὕτω δὴ οὐκ οὐσφίγγας ἑαυτὸν ἀντώνιου, ἀπὴρ-
 χετο εἰς τὰ μακρὰ τῆ κόμης τυγκαροῦ τὰ μνήματα * καὶ ὄρα γυεί-
 λας ἐν τῷ γνῶριμων δι' ἡμερῶν πολλῶν αὐτῷ κερμίζεν τὸν ἄρτον, αὐτὸς
 εἰσελθὼν εἰς ἐν τῷ μνήματων, καὶ κλείσας ἐκείνου κατ' αὐτῶ τῷ θυ-
 ρῶν, ἔνδον ἐνδον, ἐνθα δὴ μὴ φέρων οἰεχθρῶς, ἀλλὰ μὲν καὶ
 φοβουμένου, μὴ κατ' ὀλίγον καὶ τῷ ἔρημον ἐμπαλήσει τῆς ἀσκήσεως *
 παρελθὼν ἐν μιᾷ νυκτὶ μετὰ πωλητῶν δαιμόνων, ποῦτον αὐτὸν ἐ-
 κψε καὶ πωλητῶν, ὡς καὶ ἄφωρον αὐτὸν δότῳ τῶν βασιλέων κείνου
 χαμῶν, διεβεβαίου το γὰρ οὕτω σφοδρῶς γεγηθησάσθαι πόνους,
 ὡς λέγειν μὴ διωσάσθαι τὰς ὄρας αἰθρῶπων πωλητῶν τοιαύτῳ ποτὶ
 βασιλέων ἐμποιοῦσα θεοῦ δὲ περὶ αἰῶνα (οὐ γὰρ παρορᾷ κῆρ τῷ ὄσῳ
 ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτὸν) τῆ ἐξ ἧς ὄρα γίνεται ὁ γνῶριμος, κερμίζων
 ὄσῳ ἄρτους αὐτῷ. αἰοίξας τὸ τῷ θυρῶν, καὶ τοῦτον ἰδὼν χαμῶν
 κείνου ὡς νεκρὸν * βασίσας ἔφερεν εἰς τὸ τῆς κόμης κυριακὸν,
 καὶ τήσιν ἵπτι τῆς γῆς * πολλοὶ τε τῶν συγγενῶν, καὶ οἱ δότῳ τῆς
 κόμης, παρεκαθέζοντο ὡς ἵπτι νεκρῶ τῷ ἀντωνίῳ, πῶν δὲ τὸ
 μεσσηκόπιον εἰς ἑαυτὸν ἔλθων ὁ ἀντώνιος, καὶ διεγερθεὶς ὡς
 εἶδεν πάντας κειμῶνους, καὶ μόνον τὸν γνῶριμον γεηροροῦτα,
 νόστας ἤκειν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν, ἠξίου πάλιν βασίσασθαι καὶ δότῳ φέρειν
 εἰς τὰ μνήματα, μηδένα ἐξυπνίσασθαι, ἀπλωέχθη οὐκ ὄρα τῷ αἰ-
 δρῶν, καὶ σωήθως τῆς θυρῶν κελεισμένης, ἐνδον ἐν πάλιν μόνος,
 καὶ σήκειν ἰδὼν ὄρα ἴαυσε ἀπὸ τῶν δαιμόνων πωλητῶν * κείμε-
 νος ἦν ἡσυχέτο, καὶ μετὰ τῷ εὐχλῶ ἔλεγε μετὰ κερμυγῆς, Ὡς εἶμι
 ἐγὼ ἀντώνιος, οὐ φεύγω τὰς παρ' ἡμῶν πωλητῶν, καὶ γὰρ καὶ
 πλείονα πείσθητι, οὐδέ με χωρίσει δότῳ τῆς ἀγάπης τοῦ χριστοῦ.
 εἶτα καὶ ἔψαλλεν, ἐὰν ὄρα τάξῃ καὶ ἐπ' ἐμὲ παρεμβολή, αὐ φε-
 ρῆναι

βηθήσεται ἡ καρδία μου. ὁ μὲν οὖν ἀσκητὴς ἐφρόνει καὶ ἔλεγε ταῦ-
 τα. ὃ ἢ μισοκαλῶ καὶ φθονερός ἐχθρός, θαυμάσας ὅτι καὶ μετὰ
 πᾶς πληγῆς ἐπαύρησεν ἐλθεῖν, συγκαλέσας αὐτὰ ὄντ' κύναι, καὶ δι-
 ἀρρηγνύμεν. Ὁρᾷ τε, ἔφη, ὅτι οὐ πνευματικὴ κενεῖα, οὐ πληγῆς
 ἐπαύσαι μὲν τῦτον· ἀλλὰ καὶ θρασυέται κατ' ἡμῶν· προσέλω μὲν
 ἄλλως αὐτῷ. εὐκλον ἢ τῷ Διαβόλῳ εἰς κακίαν σχήματα*. τότε
 δὲ οὖν ἐν τῇ νυκτὶ κτύπον μὲν τοιοῦτον ποιούσιν, ὡς δεκτεῖν πάντῃ
 τὸν τόπον ἐκείνον σείεσθαι. ὄντ' ἢ τῷ οἰκίσκου πύργου τείχους ὡς-
 περ ῥήξαι τις οἱ δαιμόνες, ἐδοξάκει δὲ* αὐτὸν ἐπεισερχεσθαι, μετὰ
 σχηματισθέντες εἰς θηρίων καὶ ἐρπετῶν φαιτάσια. καὶ ἡ ὁ τόπος
 εὐθὺς πεπληρωμένον φαιτάσιας λεόντων, ἄρκτων, λεοπαρδιά-
 λων, ταύρων, καὶ ὄφειων, ἀσπίδων, καὶ σκορπίων, καὶ λύκων, καὶ ἕκαστον
 μὲν τῶν ἐκείνου κατὰ τὸ ἴδιον σχῆμα· ὁ λέων ἐβρυχε, θέλων ἐπ-
 ελθεῖν· ὁ ταῦρος ἐδόκει κερατίζειν, ὁ ὄφις ἐρπων σὺν ἐφθασει, καὶ
 ὁ λύκος ὄρμων ἐπέγετο· ἡμῶν ὅλως πάντων ἦσαν ὁμοῦ τῶν φαινο-
 μένων οἱ ψόφοι δεινοὶ, καὶ οἱ θυμοὶ χαλεποί. ὁ δὲ ἀντάνι μα-
 σιζόμενος καὶ κεντούμενος παρ' αὐτῶν, ἤσθετο μὲν δεινοτέρου πό-
 του σωματικῷ* ἀτρέμας δὲ μάλλον τῇ ψυχῇ ζηζυγῶν αἰεκεῖτο·
 καὶ ἔστει μὲν διὰ τὸν τοῦ σώματος πόνον* νήφων δὲ τῇ θηροφίᾳ
 καὶ ὡσπερ χλωάζων, ἔλεγον· εἰ δυνάμεις τις ἡ ἐν ὑμῖν, ἦρκει καὶ
 μόνον ἕνα ἐξ ὑμῶν ἐλθεῖν· ἐπειδὴ δὲ ἐξενόμισεν ὑμᾶς ὁ κύριος,
 διὰ τοῦτο καὶ τῷ πλῆθει παραιεῖτε πως ἐκφοβεῖν. γνώριμα ἦ
 αἰδενείας ὑμῶν, τὸ πᾶς ἀλόγων μιμείσθαι μορφᾶς θηρίων ζωῶν πάλ-
 λιν ἔλεγον· εἰ δύναιτε καὶ ἐξουσίαν ἐλαβετε κατ' ἐμοῦ, μὴ μέλετε
 ἀλλ' ἀπίθετε· εἰ δὲ μὴ δύναιτε, τί μάτην ταράσσεσθε; σφρα-
 γίς ἡμῖν καὶ τοῖς εἰς ἀσφάλεια, ἢ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν πίσιθε
 πολλὰ τίνωμι ὀπιχειρήσατες, * ἔτρεζον κατ' αὐτὸν ὄντ' ἐλόντας,
 ὅτι μάλλον ἐπαύρον εἶαυ ὄντ', καὶ σὺν ἐκείνῳ. ὁ δὲ κύριος ἔδιδε ἐκ
 τῆς ἐπέλαθτο τῆς ἀθλήσεως ἀντανίου, ἀλλ' εἰς ἀπίληψιν αὐτῷ
 ὡραχέρονεν. ἀναβλέψας γοῦν, εἶδε τὸν τεχνικὸν ὡσπερ θηροφί-
 μὲν ἡμῶν

μ λείπει ἴσ.
ἔξινεῖν.

μ αὐτῶν.

μ ἔτρεζον κατ'
αὐτοῦ

ἡμῶν

3

μὲν ἡμῶν

timebit cor meum. Hic Asceta animus, hæc verba fuerunt. At liuidus iste honestior, tot acceptis plagis Antonium redire ausum miratus; suis accersitus cambus, indignatione disrupitur & inquit: Videtis, hunc non spiritu fornicationis, non plagis compeSCI à nobis potuisse: immò audentius aduersum nos ire. alio ipsum modo adoriamur. Neq; enim diabolo, alias atq; alias malicie formas excogitare, difficile. Noctu itaq; strepitus tunc excitatus ab ijs fuit tantus, ut totus ille locus quassari, & parietibus cellule quatuor ruptis demones per istos intrare, in bestias ac serpentes mutati, viderentur. eratq; idem locus subito refertus spectris leonum, ursarum, leopardorum, taurorum, serpentium, aspidum, scorpionum, luporum. Horum unumquodq; formâ sibi propriâ mouebatur. Leo * rugiebat inuasurus, taurus cornu petere videbatur, serpens reptabat, lupus cum impetu irruebat, omnium deniq; simul apparentium sibilus formidabilis, ira uehemens. Antonius dolorem corporis grauiorem ex flagris & stimulis eorum sustinuit quidem; sed immotus, magis animo vigilauit. & propter acerbum corporis sensum ingemuit: mente autem excitatus, veluti cum fannis, dixit; Si quid vobis virium esset, vel unum vestrû accedere satis foret: verum à Domino eneruati, multitudine me terrere quodammodò attentatis, estq; euidentis imbecillitatis vestre indicium, brutorum animantium formas imitari. Confususq; iterum inquit; Si quæ facultas, si quid in me potestatis est vobis; ne cunctemini, sed aggredimini: sin minus, cur frustra turbatis? Sigillum enim nobis, & murus securitatis, est fides in Dominum nostrum. Multa ergò [demones] periclitati, dentibus aduersus ipsum strident, delusi magis, quàm quòd ipsû ludos fecissent. At Dominus, neq; hic certaminis Antonij oblitus, ad opẽ illi ferendâ adfuit. Sublatis nãq; oculis, rectum velut

* frendebat

collegit

apertum videt, ac luminis radium ad se descendere. Demones illicò euanescere, & corporis dolor protinus remittere, adicula salua & integra esse. Subsidio Antonius, animaduerso, postquã magis respirauit, leuatus dolore; visum, quod apparuit, rogat, aitq;: Vbi eras? cur non initio apparuisti, meosq; dolores mitiga- sti? Ibi vox ad eũ; Aderã hĩc, Antoni, sed morabar, tuũ specta- turus certamẽ. Quo cũ sis defunctus, neq; succubueris: semper tibi ero adiutor, tuũq; nomen ubiuis locorum celebrius effici- am. Quo audito, surrexit atq; orauit; tantumq; fuit corrobo- ratũs, ut plus virium corporis sibi esse, quã amisset, abundẽ sentiret. Annum ætatis quintum & trigessimũ tunc agebat. Die egressus sequente, ad pietatem alacrior, cum ad senem illũ pristinum redisset: simul in deserto ut essent, rogitauit. Illo au- tem, & propter ætatem recusante, & propter rerũ nouitatem: è vestigio in montem se proripuit. Ibi rursus inimicus, spectato ipse ardente studio, impedire id conatus, argenteum discum, molis magna, in via illi obicere. Antonius, fraude intellecta obscenissimi, subsistere; & disco, cernens in eo diabolũ, rejecto atq; contempto dicere, Vnde in eremo discus, quum nulla hĩc sit semita, neq; ulla ambulantium vestigia? Si cui excidit; latere ita magnus haud potuit: quin etiam, si quis amisset, reuersus questum nullo negotio reperisset, ob loci solitudinem. Techna hæc est diabolica. Per hoc, diabole; animi alacritatẽ mei non re- moraberis: hoc tecum dispareat. Quo dicto; discus ille, tanquã fumus ab ignis facie, in nihilum fuit redactus. Inde abiens non phantasiã, sed verum aurum in vijs projectũ conspicit. Quod utrum idẽ hostis exhibuerit, an virtus quẽdam * diuinior; quẽ athletam excederet, diabolõq; ostenderet, ne veram quidẽ pecuniam cura ipsi esse: neq; narrauit, neq; nobis constat; nisi quod

* angelica.

εὐφραν, καὶ ἀκτινά τινα Φωτὶς κατερχομένη πρὸς αὐτόν. καὶ οἱ μὲν
 δαίμονες ἐξ αἰφνης ἄφαντι γέγονασιν. ὃ ἢ πίνθη ἔσώματῳ δὲ
 θύς ἐπέπαυτο. καὶ ὁ οἶκος πάλιν ἐὼλόκληρηθη. ἢ ἢ ἀντάνιῳ ἀφ-
 ὀδύμῳ τῆς ἀσπιληφως, καὶ πλεοναία πινύσας, καὶ φιδίς τε τῆ
 πόνων, ἐδέετο τῆς φανείσης ὀπασίας λέγων. πᾶ ἦς; Διὰ τί μὴ ἐξ
 ἀρχῆς ἐφαίης, ἵνα με τὰς ὁδίας πώσης; καὶ φωνὴ γέγονε πρὸς
 αὐτόν: ἀντάνιε, ὦθε ἡμῶν, ἀλλὰ πεινέμενον ἰδεῖν τὸν ἀγώνισμα.
 ἐπεὶ ἔν τῳ ἐμεινας, καὶ ἐχ ἡτήτης: ἔσομαι σοι ἀειβοηθός, καὶ ποιήσω σε
 ὀνομαστὸν παλαίχῳ γυράδῳ. πῶτα ἀκίβσας, αἰασαὶς ἡσχετο. καὶ το-
 σῆρνη γυρσεν, ὡς αἰδέετο αὐτόν, ὅτι πλείονα δυνάμειν ἔχεν ἐν τῳ
 σώματι μᾶλλον, ἢ εἶχεν. ἢ ἢ τότε λοιπὸν, ἐγγὺς τριάκοντα καὶ πέντε
 ἔτων. τῆ ἢ ἐξῆς πρὸς ἐλθὼν, ἐπι μᾶλλον πρὸς τὸν ἰσχυρότερον ἢ εἰς τὴν θεο-
 σέβειαν καὶ γυμνασίῳ πρὸς τὸν γέροντα τὸν παλαιὸν ἐκείνον, ἡξίου
 τὴν ἔρημον οἰκῆσαι σὺ αὐτῶν. τῆ ἢ παρατησάμενος Διὰ τε τὴν ἡλι-
 κίαν καὶ Διὰ τὴν μηδέπω εἶναι τριαύτιον σιωθῆσαν: αὐτὸς αὐτὸς ὡρ-
 μησεν εἰς τὸ ἔργον. ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ ἐχθρὸς βλέπων αὐτὸ τὴν σπου-
 δὴν, καὶ θελὼν ἐμπόσαι αὐτὴν, ὑπέβαλεν ἐν τῆς ὁδοῖς ἀργυρῆ
 δίσκος μέγας φαλασσίαν. ἀντάνιῳ ἢ σιωεὶς τοῦ μισοκάλε τὴν
 τέχνῳ, ἔση. καὶ τῳ δίκῳ, βλέπων τὸν ἐν αὐτῶ Διάβολον, ἡλεγχῆ
 λέγων. ποθεν ἐν ἔρημῳ δίσκος; σὺ ἔστιν ἡ ὁδὸς αὐτῆ περὶ μῶν,
 εἰδὲ ἔστιν ἰσχυρὸς ὁδὸς σάντων ὡδε ἰσχυρῶν. ἐκπέσων, σὺ ἡδὴ ἄρα λαθεῖν
 μέγιστος ὢν. ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπολέσας, αἰασρέψας καὶ ζητήσας εὗρεν αὐτόν.
 Διὰ τὸ ἔρημον εἶναι τὸν πόνον. ἔργον τέχνη τοῦ Διαβόλου γέγονεν. σὺ
 ἐμπόσαις ἐν τῆ τῶ με τὴν πρὸς τὴν Διάβολο. τῆ τῶ γὰρ σὺ σὺ
 εἰς ἀπώλειαν. καὶ τῆ τῶ ἀντάνιου λέγοντῶ, ἐξέλειπεν ἐκεῖνῳ,
 ὡσεὶ καπνὸς ἀπὸ πρὸς ὡπὸς πυρός. εἶτα πάλιν σὺ ἐπὶ φαλασσίαν,
 αἰληθινὸν ἢ χρυσὸν ἐρριμῶρον ἐν τῆς ὁδοῖς εἰσάκεν ἀπερχομένη.
 εἰπὴ ἢ ἔχθρῳ δειξάσθῳ, εἴτε ἢ κρείττονος δυνάμεως, γυμνα-
 ζήσης τὸ ἀθλῆτῆ καὶ δεικνύσης τῳ Διαβόλῳ, ὅτι μὴ τὸ ἀληθῶς φρον-
 τίζει χρημάτων: ἔπε αὐτὸς ἀπήγγειλεν, ἔπε ἡμεῖς ἐγνωμεν, πλὴν
 ὅτι

ὅτι χρυσὸς ἐκ τοῦ Φαινόμηνου. ὁ δὲ αὐτῶν τὰ μὲν πλεῖστα ἰθαυμά-
 σεν, ὡς ἡ πῦρ ὑπερβάς, ἕτως αὐτὸν παρήλθεν, ὡς μηδὲ γραφικῶς
 ἀλλὰ καὶ δρόμῳ ἀπεδάσαι ποσὸν, ὡς κρυφαί τε λαθεῖν τὸν τόπον.
 μάλλον ἢ καὶ μάλλον Ἰπτείνας κτλ. ἀρμήσεν εἰς τὸ ἄ-
 ρθον. Ἐπαρεμβολεὺ ἔρημον, Ἐδία τὸν χρόνον μετὰ ἑρπετῶν ἐυ-
 ρῶν, εἰς τὸ πέραν ἔπειτα ἐκεί μετέθηκε ἑαυτὸν. Ἐῶκησεν ἐν αὐ-
 τῇ. τὰ μὲν οὖν ἑρπετῶν ἐυρῶν, εἰς τὸ πέραν ἔπειτα ἐκεί μετέθηκεν
 ἑαυτὸν, Ἐῶκησεν ἐν αὐτῇ. τὰ μὲν οὖν ἑρπετῶν, ὡς ἔρην ἰθὺς δεικνύ-
 ται, ὡς αἰεχάρησαι. αὐτὸς ἡ τὴν εἴσοδον αἰαφραζῶς, Ἐῶκησεν
 εἰς μίαν ἐξ ἀποθέμενος (πιῶσι ἡ τὸ θηβαῖσι καὶ πηλακίσι ἰθὺσι
 καὶ ὄλον ἐνιαυτὸν ἀβλαβεῖς) ἔχων ἕνδον ὕδωρ, ὡς ἔρην ἐν
 καταδυσίμοις ἐν τῷ μοναστηρίῳ μόνον ἔμμεν ἕνδον. μήτε αὐτὸς
 ποσῶν, μήτε ἵνα τὴν ἐρχομῶν βλέπων. αὐτὸς μὲν ἔν τῷ χρό-
 νῳ ἕτω σιωπῆσεν ἀσκήσει κατ' ἐνιαυτὸν μόνον, ἀῶθεν δὲ τὰ
 δώματα δευτέρου δεχομένη ἔστω ἄρτες. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἐρχό-
 μνοι τῶν γνώριμων, ἐπεὶ μὴ συνεχῶς τῶν εἰσελθόντων ἐξ ἡμε-
 λίας ἡμέρας ἔνυκτας πιῶσι, ἤθεον ὡς ὄχλων ἕνδον ἰορυσούν-
 των, κτυπέντων, φωνῶν ἀφίεντων οἰκτρῶν καὶ κραζόντων, ὅπως τὴν
 ἡμετέρων. τί σοι καὶ τῆ ἐρήμῳ; ἔφειρε ἡμῶν τὴν Ἰπτείναν. τὴν
 μὲν ἔν τῷ χρόνῳ, εἶναι ἵνας σὺ αὐτῷ μαχομένης αἰθρῶν καὶ τῶν
 διὰ κλιμακῶν εἰσεληλυθῆναι πρὸς αὐτὸν, ἐνομίζον οἱ ἔξωθεν: ὡς ἡ
 διὰ πινος τρυμαλίας πρὸς ἀκίψαντες ἕδνα ἔβλεπον, τότε δὲ λογι-
 σάμενοι δαίμονας εἶναι τῶν καὶ φοβηθέντες αὐτὸν τὸν ἀντώνιον ἐ-
 κάλυν. ὁ δὲ μάλλον τῶν ἡκασθεν, ἢ ἐκείνων ἐφροῖτιζε. καὶ γὰρ σιω-
 πῶς παρέβαλλον οἱ γνώριμοι, νομίζοντες εὐρίσκον αὐτὸν νεκρὸν καὶ
 ἡκασθεν αὐτῶν ψάλλοντες. αἰαστήτω ὁ θεὸς, Ἐδία σκορπιδοθήσονται οἱ
 ἐχθροὶ αὐτοῦ. Ἐφυγέτωσαν δὲ πρὸς ὅπως αὐτοῦ, οἱ μισῶντες αὐτόν,
 ὡς ἐκλείπει καπνὸς, ἐκλείπετωσαν ὡς τήκεται κηρὸς δὲ πρὸς ὅπως
 πρὸς πυρὸς, ἕτως δὲ πρὸς ὅπως οἱ ἀμαρτωλοὶ δὲ πρὸς ὅπως ἔστω. καὶ
 ἐπίλυ πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τὸ ὄνομα κυρία ἡμῶν ἀμην
 αὐτῶν.

ἐκ τῆ

quod verè aurum fuerit. Cujus copiam admiratus Antonius, tanquã ignem transiit; itaq; inde discessit, ut nunquã rediret; quin cursu potius concitato loci ejusdem conspectum evitaret. Magis igitur magisq; tenax propositi, ad montem contendit. Kbi cum castellum invenisset desertum, & ob temporis longinquitatem serpentibus refertum, trans flumen; in illud se se contulit, ibiq; habitavit. Serpentes igitur, tanquã aliquo illos persequere, subito recesserunt. Ille, introitu prorsus obstructo, sumptisq; ad semestre secum panibus (qui mos est Thebanorum; durantiq; illi per integrum saepe annum incorrupti) nec aqua destitutus; tanquã adyta ingrederetur, in illo monasterio solus se se intus continuit; neq; ipse egressus unquam, nec adventantium quenquã conspicatus. Longius itaq; tempus ita vixit afoeticè, nec nisi sexto quoq; mense panes è tecto (demissos) accepit. Familiares ipsius, quod neminem ad se se venientem intrmitteret, dies noctesq; foris saepe numero commorati, audiebant veluti turbas intus tumultuantes, strepitum excitantes, voceq; edita miserabili clamantes, Secede à nostris: quid tibi cum eremo? non fers insidias nostras. Initio itaq; viros quosdã tum illo contendere, qui per scalam ad ipsum descenderint, existimarunt qui pro foribus steterunt: postea verò quàm per rimulam introspexerunt, nec hominem quenquã viderunt; tum demonas esse rati, & territi, ipsi Antonium vocarunt. Verùm ille magis hos audire, quàm illos curare. Familiares siquidem ejus continenter accedebant, mortuum ipsum reperturos se se opinati, at illi psallere audiebant; Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; & fugiant qui oderunt eum, à facie ejus. Sicut deficit fumus deficiant: sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei. et iterum, Omnes gentes circuierunt me, & in nomine Domini ultus sum in eos. Cum ergo annos propè viginti

Psal. 68, 1

Psal. 117, 10,

* sacris

Rom. 8. 32

* Strabo lib.
17 pag. 556.
& 558. v 56.

ginti privatim sic excerceretur, neq. pradiens, neq. à quoquam facile visus: tandem (quod multi cupide asceticam ejus amulo studio imitari desiderarent; alij etiam familiarium venirent, ut atq. impetu effracturi fores) Antonius exijt panguam ex adyto, initiatus * mysterijs, numine divino afflatus. Tunc igitur primò ipsum extra illud castellum videre aduere, mirariq. corpus earundem virium, neq. oboesum, neq. objejunia gracile, aut etiam quasi demonum colluctatione non excercitatum. eadem enim erat ejus forma, quæ antequam anachoreta fieret: eadẽ animi puritas ac morum elegantia. Neq. enim ille mærore contrahi, neq. voluptatibus diffluere, neq. risu aut tristitiã teneri; neq. turbã visã offendi, neq. salutantium multitudine latari: sed totus sibi similis, rationis quippe imperio, naturaq. constãtia. Multorum itaq. corpora agrotã Dominus per ipsum sanabat; alios à demonibus impuris liberabat; largitus Antonio sermonis gratiam; multos mæstos consolabatur; alios distractos in pristinam concordiam reducebat, dicens, amor in Christum nihil in his tetris præferendum esse. Idem in congressionibus hominum, futurorum bonorum memores ut essent, suavit, & Dei in nos benevole charitatis; qui proprio filio non pepercerit, sed pro nobis omnibus illum tradiderit. Multis solitarie vitæ deligende autor fuit. unde illa in montibus monasteria, & monachorum in eremo sedes & domicilia, qui relictis bonis privatis in civitatem illam coelestem adscribi voluerunt. Necessitate urgente ut Arsinoitica * præfectura fossam transiret (necessitatẽ intelligo visendi fratres) referta illa crocodilis fuit. Tantum igitur precatus, cum comitibus salvus atq. incolumis transfijt. Reversus in monasterium, priores labores strenuus graves subiit; & crebris colloctionibus aliorum vitæ monasticæ studium auxit, alios plurimos ad asceticæ amorem incitavit; uti repente sermonis

αὐτός. ἔπειτα πίνυν ἐγγύς ἔτι διετέλεσεν, ἔτι καθ' ἑαυτὴν ἀσκήμα-
 ρος ἔπε περιών, ἔπε πρὸς ἰνῶν συνεχῶς βλεπόμενος ὁ μετὰ τῆ παύσε
 (πολλῶν ποθέντων Ἐθελόντων αὐτὸ πλὴν ἀσκησιν ζηλώσασιν ἄλλων ἢ
 γνωρίμων ἐλθόντων, καὶ βία πλὴν θύραν καταβαλλόντων καὶ ἐξεσπίν-
 των ἰσπερὶ ἦλθεν ὁ Ἀντωνίος ὡς περὶ ἐκ ἴνῶν αὐτὸς μεμυσταγωγημένος
 καὶ θεοφορέματος καὶ τότε πρῶτον διὰ τῆς παρεμβολῆς ἐφαίη τοῖς ἐλ-
 θῆσαι πρὸς αὐτόν. ἔκκεινοι μὲν ἔν ὡς εἶδον, ἐθαύμαζον ὁρῶντες αὐτὸ τό-
 τε σῶμα τὸ αὐτὸ ἔξιν ἔχον, ἔκ μὴτε πλανῆν, μὴτ' ἰσχυρῶν ὡς διὰ νη-
 σειῶν, ἢ ὡς ἀγύμναστον καὶ μαχίης δαιμόνων. τοῖς γὰρ ἰσὺ, οἷον καὶ
 πρὸ τῆς ἀσχωρήσεως ἠδύσαν αὐτόν. τῆς ἢ ψυχῆς πάλιν καθαρὸν
 τὸ ἦθος. ἔπε γὰρ ὡς ὑπὸ αἰτίας συνεχῶς λυμένον ἰσὺ, ἔπε ὑφ' ἠδονῆς δι-
 ακεχυμένον, ἔπε ὑπὸ γέλωτος ἢ κατηφείας συνεχόμενον, ἔπε γὰρ
 ἐωρακῶς τὸ ὄχλον ἐταράχθη, ἔπε ὡς ὑπὸ πόντων κατὰ σπασίμενος
 ἐγεγῆται ἰσὺ ὅλος ἰσὺ ἰσὺ, ὡς ὑπὸ τῶ λόγου κυβερνώμενος, καὶ ἐν τῶ
 κατὰ φύσιν ἔσως. πολλὰς γὰρ τῶν παρόντων τὰ σώματα πύχοντας
 ἐθεράπευσεν ὁ κύριος δι' αὐτὸ καὶ ἄλλας διὰ δαιμόνων ἐκατέρωθεν.
 χάριν τε ἐν τῶ λαλῆν ἐδίδα τῶ Ἀντωνίῳ καὶ ἔτι πολλὰς μὲν λυπου-
 μένας παρεμύθησεν, ἄλλας ἢ μαχομένης δηλῶσεν εἰς Φιλίαν. πῶ-
 σιν Ἰταλέων, μὴτ' ἐν τῶ κόσμῳ περικρίνει τὸ εἰς χρεῖσας ἀγάπης.
 Διαλεγόμενος ἢ καὶ παραίνων μνημονεύειν πρὸς τὸ μελλόντων ἀγαθῶν,
 καὶ τὸ εἰς ἡμᾶς ἡμοιωμένης τῆς Φιλανθρωπίας ὅς ἐκ ἐφείσασεν τῶ ἰδίῳ
 καὶ, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν. ἔπειτα πολλὰς ἀγρή-
 σιας τὸ μονήρη βίον. καὶ ἔτι λοιπὸν γέγονε καὶ ἐν τοῖς ὁρεσι μοναστήρια,
 καὶ ἡ ἔρημος ἐπολίωθη ὑπὸ μοναχῶν, ἐξεληθόντων διὰ τὸ ἰδίον, καὶ διὰ το-
 γραφάμων τὸ ἐν τοῖς ἔρανοῖς πολιτείαν. χρεῖσας ἢ ἡμοιωμένης διελ-
 θῆν αὐτὸ τῶ ἀρσενόει διαύρησιν (χρεῖσας ἢ ἰσὺ ἢ τὸ ἀδελφῶν ἐπίσκε-
 ψις) πλῆρης ἰσὺ ἢ διαύρησιν κροκοδείλων. καὶ μόνον εὐξάμενος, ἐπέβη
 καὶ αὐτὸς ἢ, καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, δηλῶσεν ἀβλαβεῖς. ὑποσπείσας δὲ
 εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ αὐτὸ εἶχετο σπυριῶν Ἐισαυρῶν πίνων. διαλεγό-
 μένος τε συνεχῶς τὸ μὲν ἤδη μοναχῶν τὸ πρὸς θυμίαν ἠύξασε τῶν δὲ

ἄλλων οὖν πλείους εἰς ἔρωτα τ' ἀσκήσεως ἐκίνοι, Ἐταχέως, ἔλκοντες
 τὸ λόγος, πλείους γέγονε μοναστήρια· καὶ πάντων αὐτῶν ὡς πατρὸς
 κατηγητῶν· μιᾷ γὰρ ἡμέρᾳ παρελθῶν, καὶ πάντων τῶν μοναχῶν ἐλθόν-
 των πρὸς αὐτὸν, ἀξιόντων τε παρ' αὐτοῦ ἀκούσαι λόγον· ἔλεγε αὐτοῖς τῆ
 αἰγυπτιακῆ Φωνῆ ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν ἰκανῶς εἶναι πρὸς διδα-
 σκαλίαν· ἡμᾶς δὲ καλὸν ὄφρα καλεῖν ἀλλήλους ἐν τῇ πίστι, καὶ ἀλεί-
 φειν ἐν τοῖς λόγοις. Ἐὐμεῖς τρῖνυ ὡς τέκνα φέρετε τῷ πατρὶ· λέ-
 γοντες αὐτοῖς οἶδατε· καὶ γὰρ ὡς τῆ ἡλικίας πρεσβύτερος ἡμῶν, αὐτοῖς οἶδα
 ὡν πεπείραμαι μετὰ διδωμι. ἔσω δὲ προσηγαμῶς κενὴ πᾶσιν αὐτῆ
 παροδῆ, ἀρξάμενος μὴ ὑπερδύναμι· μηδὲ ἐκκακεῖν ἐν τοῖς πόντοις·
 μηδὲ λέγειν ἐχρονίσωμαι ἐν τῇ ἀπτήσει· ἀλλὰ μάλλον ὡς ἀρχοῦμαι
 καθ' ἡμέραν, τὸ προσηγαμῶς ἐπαυξήσωμαι, ὅπως γὰρ ὅτι ἀνθρώπων
 βίος βραχυτάτος ἐστὶ, μετρημένος πρὸς τὰς μέλλοντας αἰώνας· ὡς
 καὶ πάντα τὰ χρόνον ἡμῶν κενὸν εἶναι πρὸς τὸ αἰώνιον ζῶμα, καὶ πᾶν ἑαυ-
 τὸν πρὸς τὸν κόσμον ἔστι ἀξίον πρὸς ἀσκήσει, καὶ ἵσταν ἴσως τις ἀπὸ κατὰ
 λάσσει· ἢ ἢ ἐπαγγελία τῆ αἰωνίου ζωῆς, ὀλίγη βίβλος ἀποραζέται· γέ-
 γραπταὶ γὰρ, αἱ ἡμέραι τῆ ζωῆς ἡμῶν ἐν αὐτοῖς ἐβδομηκοντα ἔτη· ἑαυ-
 τὸν ἐν διωασείας, ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν, κόπος καὶ πόνος. ὅτι
 αὐτοῖς τρῖνυ ἐκατὸν ἔτσι βασιλεύσωμαι· ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἐκατὸν, αἰώνας αἰώ-
 νων βασιλεύσωμαι. Ἐὐπὶ γῆς ἀγωνισάμενοι, οὐκ ἐν γῆ κληρονομή-
 σωμαι, ἀλλ' ἐν ἔρανοῖς ἔχομεν ἐπαγγελίας. πάλιν φησὶ τὸν ἀποστό-
 λου τὸ σῶμα, ἀφ' ἧς τὸν ἀπολαμβάνομεν αὐτό· ὡς τέκνα μὴ ἐπι-
 κάμωμαι· μηδὲ νομίζωμαι χρονίζειν, ἢ μέγα τι ποιῆν. καὶ γὰρ ἀξία τὰ
 παθήματα ἔνυν καιρῶ πρὸς τὸ μέλλουσαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς
 δόξαν, μηδὲ εἰς τὸν κόσμον βλέποντες νομίζωμαι μεγάλοις πρὸς
 ἀποπτάχθαι. καὶ γὰρ καὶ αὐτὴ πᾶσα ἡ γῆ βραχυτάτη πρὸς ὅλον
 τὸν οὐρανόν ἐστιν. εἰ τρῖνυ καὶ πάσης τῆς γῆς κύριοι ἐτυχαίνομεν, καὶ
 ἀπειρασόμεθα τῆ γῆ πάση, οὐδὲν ἄξιον ἰδὲ πάλιν πρὸς τὸν βασι-
 λείαν τῶν οὐρανῶν, ὡς γὰρ εἶπες καταφρονήσεις μιᾶς χαλκῆς
 δραχμῆς.

sermonis ipsius illicio, plurima fierent monasteria, quibus omnibus tanquam pater praesuit. Quodam igitur die progressus, cum omnes ad eum monachi accederent, rogatum ut aliquam ejus orationem audire liceret: hac ipsis linguam Aegypticam dixit: Sacra litera satis quidem habent virium ad docendum; sed pulchrum, se se invicem ad fidem hortari, atque doctrinam excercere. Quare etiam vos tanquam filij narrate patri quae nostis: & ego, natu quippe grandior, quae norim, & sum expertus, referam. Inprimis autem sit unum idemque omnibus studium; in instituto non remittere, neque in laboribus pigrescere; nec dicere, Diu Ascetica vacavimus: quin tanquam cotidie capto primordio, desiderium illius augeatur. Omnino enim vita humana, cum futuris seculis comparata, est omnium brevissima; nec quicquam, ratione aeternitatis. Et res mundana qualibet justo venditur, & par cum pari permutatur: promissio autem vitae aeternae parvo emitur. Scriptum est enim, Dies annorum nostrorum in ip- Psalm. 90. 10. sis, septuaginta anni; si autem in potestatibus, octoginta, & amplius eorum, labor & dolor. Octoginta itaque annos in aescesi perstituri totos, non annos totidem regnabimus; sed in seculorum secula: & in terra decertaturi, non in eadem erimus haeredes; sed caelestium bonorum facta nobis est promissio. Rursum, corpore deposita corruptibili, recipiemus id incorruptibile. Quo circa filij ne lassescamus, neque existimemus nos morari, aut magni quid prestare. Non enim sunt condigna passiones hujus tem- Rom. 8. 18. poris ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis. Neque in hunc intuentes mundum, magnis quibusdam rebus nuncium nos remississe, ducamus. Nam universus terrarum orbis, cum toto collatus caelo, res omnium est minima. Omni ergo terram ut simus potiti, eidemque valedixerimus; indignum, quod cum regno caelorum conferatur. Ut enim unam aliquis negligit drachmam

D 2 aream,

aream, ut lucretur centum aureas: sic qui terra omnis dominus, ei renunciat; amittit parum, recipit centuplū. Quod si uniuersus terrarum orbis est indignus cælis: qui campos amittit exiguos, perinde est ac si nihil perdat. Tametsi domiciliū aut multum auri amittas; ne glories, neq; animo concidas. Nam per se cogitādum, ut nihil iactura, propter virtutis studiū, faciamus: mortuos tamen nos ijs saepe nostra, quibus nolimus, relinquere: memorante id Ecclesiaste. Quid igitur nō virtutis causa relinquamus, ut regni [cælorum] heredes fiamus? Quocirca nec cupiditate possidendi [aliquid] ardeamus. Quid enim lucri, ea possidere, quæ nobiscum non auferimus? Quin de illis potius acquirendis laboremus; quæ retinere firmiter possumus; cuiusmodi sunt Prudentia, Iusticia, Teuperantia, Fortitudo, Intelligentia, Charitas, amor pauperum, fides in Christum, iræ vacuitas, hospitalitas. His enim comparatis; non deerunt quæ nobis in terra istic mitium & mansuetorū hospitium conciliēt. Quare hinc etiam motus, ne quis contemptim de se statuatur; præsertim si reputet, se Domini seruum esse, eiq; seruitutis religione obstrictum. Quemadmodum igitur seruus dicere non audebit; Cum heri laborarim, otio labor hodie; neq; habita præteriti temporis ratione, diebus sequentibus cessabit; sed quotidie (ut scriptum est in Evangelio) eandem animi promptitudinem ostendet; ut suo placeat Domino, nec quicquam periclitetur: sic nos diebus singulis Ascetica vacemus, non nescij, uno die neglecto, propter antè acta veniam nobis haud iri datum; sed propter negligentiam Dominum nobis iratiorem fore. Sic etiam Ezechiel testatur; sic & Iudas ob noctem unam, præteriti temporis laborem perdidit. Quapropter, filij, Ascetica adhareamus, neq; acedia locum demus; nobis enim adiutor est Deus, ut scriptum est. Quicumq; enim bonū elegerit, ei Deus cooperatur in bonum.

Ac ne

Eccles, 2, 18.

Matth. 24.
48.

Ezech, 33, 12.

* δραγμαῖς ἵνα κερδήσῃ χρυσῶς * δραγμαῖς ἐκάτην : ἕως ὁ πάσις
 τῆς γῆς κύριον ἂν καὶ δόπο πασόμηνος αὐτῆς, ὀλίγον ἀφίησι, καὶ ἐκα-
 τήν τε πλοασίονα λαμβάσει, εἰ δὲ πᾶσα ἡ γῆ ἀξία τῶν ἔρασι ἔ-
 σιν : ὁ ἀρα ἀφίει ὀλίγας ἀράρας, ὡς εἶδεν καταλιμπάσιον * καὶ
 οἰκίαν ἢ χρυσίον ἱκανὸν ἀφίη, ὅση ὀφείλει καυχᾶσθαι ἢ ἀκηδιῶν,
 ἄλλως τε ὀφείλομεν λογιζέσθαι, ὅτι καὶ μὴ ἀφῶμεν δι' ἄρετιν, ἀλλ'
 ὕπερον δόποθησκον τε καταλιμπάσιον αὐτὰ πολλάκις καὶ οἷς εἰ θε-
 λομεν, ὡς ἐνημίνευσεν ὁ ἐκκλησιαστής. Διὰ τί ἂν μὴ δι' ἄρετιν ἡ-
 μεῖς καταλιμπάσωμεν, ἵνα καὶ βασιλείαν κληρονομήσωμεν. Διὰ τῆ-
 ρ, μηδὲ τὰ κτερά περὶ ἡμῶν ἰπτιθυμία λαμβανέτω. τί γὰρ κέρδος
 ταῦτα κτερά εἰ μὴδὲ ἀρῶμεν μεθ' ἑαυτῶν; τί οὖν, μάλλον ἐκείνα
 κτώμεθα, ἢ καὶ μεθ' ἑαυτῶν ἀραιδωμέμεθα * ἀπινά ἐστιν, φρόνησις,
 δικαιοσύνη, σωφροσύνη, ἀδρία, σωείσις, ἀγάπη, φιλοπρωχία,
 πίστις ἢ εἰς χρυσόν, ἀορηγία, φιλοξενία. ταῦτα κτώμενοι, εὐρήσο-
 μεν αὐτὰ περὶ ἑαυτῶν ἐκεῖ ποιοῦντα ἡμῖν ξενίαν ἐν τῇ γῆ τῶν περὶ ἑ-
 ὶων. ὡς καὶ ἐκ τῶν περὶ τὸν αὐτὸν, μὴ ὀλίγωρεῖν : καὶ μάλιστα,
 εἰ ἂν λογισηται, δέλον ἑαυτὸν εἶναι τὴν κυρία, καὶ ὀφείλοντα τῷ δεσπό-
 τη δαδῶν. ὡς περὶ οὖν ὁ δέλας ὅση ἂν πολήσῃ * λέγων, ἐπειδὴ
 χθρὲς εἰρασίμην, ὅση ἐργάζομαι σήμερον : οὐδέ τὸν παρελθόντα
 χρόνον μετρώ, πᾶσις τῶν ἐξῆς ἡμερῶν * ἀλλὰ καθ' ἡμέραν (ὡς
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ γέγραπται) τὴν αὐτὴν περὶ θυμίου δεικνυσιν, ἵνα
 τῷ κυρίῳ αὐτὴν ἀρέσκῃ, καὶ μὴ κινδυνεύσῃ : οὕτω καὶ ἡμεῖς καθ' ἡ-
 μέραν ἰπτιμένωμεν τῇ ἀσκήσει, εἰδόμενοι ὅτι εἰ μίαν ἡμέραν ἀμελή-
 σωμεν, οὐ διὰ παντὸς παρελθόντα χρόνον ἡμῖν συχωρήσει * ἀλλὰ διὰ
 τὴν ἀμέλειαν ἀγανακτήσει καθ' ἡμῶν, ἕως καὶ ἐν τῷ ἰεζεκιήλ ἡ-
 κούσαμεν * οὕτω καὶ ὁ ἰούδας διὰ νύκτα μίαν ἀπώλεσε καὶ τὸν παρ-
 ελθόντος χρόνου τὸν κάματον, ἐχώμεθα ἕν, τέκνα, τῆς ἀσκήσεως, καὶ
 μὴ ἀκηδιώμεν. ἐχομεν γὰρ ἐν τῷ καὶ τὸ κύριον σπυργόν, ὡς γέγρα-
 πται, παντὶ τῷ περὶ αἰραμῶν τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ θεὸς συνέργει εἰς ἀγαθόν.

* δραγμαῖς E-
 vagr
 * δραγμαῖς

* λέγειν

... D 139 ...

αἰς ἣ τὸ μὴ ὀλιγωρεῖν ἡμᾶς, καλὸν τὸ τοῦ δόποσῶλου ῥητὸν μελετᾶν *
 πὸ, καθ' ἡμέραν δόποθνήσκω, ἀλλ' γὰρ καὶ ἡμεῖς ὡς δόποθνήσκοντες
 καθ' ἡμέραν, οὕτως ζῶμεν, ἐχ' ἀμαρτήσομεν. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον
 ποιῶν, ἵνα ἐγειρόμενοι καθ' ἡμέραν, νομίζωμεν μὴ κινεῖν ἕως
 ἐσπέρας· καὶ πάλιν μέλλοντες κοιμᾶσθαι, νομίζωμεν μὴ ἐγειρεσθαι·
 αἰδέηλου φύσει καὶ τῆς ζωῆς ἡμῶν οὐσης, καὶ μετρουμένης καθ' ἡ-
 μέραν ὡς τῆς περνοίας. οὕτω δὲ διακείμενοι, καὶ καθ' ἡμέραν
 οὕτω ζῶντες, οὔτε ἀμαρτήσομεν, οὔτε ἴν' Ἰπτιθυμίαν ἔχομεν, οὔτε
 μλινοῦ μὲν ἴνι, οὔτε θησαυρίζομεν ἵπτι τῆς γῆς· ἀλλ' ὡς καθ' ἡμέ-
 ραν περσοδοκῶντες δόποθνήσκειν, ἀκτιήμενοι ἐσόμεθα * καὶ πᾶσι
 πάντας συγχωρήσομεν Ἰπτιθυμίας δὲ γυναικός, ἢ ἄλλης ῥυπαρᾶς
 ἡδονῆς, οὔδ' ἔλας κρατήσομεν· ἀλλ' ὡς παρερχομὲν δόποθρα-
 φησόμεθα· ἀγωνιῶντες αἰὲ καὶ προβλέποντες τὴν ἡμέραν τῆς κρί-
 σεως. αἰὲ γὰρ ὁ μείζων Φίβ' * καὶ ὁ αἰγὼν τῶν βασιλέων διαλύσει
 τὸ πλεῖον τῆς ἡδονῆς, καὶ τὴν ψυχὴν κλίνουσιν αἰετήσιν. σοκοῦ
 ἀρξάμενοι καὶ Ἰπτιβαότες ἡδὴ τῆ ὀδῶ τῆς δρετῆς, ἐπεκτεινώμεθα
 μᾶλλον, ἵνα φθάσωμεν ἵπτι τῶ ἐμπεσθῆν, καὶ μηδεὶς εἰς τὰ ὀπίσω
 σρεφέσθω, ὡς ἡ γυνὴ τοῦ λαοῦ· μάλιστα ὅτι κύρι' εἶρηκεν, οὐδεὶς
 βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ σραφεῖς εἰς τὰ ὀπίσω,
 εὐθετὸς ἐστίν * ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. τὸ δὲ σραφῆσθαι, εἰδέν
 ἔπρον ἐστίν, ἢ μετὰ μεληθῆσθαι, καὶ πάλιν κοσμικὰ φρονεῖν. μὴ φο-
 βεῖσθε ἀκούοντες πρὸς ἀρετῆς, μηδὲ ξενίζεσθε πρὸς τοῦ ὀνόματ' *.
 οὐ γὰρ μακρὰν ἀφ' ἡμῶν ἐστίν, οὔδ' ἔξωθεν ἡμῶν σωίσεσθαι. ἐν ἡ-
 μῖν δὲ ἐστὶ τὸ ἔργον, καὶ εὐκόλον ἐστὶ τὸ πρᾶγμα, εἰ μόνον θελήσω-
 μεν. ἄλλως εἰ μὴ οὐ δόποθνημοῦσι καὶ θαλάσσιαν περῶσι, ἵνα χράμε-
 ματὰ μάθωσιν. ἡμεῖς δὲ οὐ χρεῖαν ἔχομεν δόποθνημῶσι διὰ τὴν
 βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, οὔτε περῶσι θαλάσσιαν διὰ τὴν δρετῆν.
 φθάσας γὰρ ἔπιν ὁ κύρι' * ἢ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐντὸς ὑμῶν
 ἐστίν. σοκοῦ ἢ δρετῆ, τὸ θείλιν ἡμῶν μόνου χρεῖαν ἔχει·
 ἐπειδήπερ ἐπὶ ἡμῖν ἐστὶ, καὶ ἐξ ἡμῶν σωίσεσθαι. τῆς γὰρ ψυχῆς
 τὸ

καὶ τὴν βασι-
 λείαν τῶ θεοῦ
 lib ed.

Ac ne simus negligentiores; dictum illud Apostoli meditari, cō-
 venit: Quotidie morior, Si enim & nos sic vixerimus, tanquā
 indies morituri: nō peccabimus. Quod ita intelligendum: ut ē
 lectulo surrecturi, quotidie existimemus non ad vesperam usq;
 nos victuros esse; & dormitum ituri, existimemus nos non esse
 surrecturos: quum vita nostra naturā sit incerta, quam indies
 [divina] providentia metitur. Ita affecti, itaq; nullo nō die vi-
 cturi: neq; peccabimus, neq; ullius rei desiderio tenebimur, neq;
 ulli succensebimus, neq; thesaurum in terris congeremus: sed
 propter quotidianam veluti mortis expectationem, non possi-
 debimus quicquam, omnia omnibus ignoscemus, mulieris verò,
 aut alterius voluptatis sordida, cupiditate nunquam incende-
 mur; sed ut caducam aversabimur, metu anxij, diemq; prae-
 videndo judicij. Formido enim gravior, & periculum tormen-
 torum, voluptatem nimiam disperdit, animūq; nutantem eri-
 git. Facto itaq; jam initio itineris ad virtutem, contendamus
 magis, quo ad priora perveniamus; nec quisquam retrò, que-
 madmodum Loti uxor, respiciat. Cum praesertim Christus di-
 xerit; Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens
 retrò, aptus est regno Dei. Respicere autem retrò, nihil est ali-
 ud, quam [cæpti] pœnitere, ac rursus mundana sapere. Ne ti-
 meatis, virtute audita; neq; nomine tanquam novo in admira-
 tionem & stuporem ducamini. Non enim procul à nobis abest,
 neq; extra nos consistit. Opus namq; nobis [naturā] insitum, fa-
 ctūq; facile est, modò velimus. Pagani quidem peregrinantur,
 & mare traiciunt, literarum discendarum gratia: nobis nulla
 opus est peregrinatione propter regnū calorum; neq; mare trā-
 seundum, propter virtutem. Ita enim Dominus, Regnum Dei
 intra vos est. Quo circa virtus voluntatem duntaxat nostram
 requirit, quum nobis insit, & ex nobis ortū trahat. Eius enim
 animi

1. Cor. 15. 31.

1. Cor. 15. 31.

1. Cor. 15. 31.

* fluxum

Philip. 1. 14.

Genes. 19. 26.

Lucas 9. 62.

1. Cor. 15. 31.

1. Cor. 15. 31.

Lucas 17. 21.

animi partis, qua naturā intelligit, est virtus. Secundum na-
 turam autem se se habet, quum, ut facta est, manet: at pul-
 chra & per quam recta est facta. Unde Iesus Naue populo pra-
 cepit dixitq;: *Dirigite corda vestra ad dominum Deum Israël.*
 & Ioannes, *Rectas facite semitas vestras.* Nam animum esse
 rectum, nihil aliud est, quam mentem, principem illius partē,
 sic se se habere, quemadmodū sit condita. Quae si declinet, atq; à
 natura defleat; tunc vitium animi dicitur. Res itaq; non est
 difficilis, nam mansuris nobis in eo statu, quo conditi sumus,
 virtus aderit: si prava cogitaverimus, ut mali iudicabimur.
 Quod si extrinsecus eadem illa res esset cōparanda: verè diffi-
 cultate non careret: nunc cum nobis insita sit, caveamus ipsi
 nobis à sordidis cogitationibus; & animum, tanquam de-
 positum acceptum, Domino seruemus: ut suum ipse opus agno-
 scat, animum ita ut condidit constitutum. Illud ergo sit, nostrū
 certamen, ne Ira tyrannidem occupet, neque cupiditati succum-
 bamus. Scriptum est enim, *Ira viri iusticiam Dei non operatur.*
 & *Cōcupiscētia cū conceperit, parit peccatū; peccatū verò cum*
cōsummatū fuerit, generat mortē. Hac vita ratione inita; secu-
 ri vigilabimus, & (ut scriptū est) *omni custodia cor nostrū ser-*
vabimus. Hostes enim sūt nobis acres & callidi, mali demones.
 Præterea non est nobis, ut Paulus dixit, *colluctatio adversus*
carne[m] & sanguinē: sed *adversus principes & potestates, ad-*
versus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia
nequitia, in caelestibus. Illorum magna est turba in aëre nobis
 proximo; neq; procul à nobis absunt; estq; multum inter ipsos
 discriminis. De quo ut & illorum natura, multa possent dici;
 quae alij, majores quam nos sumus, narrabunt. Quod verò jam
 nobis necessariò incumbit, tantū nosse, quae sint istorum ad-
 versum nos calliditates. Primū igitur hoc scimus, demones
 appellari

17. 31. no. 1

Iosua 24, 23.
Marth. 3.

7 ejus. lib. ed.

Iacob. 1. 20.
15.

Proverb. 4, 23.

Ephes. 6, 12

17. 31. no. 1

τὸ νοερὸν κατὰ φύσιν ἐχούσης. ἡ ἀρετὴ σωίζεται. κατὰ φύσιν δὲ
 ἔχει, ὅτ' αὖ, ὡς γέγονε, μῦθι. γέγονε δὲ, καλὴ καὶ εὐθὺς λίσσιν.
 Διὰ τοῦτο ὁ μὲν τοῦ ναυῆ ἰησοῦς ὡς ἀγγέλων ἔλεγε τῷ λαῷ. Εὐ-
 θυάτε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ. ὁ δὲ ἰω-
 αίνης, εὐθείας ποιῆτε τὰς τρίβους ὑμῶν. τὸ γὰρ εὐθείαν εἶναι τὴν
 ψυχὴν, τοῦτο ἐστὶ τὸ κατὰ φύσιν νοερὸν αὐτῆς ὡς ἐκτίσθη. πάλιν δὲ
 ὅτ' αὖ ἐκκλίνῃ καὶ ἐν Διαστροφῇ τοῦ κατὰ φύσιν γήνηται, τότε κα-
 κία ψυχῆς λέγεται. σκόκου σκῆστι διαχερῆς τὸ πρᾶγμα. εἰάν γὰρ
 μείνωμεν, ὡς γεγόναμεν, ἐν τῇ ἀρετῇ ἰσομῶν : εἰάν δὲ λογιζόμεθα
 τὰ φαῦλα, ὡς κακὴ κερνόμεθα. εἰ μὲν οὐκ ἔξωθεν ἴω περιστέον τὸ
 πρᾶγμα, διαχερῆς ὄντας ἴω : εἰ δὲ ἐν ἡμῖν ἐστὶ, φυλάξωμεν ἑαυ-
 τῶν δὸτ' ῥυπαρῶν λογισμῶν, καὶ ὡς ὡς ἀκαταθήκην λαβόντες,
 τηρήσωμεν τῷ κυρίῳ τὴν ψυχὴν : ἵν' αὐτὸς ὀπιγῶ τὸ πῖσμα αὐ-
 τοῦ, οὕτως οὖσαν αὐτῶν, ὡς πεποίηκεν αὐτῶν. ἔσω δὲ ἡμῖν
 αἰγῶν, ὡς μὴ τυραννῆν ἡμῶν θυμὸν : κηδὲ κρατεῖν ἡμῶν ὀπιθυ-
 μίαν. γέγραπται γὰρ, ὅτι ὀργὴ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐ καπερ-
 γάζεται : ἡ δὲ ὀπιθυμία συλλαβοῦσα, τίκει ἀμαρτίαν, ἡ δὲ ἀ-
 μαρτία δὸπο πλειοῦσαι δὸποκύνει θάνατον. οὕτω δὲ πολιτοῦμενοι
 νήφωμεν ἀσφαλῶς : καὶ ὡς γέγραπται, πάση φυλακῇ * τηρῶμεν
 ἑαυτῶν τὴν καρδίαν. ἐχθροὺς γὰρ ἔχομεν δεινοὺς καὶ πανέργους,
 ὅτ' πνηροὺς δαιμόνας * καὶ πρὸς τούτοις, ἐστὶν ἡμῖν ἡ πάλη (ὡς
 εἶπεν ὁ ἀπόστολος) οὐ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς δρ-
 χὰς, καὶ πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς ὅτ' ἡσμοκράτορας τοῦ σκότους
 τοῦ αἰῶνος, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πνηρίας, ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. π-
 λὺς μὲν οὐκ αὐτῶν ἐστὶν ὁ ὄχλος ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς αἰερί, καὶ μα-
 κρὰν σκῆ εἰσὶν ἀφ' ἡμῶν * πλὴν δὲ τίς ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἡ Διαφορεῖς.
 καὶ πρὸ μὲν τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τῆς Διαφορεῖς, πλὺς αὐτῶν εἶη λό-
 γος * καὶ ἄλλων μειζόνων ἢ καθ' ἡμᾶς ἐστὶ τὸ τοιοῦτον διήγημα. τὸ ὅ-
 νη κατὰ πᾶν καὶ αἰαγκαῖον ἡμῖν, γινῶναι ἐστὶ μένον τὰς καθ' ἡμῶν
 αὐτῶν πανουργίας. πρῶτον τίνω τοῦτο γνώσκωμεν, ὅτι οἱ δαιμόνες

* τήρει σὺ
καρδίαν

εἰ καὶ ὁ δαίμονες καλῶν) ἔγω γεγόνασιν (οὐδὲν γὰρ κακὸν ἐπέησεν ὁ
 θεός:) ἀλλὰ καλοὶ μὲν γεγόνασι καὶ αὐτοὶ, ἔκπεσόντες ἢ ἀπὸ τῆς οὐρανίας
 φρονήσεως, καὶ λοιπὸν περὶ τῆς γλῶσσης καλινδύμοι: ὅσῳ μὲν ἔλλειψας ἠ-
 πάτησαν τῆς φαντασίας, ἡμῖν ἢ τοῖς χριστιανοῖς φρονῶτες, πάντα κί-
 νῆσι, θέλοντες ἐμπεδίζειν ἡμᾶς τῆς εἰς ἕραν ἑσθιῶδον ἵνα μὴ ὄθεν ἐξέ-
 πεισον αὐτοὶ, ἀνέλθωμεν ἡμεῖς. διὸ καὶ πολλῆς εὐχῆς, καὶ ἀσκήσεως ἐστὶ
 χρῆμα ἵνα τις λαθὼν διὰ τῆς πνεύματος χάρισμα διακρίσεως πνευ-
 μάτων, γινῶναι δυναθῆται κατ' αὐτὸς, καὶ τίνες μὲν εἰσὶν ἑλαττον φαυ-
 λοι; τίνες ἢ ἐκείνων φαυλότεροι: Ἐπεὶ πῶς ἴππηδωμα ἕκαστος
 αὐτῷ ἔχει τὸ σπυρίδιον; καὶ πῶς ἕκαστος αὐτῷ αἰατρεῖται; Ἐκβάλλεται;
 πολλὰ γὰρ αὐτῷ ἐστὶ τὰ πανεργάματα, Ἐπεὶ τῆς ἴππεως κινήματα.
 ὁ μὲν ἔν μακάριος διπλόσολος καὶ οἱ κατ' αὐτὸν ἠδύσαν τὰ πιαυτα λέγον-
 τες. εἰ γὰρ αὐτὰ τὰ νοήματα ἀγνοῦμεν. ἡμεῖς ἢ ἰαφ' ὧν ἐπὶ φράσημα
 παρ' αὐτῷ, ὁφείλομεν ἀλλήλους ὑπὸ αὐτῷ διορθῶμεν. ἐγὼ γὰρ ἐκ μέρες
 πῆραν αὐτῷ ὡς, ὡς τέκνον λέγω. ἔπει μὲν οὐκ εἰδῶσι Ἐ πάντας
 μὲν χριστιανούς, μάλιστα ἢ μοναχούς, φιλοπονοῦτας καὶ προσκόπιον-
 τας: πρῶτον μὲν ἴππηχερῶσι καὶ περῶσιν, ἐχόμενα τρίτος ἰθύντες
 σκάνδαλα. σκάνδαλα ἢ αὐτῶν εἰσὶν, οἱ πονηροὶ λογισμοί. εἰ δὲ ἢ
 ὑμᾶς φοβεῖσθαι τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν εὐχῆς γὰρ καὶ νηστείας καὶ τῆς εἰς
 τὸν κύριον πίσει, πίπασιν εὐθὺς ἐκείνοι, ἀλλὰ Ἐ πεσόντες, οὐ πά-
 νονται, αὐτοῖς ἢ πάλιν προσέρχονται πανεργῶς Ἐ δολίως. ἐπὶ δὲ αὐτῶν
 γὰρ ἐκ φανερῶ καὶ ῥυτῶν ἠδονῆς μὴ διωθηθῶσιν ἀπάτησιν τὸ καρδί-
 αν· ἄλλως πάλιν ἴππεαίνεσι. καὶ λοιπὸν φαντασίας αἰατλάτιοντες
 ἐκφοβεῖν προσπιῶνται· μετὰ χημαλίζομενοι, καὶ μιμῆμενοι γυναι-
 κας, θηρία, ἕρπετα, καὶ μεγέθη σωμαμάτων, καὶ πλῆθος σραλιῶν. ἀλλ'
 εἰ ἔτως δεῖ τὰς τῶν φαντασίας δειλιάν. εἰδὲν γὰρ εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ
 ἄχίως ἀφανίζονται: εἰάν μάλιστα τῆς πίσει καὶ τῶ σημεῖω τῆς σωρῆς
 εἰαυτῷ περῶσιν, πολλοὶ δὲ εἰσι καὶ λίαν ἀναιδεῖς. εἰάν γὰρ καὶ οὐ-
 τως ἠπληθῶσιν, ἀλλὰ τρέπω πάλιν ἴππεαίνεσι καὶ προσπιῶνται· μαν-
 τῶδες Ἐ προσλέγειν τὰ μεθ' ἡμέραν ἐρχόμενα· δεικνύειν τὰ εἰαυτῶς
 ὑψη-

appellari hoc nomine, nō quod tales sint creati; nihil enim mali creavit Deus: sed boni creati & ipsi, exciderunt illā cœlesti sapientia. Pōst in terra volutati, paganos phantasiis deceperunt. Nobis verò Christianis invidendo, atq; omnem lapidem movēdo; nostrum in cœlos ascensum impedire cupiunt; ne illuc, unde ipsi delapsi, nos ascendamus. Ideo multis precibus atq; excercitatione est opus: ut accepto quōvis Spiritus dono discernendi spiritus, horum naturas nosse possit; Qui nam eorum sint minus nequam, qui nequiores? quod unius cuiusq; sit studium serium? & quomodo singuli prosternantur & eijciantur? Multi enim illorum sunt doli, multa insidia, quas parant. Beatus itaq; apostolus, ejusq; amuli, talia norant, quum dicerent; Non enim ignoramus cogitationes ejus. Verum nos, ab ijs ipsis tentati, piorum illorum exemplo, alij alios corrigamus. Quorum ego partem quandam expertus, hæc vobis filij dico. Quum igitur vident, tum Christianos universos, tum monachos potissimum, laboris studio progressus facere: primū adoriuntur & tentāt, positis in semita obstaculis. Obstacula autem ipsorum sunt, improba cogitationes, [quas suggerunt.] Neq; est quod eorum minus terreamini: precibus enim & jejunijs, fideq; in Dominum, illic ipsi cadunt. Nec lapsi, quiescunt: sed rursus vafre ac dolose adventant, ac si aperte obscœnā voluptate cor inescare nesciant, aliā aggrediuntur viā, & visorum figmentis terrorem injicere nituntur, induendo formā fœmineam, bestiarum, serpentium, pręgrandium corporum, & manum militum representando. Verum ne sic quidem illorum præstigia sunt reformidanda. neq; enim sunt quicquam, & subito etiam evanescent; potissimum si fide & signo crucis quōvis se se munit. Quęq; illorum est audacia & summa impudentia, quantumvis sic devicti, alio rursus modo accedunt; vaticinandi scientiam sibi vendi-

1. Cor. 12, 9.

Math. 12, 45

2. Cor. 2, 13.

- cant, futuraq; predicendi. adeo etiam proceros se se ostentant, ut qui tectum [altitudine] attingant, immen[se] sint latitudinis: ut quos rationibus circumvenire non potuerint, huiusmodi visis clanculum abripiant. Quod si hic quoq; animum hominis inveniant fide ac pœnitentiæ spe septum: principem demonum secum adducunt. Dicebat porrò Antonius, tales sæpe illos
- Iob, 4°, v. 9. conspici, qualem Iobo Dominus revelarit diabolum, his verbis;
10. Oculi ejus [ut] species Luciferi. de ore ejus lampades procedunt
11. [sicut tædæ ignis] accensa; & disijciuntur ut craticula ignis, de
12. naribus ejus procedit fumus camini, ardentis igne carbonum.
13. flamma de ore ejus progreditur. Talis demoniorum princeps quum
- apparet; terrefacit, ut jam dixi, magni loquus iste veterator, ut rursus ipse Dominus redarguit, quum Iobo quidem, inquit,
- Ibid. v. 18. Reputavit quasi paleas ferrum; et quasi lignum putridum, as;
22. reputavit autem mare, tanquam spongiam; & tartarum abyssus
23. quasi captivum; reputavit abyssum, tanquam ambulacrum. Et
- Exod. 15, 9. per Prophetam; Dixit inimicus, persequar, & cõprehendam. & per
- Esai, 10, 14. alium Prophetam, Vniuersam terram manu mea, ut nidum; et sicut ova derelicta tollam. Deniq; talia jactitare, & polliceri ac profiteri nitentur, ut pijs fucum faciant. Verum nos fideles neq; hac iterum ratione ipsius phantasias formidabimus, neq; oculis ejus attendendo locum dabimus. Mentitur. n. nec quicquam veri loquitur. Nimirum talia tamq; multa cõfidenter effutiens, tanquam draco, hamo tractus est [captusq;] à Servatore: tanquam jumentum, circa nasum capistrum accepit; tanquam fugitivus, nares circulo vinetas habet, ac labia armillam perforata. Ligatus est porrò à Domino quasi passer, ut ipsi illudamus; suntq; positi tam is, quam
- Iob, 40, 14. qui cum illo demones, tanquam scorpiones & serpentes, ut à nobis Christianis calcantur. Certum ejus rei indicium, nos vitæ ratione ipsi adversari. Qui enim mare exiccaturum se se promisit,
- & orbem

ὑψηλοῦς ἀρετῆς τῆς σέβης φθάνοντας, καὶ πλατεῖς τῶ μεγέθει: ἵνα
 εἰς ὅσα ἠδυνήθησαν ἀπατήσῃ τῆς λογισμῶν, καὶ τῆς πιαύτης
 φαντασίαις ὑφάρπασωσιν. εἰάν δὲ καὶ ἔταις ἔυρωσι τὴν ψυχὴν ἠ-
 σφαλισμῶν τῆ πίσει καὶ τῆ ἐλπίδι τῆ μετανοίας: λοιπὸν ἐπαρόνται
 τὸν ἀρχόντα ἑαυτῶν. καὶ φαίνεσθαι αὐτῶν πολλὰ κίς ἔλεγε τριούσῳ
 εἶναι, οἷον τὸ Διάβολον τῶ ἰώβ ὁ κύριος ἀπεκάλυψε, λέγων· Οἱ ὀ-
 φθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς εἶδος ἕως φόρου. ἐκ σώματι αὐτοῦ ἐκπρεύονται
 λαμπάδες καὶ ὀφθαλμοί, καὶ διαρρίπτοιται [ὡς] ἐχάραξ πρὸς ἐκ μυ-
 κτήρων αὐτοῦ ἐκπρεύεται καπνὸς καμίνε, καὶ οὐδὲν πρὸς αἰθερά-
 κων· φλόξ δὲ ἐκ σώματι αὐτοῦ ἐκπρεύεται. τριούσῳ δὲ φαίνο-
 μῶν ὁ τῶν διαμονίων ἀρχων, ἐκφοβῆ (κατὰ προῖπον) μεγά-
 λα λαλῶν ὁ πανουργὸς ὡς πάλιν ἐξήλεγξεν αὐτὸν ὁ κύριος, τῶ
 ἰώβ λέγων, ἤγηται μὲν σίδηρον ἄχυρα, χαλκὸν δὲ ὡς περὶ ξύ-
 λον σαθρὸν ἤγηται δὲ θάλασσαν ὡς περὶ ἐξάλειπρον· τὸν δὲ πέρτα-
 ρον τῆς ἀβύσσου ὡς περὶ αἰχμάλωτον· ἐλογίσθη ἄβυσσον, ὡς
 πείπαρην. Διὰ δὲ τῆ προφήτης· εἶπεν ὁ ἐχθρὸς, διώξας καταλή-
 ψομαι. καὶ πάλιν δι' ἐπίρου, τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήψομαι
 τῆ χειρὶ μου ὡς νοσοῖαν, καὶ ὡς καταλελειμμένα ὡς δῆα. καὶ ὁ-
 λως τριαῦτα κομπάζειν ἑπιχειρήσει, καὶ ἐπαγγέλλονται ταῦτα, ὅπως
 ἀπατήσῃ ὅσῳ θεοσεβοῦντας. ἀλλ' ἡμᾶς οὐδ' οὕτως πάλιν ὅσῳ
 πρὸς, πᾶς τε φαντασίας αὐτοῦ φοβῆσθαι, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ
 προσέχειν ψευδεταί γὰρ, ἔσθ' ἐν ὅλῳ ἀληθὲς λαλεῖ. αἰελεῖ τρι-
 αῦτα καὶ τριαῦτα λαλῶν θρασυόμῳ, ὡς μὲν δράκων εἰλικύδη
 τῶ ἀγκίσφῳ ὡς τῆ σωτῆρ· ὡς δὲ κτῆ· φορβαίαν ἔλαβε
 πρὸς πᾶς ρίνας, ὡς δὲ δραπέτης, κρῖνα δέδετα ὅσῳ μυκτῆρας, καὶ ψε-
 λίῳ περὶ πηται πᾶ χήλη. καὶ δέδετα μὲν ὡς τῆ κυρίου ὡς σπου-
 θιον, εἰς τὸ καταπαύσει παρ' ἡμῶν: πθῆνται δὲ αὐτὸς π καὶ οἱ σὺ
 αὐτῶ δαίμονες, ὡς σκορποὶ καὶ ὄφεις, εἰς τὸ καταπαύσει παρ' ἡμῶν
 τῶν χριστιανῶν. καὶ τούτου γνώρισμα, τὸ νῦν ἡμεῖς κατ' αὐτῶ
 πολιτεύομεθ. ὁ γὰρ τὴν θάλασσαν ἐπαγγέλλομῳ ἐξάλειψεν

καὶ τὴν οἰκονομίαν καταλαμβάνειν, ἰδὲ νυῖν ἐδύναται κωλύσει τὴν
 ἀσκησιν ὑμῶν, ἀλλ' οὐδὲ ἐμὲ λαλοῦντα κατ' αὐτῶν. μὴ τίνω περὶ
 χορῶν οἷς ἀν' ἀληθῆ, ψεύδεται γὰρ· μηδὲ δειλιῶν αὐτῶν τὰς φαντα-
 σίας, ψευδεῖς καὶ αὐτὰς τυγχάνουσας. ἔτι γὰρ φῶς ἐστὶν ἀληθὲς τὸ
 φαινόμενον ἐν αὐτῆς: ἔτι δὲ ἡτοιμασθέντος πυρὸς αὐτῆς μάλλον τὰ
 παροίμια καὶ τὰς εἰκόνας φέρουσι. καὶ ἐν οἷς κατακαίεται μέλλουσιν, ἐν
 τέτοις ἐκφοβεῖν οὐκ ἀνθρώπους πηράζουσι. ἀμέλει φαίνονται· καὶ
 περὶ αὐτὰ πάλιν ἀφαιρίζονται: βλάβαιτες ἢ ἐδένα τῶν πρῶτων,
 φέροντες δὲ μεθ' ἑαυτῶν τὴν ἀφομοίωσιν τῶν μέλλοντων· αὐτῶν δὲ
 χροῦ πυρὸς· ὅθεν οὐδὲ ἔτι φοβεῖται τὸ οὐκ ἐπισημειῖται. πάντα γὰρ
 αὐτῶν διὰ τὸ ἔτι χροῦ χάριν, εἰς ἐδένα ἐστὶ τὰ ἐπιτηδεύματα. δόλιοι
 δὲ εἰσι καὶ ἔτοιμοι πρὸς πάντα μεταβάλλουσι καὶ μετασχηματίζουσι.
 πολλὰ γὰρ καὶ ψάλλειν μετ' ἀδῆς προσποιεῖται μὴ φαινόμενοι, καὶ
 μνημονεύουσι τὸ δὸς τῶν σφραγῶν λέξεων· ἐστὶ ἡ καὶ, αἰαγνισκόντων
 ἡμῶν, ἐν τῷ ὡσπερ ἡχῶ λέγουσιν αὐτοὶ ταῦτα, ὡσπερ ἀνεγνωμῶν. πολ-
 λάκις δὲ καὶ κριτικῶν ἡμᾶς διεγείρουσιν εἰς περὶ σπουδαῖς καὶ τὸ
 σπουδαῖς πρῶτον, σχεδὸν μὴ ἐπιτρέποντες ἡμῖν μηδὲ κοιμᾶσθαι· ἐστὶ ἡ καὶ
 καὶ δὸς τοῦ πρῶτον εἰς αὐτῶν εἰς ἀθήματα μοναχῶν, ὡς ἐν λάβεις προσποι-
 εῖντα λαλεῖν, ἵνα τῶν ὁμοίων ἀθήματα πλανήσωσι, καὶ λοιπὸν εἴτα ἡ-
 λουσιν ἐλκύσωσι οὐκ ἀπατηθέντας περὶ αὐτῶν. ἀλλ' ἔτι περὶ περὶ
 χροῦ αὐτῶν, καὶ εἰς περὶ σπουδαῖς διεγείρουσι· καὶ συμβεβηκέναι μὴ
 ὅλως ἐοδῆν· καὶ κατηγορεῖν καὶ ἐδίξεν προσποιεῖνται, ἐν οἷς πρὸ
 σπουδαῖς ἡμῖν, ἔτι γὰρ δι' ἐν λάβειαι ἢ ἀληθῆσαι ταῦτα πρῶτον: ἀλλ'
 ἵνα ἴδῃς ἀκεραῖας εἰς δὸς γνῶσιν ἐνεγκῶσιν, καὶ ἀνωφελῆ τὴν ἀσκησιν εἰ-
 πῶσι, ναυπηᾶσαι τι πρῶτον τῶν ἀνθρώπων ὡς φορτικῶν καὶ βαρυτά-
 τος ὄντων ἔτι μιν ἴδῃς εἰς, καὶ ἐμποδίσωσι ἴδῃς καὶ αὐτὸν πολυβωμένους.
 ὁ ἢ ἐν περὶ φήτης δὸς καλῶν ὡσπερ ἔτι κύριος ἐταλάνιζε ἴδῃς πρῶτον
 λέγων· ἔτι ὁ ποτίζων τὸ πηλοῖον αὐτῶν ἀνατροπὴν θολερὰν. τὰ γὰρ
 ταῦτα ἐπιτηδεύματα καὶ ἐπιθυμήματα, ἀνατροπικὰ τῶν εἰς ἀρετὴν φε-
 ρέσης ἐστὶν ὁ δὲ, ὅτι κύριος αὐτῶν δι' ἐαυτῶν, καὶ τὰ ἀληθῆ λέγοντας τῶν
 δαιμόνων.

Et orbem terrarum comprehensurum: is neque exercitationem
 vestram, neque me contra se loquentem, impedire potest. Ne igitur
 ipsi garrienti auscultemus, quum mentiatur: nec objecta
 ejus, quae & ipsa vana, reformidemus. Non enim verum lumē Matth. 25. 45
 est, quod in istis visis apparet; sed ignis potius ipsis parati proce-
 mia & imagines. Quibus enim illi flammis exurentur, ijs ho-
 mines exterrere conantur, & videntur; sed illicò evanescent; 1. Cor. 13. 12
 neminem fidelium laedendo, sed secum ejus ignis similitudinem
 ferendo, qui ipsos excepturus est. Quare ne sic quidem sunt ex-
 timescendi. Omnes namque illorum machinationes, propter Chri-
 sti gratiam, sunt irrita. Dolosi quippe existunt, ac parati in om-
 nia mutari atque transfigurari. Unde non raro psalmos se canere
 simulant, & locorum Scripturae mentionem faciunt. Non nun-
 quam, nobis legentibus, repente velut echo easdem voces red-
 dunt. Saepè ad preces nos dormientes excitant, idque frequentat,
 ut propemodum non sinant quiescere. Non nunquam monacho-
 rum habitu religiosos praese ferunt sermones; ut similitudine il-
 la in errorem inducant, & quo quo velint deceptos à se se per-
 trahant. Verum aures non sunt ipsis patefacienda, etiamsi ad pre-
 cationem nos exsuscitent, etiamsi jejunijs nobis autores sint, etiamsi
 accusare & humi prosternere idque falso, ducatur, ob quae aliquan-
 do nobis veniam dederint. Non enim pietatis aut veritatis no-
 mine agitant talia: sed ut simplices ad desperationem redigant.
 Asceticam inutilem dicant, & vitae monasticae, tanquam tedi-
 ose maximèque hominem gravantis, nauseam adferendo, obsit,
 quo minus secundum illius praescriptum vivatur. Ideò tales Pro- Habacuc. 2.
 pheta missus à Domino miseros pronunciat, cum inquit; Va qui 15
 potum dat proximo suo subversionem turbidam. Hujusmodi e-
 nim instituta & cogitata viam, quae ad virtutem ducit, sub- Matth. 8. 29.
 vertunt. Ipse quoque Dominus, quamvis daemones vera loque- Marc. 1. 25.
 rentur;

rentur; verè enim dixerunt, Tu es Filius Dei: tamen jussit obmutescere, fieriq; silentium. Ne quando veritati quid vitij de suo aspergant; utq; nos consuefaciat, à talibus aures nunquam non avertere, etiamsi vera loqui videantur. Indecorū etenim, quum nobis sit sacra Scriptura, & à Servatore libertas; erudiri à diabolo, suæ stationis desertore, atq; alia quàm prius sentire. Idcirco & verbis illū Scripturæ uti prohibet, quum inquit; Peccatori autem dixit Deus, Quare tu enarras justicias meas, & assumis testamentum meum per os tuum? Omnia itaque faciunt, fingunt, turbant, in simplicium fraudem strepitum excitare, cachinnari, sibilare. Quibus si non attendas; deinceps flent, & tanquam victi lamentantur. Dominus igitur Deus demones ne hiscere quidem est passus. Nos verò sanctorum eruditos exemplis, horum fortitudinem imitari decet. Ii enim talia cōspicati dixerunt; Cum consisteret peccator adversum me; obmutui, & humiliatus sum, & silui à bonis. Ac rursum, Ego autem tanquam surdus non audiebam; & sicut mutus, non aperiens os suum; & factus sum sicut homo non audiens. Quare illos neq; audiamus, quippe à nobis alienos: neque illis pareamus; licet ad preces excitent, licet de jejunijs verba faciant: sed proposito exercitationis nostræ magis insistamus. nec ab ijs nihil non vafre factitantibus à semita nos abducamur. nec ab ijs nobis metuamus, etiamsi impetum facere videantur, etiamsi mortem minitentur. Debiles enim sunt, nec nisi minari possunt. atque hæc hætenus obiter sint dicta. Nunc de ijsdem fusiùs & uberius dicere non pigebit: ista enim in memoriã vestram redigere; erit per quàm utile. Cum Dominus tanquam advena esset interris; cecidit inimicus, ejusq; vires debilitatae sunt. Quibus etsi jam non pollet, lapsus tyrannus: tamen non quiescit, sed vel nudis verbis minas jactat. Quod singuli vestrum conside-

ratu-

Psal. 50. 16

Psal. 38. 2.

3.

14.

15.

δαίμονας, ἀληθῆ γὰρ ἔλεγον, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ: ὅμως ἐφίμου, καὶ
λαλεῖν ἐκώλυε· μή ποτε μετὰ τῆς ἀληθείας, καὶ τῆς ἰδίας κακίας
Ἰππωείρωσι· καὶ ἵνα καὶ ἡμᾶς σωθῆσιν, μηδέ ποτε τοῖς τοῖς τοῖς
ἔχον, καὶ δοκῶσι τὰ ληθῆ λέγειν. καὶ γὰρ ἀπεπέες, ἔχοντας ἡμᾶς
τὰς ἀγίας γραφὰς, καὶ τῶν ᾧ ἔσωτήρ ὁ ἐλευθερίαν, διδάσκε-
αὶ ᾧ ἔσωτήρ ὁ ἀβόλα, ἔμῃ τηρήσαντος τῆς ἰδίας ταξίν, ἀλλ' ἔπειρα
αὐτ' ἑτέρων φρονήσαντος. Διὰ τὸ καὶ λαλῶντα τῶν τὰς δὲ τῶν
γραφῶν λέξεις κωλύει λέγων: τῶν ἡ ἀμαρτωλῶν εἶπεν ὁ Θεός, ἵνα
τί σὺ ἐκδηγῆ τὰ δικαιώματά μου, καὶ αἰαλαμβαίεις τῶν ἀμαρτη-
κῶν Διὰ σώματος σα. πάντα γὰρ ποιῶσι, καὶ ὑποκρίνονται, ἔτα-
ρατήσιν πρὸς ἀπάτη τῶν ἀκεραίων. Ἐκτύπε γοῦν ποιῶσι, καὶ γα-
λῶσιν ἀφθόνως, καὶ σὺρίπασιν· ἀν' ἡ μή τις αὐτοῖς προσέχη, λοιπὸν
κλαῖσιν ἔθρην ἔσιν ὡς ἠτήθεν περ. ὁ μὲν ἔνκυριος ὁ Θεός ἐφίμω τὰς
δαίμονας, ἡμᾶς ἡ μαθόντας δὲ τῶν αἰγίων, πρὸς ἑκατ' ἐκείνης ποι-
εῖν, καὶ μιμῆσθαι τῶν αἰδρίων αὐτῶν. Ἐ γὰρ κακῆνοι ταῦτα βλέπον-
τες ἔλεγον, ἐν τῶν συζῶσαι τὸν ἀμαρτωλὸν ἐναντίον μου ἐκώλυθαι,
καὶ ἐταπεινώθαι, καὶ ἐσίγησαι ἐξ ἀγαθῶν. καὶ πάλιν, ἐγὼ ἡ ὡσεὶ κωφὸς
ὄσκι ἦκον, καὶ ὡσεὶ ἀλαλος, ὄσκι αἰσίων τὸ σῶμα αὐτῶν· ἐγρηθῆναι
ὡσεὶ ἀνθρώπος ὄσκι ἀκῶν. ὄσκι καὶ ἡμεῖς μήτε ἀκῶν αὐτῶν ὡς
ἀλλοτρίων ἄντων ἡμῶν, μήτε ὑπακῶν αὐτῶν, καὶ εἰς εὐχλὴ ἐ-
γείρωσι· καὶ λαλῶσι περὶ νησιῶν. τῆν ἡ προσέσει τῆς ἀσκήσεως ἐ-
αυτῶν μᾶλλον προσέχωμεν, ἔμῃ παρ' ἐκείνων ἀπατάμεθα. πάντα
προσέσονται μετὰ δόλα. εἰ δὲ ἡ φοβείσθαι αὐτῶν καὶ ἐπέρχεσθαι δο-
κῶσι· καὶ θάνατον ἀπειλῶσιν. ἀδενεῖς γὰρ εἰσι καὶ εἰδὲν δύναται,
ἡ μόνον ἀπειλεῖν. ἡδὲ μὲν ἔν περὶ τῆτου παρερχόμενος εἶρηκα. καὶ
νῦν ἡ πλατύτερον εἰπεῖν τὰ περὶ αὐτῶν ὄσκι ὀκνητέον, ἀσφαλῆς γὰρ
ὑμῖν ἡ ὑπόμνησις ἔσται. Ἰπποδημήσαντος τῶν κυρίων, πέπλωκεν ὁ ἐ-
χθρὸς, καὶ ἠδένησαν αἱ δυνάμεις αὐτῶν. Διὰ τοῦτο γοῦν μηδὲν
δυνάμεν ὄσκι, ὅμως ὁ τὸραν ὄσκι καὶ πεσὼν ὄσκι ἡρεμῆ· ἀλλὰ
καὶ λόγους μόνον ἀπειλεῖ. καὶ τοῦτο ἕκαστος ὄσκι ὑμῶν λογιζέσθαι,
F *εἶτ' ὄσκι

κ' ἴσ' ὄντως, ἢ
αὐτῶ

* ἔπος κ' δύναται καταφρονεῖν τ' δαιμόνων. εἰ μὲν ποῖς τις σώμασιν
 οὐκ ἔστιν ἐνδεθέντης, ὡς περ' ἐσθλῶν ἡμεῖς: διωκτὴν ἢ αὐτοῖς λέγειν,
 ὅτι κρυπτομύθεος μὲν ὄντ' αἰθρώπας οὐχ εὐρίσκομεν, εὐρόντες δὲ
 βλάπτομεν. ἢ ὁμολογῶμεθα ἢ κ' ἡμεῖς κρυπτομύθοι λαίψινεν αὐτοῦ
 κλείοντες κατ' αὐτῶν τὰς ψυχὰς. εἰ ἢ ὅτι εἰσὶν οὕτως, ἀλλὰ κεκλήσ-
 μύθων τῶν ψυχῶν διώκται εἰσελθεῖν, ἔστι τῷ παντὶ ἀεὶ τυχαίως
 σιν αὐτοῖς κ' ὁ πρῶτος τῶν Διάβολος. εἰσὶ δὲ κακοθελεῖς καὶ
 πρὸς τὸ βλάπτειν ἔτοιμοι, καὶ (ὡς εἶπεν ὁ σωτὴρ) ἐξ ἀρχῆς αἰθρώ-
 πικτόνος ἐστὶν ἡ τῆς κακίας πατὴρ Διάβολος. ζῶμεν ἢ κ' νῦν ἡμεῖς
 καὶ μᾶλλον κατ' αὐτῶν πολιτεύομεθα: δηλοῖ εἰσι μηδὲν ἰσχύοντες. οὐ-
 πὶ γὰρ ῥῆσις αὐτοῦ εἰς τὸ ἴσπερ βλεῦν κωλύει. οὐτε φίλους ἡμᾶς
 ὀρώσιν ἑαυτῶν, ἵνα φείσωνται, ἔπε φιλαγαθοὶ εἰσιν, ἵνα διορθώσων-
 ται: ἀλλὰ κ' μᾶλλον εἰσὶ πνηροὶ: κ' ἔδεν αὐτοῖς ἐστίν, * ὡς τὸ βλάπτειν
 ὄντ' Φιλαρέστ' κ' θεοσεβέντας. Διὰ ἢ τὸ μηδὲν διώκας ποιεῖν,
 Διὰ τῆτο ἔδεν ποιεῖσιν, ἢ μόνον ἀπειλάσιν. εἰ γὰρ ἠδιώατο, ὅτι ἐ-
 μελλοχ: ἀλλ' εὐθὺς ἐνήργεν τὸ κακὸν, ἐπιμῶν ἔχοντες εἰς τοῦτο πῶ
 προαίρεσιν, καὶ μάλιστ' αὐτῶν. ἰδίᾳ γ' οὐκ νῦν σωελθόντες,
 κατ' αὐτῶν λαλοῦμεν, καὶ ἴσασι ὅτι προσηπτόντων ἡμῶν ἀδενῶσιν
 αὐτοῖς. εἰ τίνω εἶχον ἐξουσίαν, ἔδεν αὐτῶν τῶν χριστιανῶν ἀφῆ-
 κας ζῆν. βδέλυγμα γὰρ ἀμαρτωλῶν θεοσεβεία. ἐπειδὴ ἢ ἔδωσαν-
 ται, Διὰ τῆτο μᾶλλον ἑαυτοῦ πρῶσκασι: ὅτι μηδὲν διώκται
 ποιεῖν ὧν ἀπειλάσιν. ἔπειτα καὶ κείνο λογίζεσθαι χεῖρ, πρὸς τὸ μὴ φο-
 βεῖσθαι τῆτες: εἰ τὸ δυνατὸν ἔσῃ ἤρχεν αὐτοῖς, ἔκ αὐτῶν ἤρχοντο μετ' ὀ-
 χλῶν, ἔσθ' Φαιτῶσας ἐπίσιν, ἔσθ' μετασχηματισμοῖς ἐμεθόδεον: ἀλλ'
 ἤρκει κ' μόνον εἰθεῖν ἕνα, κ' ποιῆσαι ἔσθ' ὅπερ δύναται κ' ἐβλεται. καὶ
 μάλιστ' ὅτι πᾶς τ' ἐξουσίαν ἔχων, ἔσθ' μετὰ Φαιτῶσας ἀίαιρεῖ, ἔσθ'
 τοῖς ὀχλοῖς ἐκφοβεῖ: ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἐβλεται τῆ ἐξουσία κατὰ χεῖρ. ἢ
 ἀλλ' οἱ δαίμονες μηδὲν δυνάμειοι, πᾶν ζῆσιν ὡς ὅτι σκλεῦης, ἀλλὰ τ-
 ροντες τὰς μορφὰς, κ' τὰς πᾶδας ἐκφοβῶντες, τῆ τ' ὀχλῶν Φαιτῶσας
 κ' τοῖς σχηματισμοῖς: ἐξ ὧν μᾶλλον κατὰ φρονητοῖς ὡς ἀδενεῖς ὀφει-
 λασθ'

ἢ λαίπει ἴσ' οὐ-
 τῶ καταθύμι-
 οῦ.

raturi, demonas nauci habebitis. Qui si iisdem, quibus nos corporis essent vinculis astricti: negare possent, homines occultatos inveniri à se se; quos inveniant, ijs se nocumento esse. Possemus & nos latitare occulti, aditu ipsis ad nos intercluso. Nunc quum alia sit eorundem natura, & januis clausis, quò volunt, penetrent; atque in aère tam ipsi, quàm eorum princeps diabolus, vagentur; nec nisi mali studio teneantur, ad ledendum parati; quumq; (ut Servator dixit) ab initio homicida fuerit, vitij autor diabolus: vitam ubi eam vixerimus, qua ipsorum desiderijs magis magisq; ad versetur; constat haud prevalituros unquam esse. Neque enim locus eorum insidijs obstat; neque nos amicos agnoscunt, quibus parcant; neque boni amore præclare agunt; sed ad malitiam propendent magis; nec ijs tam est quicquã cura, quàm virtutis & pietatis sectatores ledere. Et quia nervi omnes illis præcisi, nil præter comminationes movent. Non cunctaturi, si quid esset virium; sed mala confestim operaturi, quum voluntas sit prompta, præsertim adversus nos. En itaq; já congregati, contra ipsos loquimur; seq; norunt progressu vestro enervari. Quibus si quid potestatis esset, nemo Christianus per ipsos viveret. Execratio enim peccatori, Cultra Dei. Viribus ergò destituti, ipsi se se vulnerant, cum mina penitus sint inanes. Est & hoc dignum consideratione, cur minus sint metuendi. Si quid ipsis esset roboris; non cum turba irruerent, non phantasmata obijcerent, nõ transfigurati, ex insidijs, quèquam adorirentur: sed satis foret, unum aliquè expedire quod possit velletq;. Cui enim cunque potestatis est aliquid: non nubè oculis obijcit, non tumultu terrefacit: sed sua pro arbitrio potestate jam já utitur. Sed demones, invalidi ad quicquam, velut in scena ludunt, mutatis formis, & pueros terrent turbarum visis & figuris; ut jure, tanquam imbecilles, magis contemnan-

Ioan. 8 44.

Ecclesiastici.

132.

tur. Angelus ergo verus, à Domino missus contra Assyrios, non
 4: Reg. 19. 35. multitudine indiguit, non externis visis, non strepitu, nō plau-
 su: sed sensim usus potestate, confestim centum octoginta quinque
 millia percussit. At demones (sicuti jam est dictum) quum nihil
 viribus polleant, cujusmodi sunt hi, non nisi per visa timorem
 Iob. 1. 2. conantur incutere. Quod si, considerato quis Iobi exemplo, di-
 cat, Cur diabolus contra illum egressus, nihil non potuit? bonis
 ipsum spoliavit, liberos ejus interemit, ulcere illum pessimo per-
 cussit. Is sciat, non fuisse hanc diaboli vim, sed Dei, qui Iobum
 illi, ut probaretur, tradidit. Nimirum quia nihil per se potuit;
 petiit, impetravitq;. Quare hinc etiam hostis sit contemptior,
 qui ne volens quidem ulli justo quicquā intentare potest, nam
 si posset, non petiisset. Petendo autem non semel, sed iterum:
 suam ostendit infirmitatem, & quā impotens sit. Neq; porro
 mirum, adversus Iobum nihil ipsum valuisse: quum nec jumen-
 tis perniciem, nisi Deo permittente, adferre potuerit. Quid
 quod neq; in porcos aliqua ipsi potestas est. Rogabant enim (ut
 Matth. 8. 31. in Evangelio scriptum est) Dominum, dicentes; Permite no-
 bis abire in gregem porcorum. Quod si nihil ei est in porcos im-
 perij: multo minus in hos, qui ad Dei imaginem facti sunt, do-
 minabitur. Solus igitur Deus timendus est; illi spernendi, & ne-
 quaquam metuendi. Quin, quanto plura intentant, tanto ar-
 dentius ascetica nos dedamus. Armatur enim adversus illos &
 munitissimum reddit vita sincera & in Deum fides. Metu er-
 go ipsos percellit ascetarum jejunium, pervigilationes, preces,
 mansuetudo, tranquillitas [animi] pecunia atq; inanis gloria
 contemptus, humilitas mentis, amor pauperum, misericordia,
 ira vacuitas, & præ cæteris pietas in Christum. Ideo nanq; ni-
 hil intentatum relinquunt, ne sint qui ipsos conculcent. Novit
 quippe gratiam fidelibus à Servatore nostro datā, cum inquit;
 Ecce

λησθιν εἶναι. ὁ γ' ἔν ἀληθινὸς ἄγγελος ἀποσταλὴς ὡρᾶ τῆ κυρίου
 κατὰ τῶν αἰσχυρίων, οὐ χρεῖαν ἔχεν ὄχλων, οὐ φαιλασίας τῆς ἐξ-
 ωθεν, οὐ κτύπων, οὐ κρῆτων : ἀλλ' ἡρέμα τῆ ἐξουσία ἐπέχετο, καὶ
 αἰεὶ ἔλεν εὐθύς ἐκατὸν ὄγδοήκοντα πέντε χιλιάδας. οἱ δὲ μηδὲν
 δημιάρμοι δαίμονες, οἳ εἰσιν οὔτοι, κὰν τῆς φαιλασίας ἐκφο-
 βεῖν μόνον περιέσχον· ἐὰν δὲ τις τὰ τῆ ἰώβ λογιώται, καὶ εἶπῃ : Διὰ
 τί νῦν ἐξελθὼν ὁ Διάβολος πάντα κατ' αὐτὸν πεποίηκε; καὶ τῶν
 μὲν ὑπαρχόντων αὐτὸν ἐψίλωσε, τὰ δὲ τέκνα αἰεῖλε, καὶ ἐκεί-
 νον ἐπαύσεν ἔλκει πνήρῳ; γινώσκεται πάλιν ὁ ριοῦτος, ὡς ὅτε
 ἰὼ ὁ Διάβολος ὁ ἰσχύων ἀλλ' ὁ θεὸς ὁ ὡρᾶ διδούς αὐτῷ πρὸς
 πείραν τὸν ἰώβ, ἀμέλει μηδὲν δημιάρμοι ποιῆσαι, ἤτησε καὶ
 ἔλαβεν. ὡς καὶ ἐκ τέτυ μᾶλλον καταγνωσέσθαι ὅτι οὐχ ἰσχύων,
 ὅτι καὶ τὴ δέλων, οὐδὲ κατ' ἐνὸς ἰσχύων αἰθρώπου δικαίου. εἰ
 γὰρ ἰσχύων, ὅτι αἰ ἤτησεν. αἰτήσας δὲ οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ δεύ-
 τερον, φαίνεται ἀδελφὸς καὶ μηδὲν δημιάρμοι. καὶ οὐ θαυμα-
 σὸν εἰ κατὰ τῆ ἰώβ ὅτι ἰσχύων : ὅτι οὐδὲ κατὰ τῶν κτενῶν αὐτῷ
 ἐγένετο ὅλεθρος, εἰ μὴ συγχωρήσας ἰὼ ὁ θεός. ἀλλ' οὐδὲ κατὰ
 χοίρων ἔχει τι ἐξουσίαν. παρεκάλου γὰρ, ὡς ἐν τῷ ἐσαγγελίῳ γέ-
 γραπταί, τὸν κύριον, λέγοντες : Ἰπὶ τρεῖσιν ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὸν χοί-
 ρου. εἰ δὲ μηδὲ κατὰ χοίρων ἔχουσιν ἐξουσίαν, πολλῶ μᾶλλον τῶν
 κατ' εἰκόνα θεοῦ γενημένων ἀνθρώπων οὐ κυριεύσει. τὸν θεὸν ἄρα
 μόνον φοβεῖσθαι δεῖ τέτων δὲ καταφρονεῖν, καὶ μηδ' ὅλως αὐτῶν δε-
 διέναι. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὅσον πῶτα ποιοῦσιν, ἰπὶ εἰνώμων ἡμεῖς τι
 ἀσκητιν, μέγα γὰρ ὄπλον ἐστὶ κατ' αὐτῶν, βίβλος ὀρθὸς καὶ ἡ πρὸς θεὸν
 πίστις, φοβὴ γοῦν τῶν ἀσκητῶν τῶν νηστῶν, τῶν ἀργυπῶν, τῶν εὐχῶν,
 τὸ πρᾶον, τὸ ἡσυχον, τὸ ἀφιλάργυρον, τὸ ἀκενόδοξον, τὸ ταπεινοφρο-
 σῶλον, τὸ φιλόπῳχον, τῶν ἐλεημοσιῶν, τὸ ἀόργητον, καὶ πρᾶον γα-
 μῶν, τὸ εἰς τὸ χρεῖσιν εὐσεβῶν. Διὰ τῆτο γὰρ καὶ πάντα ποιοῦ-
 σιν, ἵνα μὴ ἔχῳσι τὸν καταπατοῦντα αὐτῶν. ἴσασι γὰρ τὸ κατ'
 αὐτῶν δοθεῖσθαι χάριν τοῖς πιστοῖς ὡρᾶ τῆ σωτῆρος, λέγοντες αὐτῶν :

ἰδοὺ δίδωκα ὑμῖν πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἵππῶν
 πῶ δυνάμειν τῶ ἐχθρῶ. ἀπὸ πίνω καὶ πορεύειν ὑποκρίνων-
 ται, μὴ προποιοῖσθε τίς. πολλάκις γὰρ πρὸς ἡμῶν λέγεσσι, ὅτι
 μεθ' ἡμέρας ἀπαντῶντας ἀδελφός. καὶ ἔρχονται ἡμῶν ἐκείνοι,
 πῶσι δὲ τῶ οὐτι, οὐ κηδόμενοι τῶν ἀκουόντων: ἀλλ' ἵνα πιστεύειν
 αὐτοῖς πείσωσιν αὐτοῦ. καὶ τότε λοιπὸν ὑποχειρίους ἔχοντες,
 ἀπαλέσωσιν. ἔφην οὐ δεῖ προσέχειν αὐτοῖς: ἀλλὰ καὶ λέγοντας
 αἰατρέπειν χρῆ, ὅτι μὴ χρεῖαν ἔχομεν ἡμεῖς τῶν. τί γὰρ θαυμα-
 σὸν, εἰ λεπιοτέροις χρωόμενοι σώμασι μᾶλλον τῶν αἰθρώπων, καὶ ὅτι
 ἀρχαίους ὀδεύειν ἰωρακέτες, πολεμῶνται τῶ δρόμῳ καὶ
 ἀπαγγέλλουσι. τοῦτο καὶ ἵππῶν τῶ ἵπποκαμήνου πορεύει, πο-
 λεμῶνται τῶ ὀδεύοντι τῶ πῶσι. ὡς οὐδ' ἐν τούτῳ χρῆ θαυ-
 μάσειν αὐτοῦ. οὐδὲν γὰρ τῶν μὴ γνομένων πολεμῶσιν: ἀλλὰ
 μόνον ὁ θεός ἐστιν, ὁ * πάντα γινώσκων πρὶν γενέσεως αὐτῶν. οὕτως
 δὲ ἀβλέπουσιν, ὡς κλέπται, πολεμῶνται ἀπαγγέλλουσι πῶσι
 νῦν τῶ ἡμῶν; καὶ ὅτι σωήλοισιν, καὶ ὀμιλοῦμεν κατ' αὐτῶν σημαί-
 νουσι, πρὶν παρ' ἡμῶν τίς ἀπελθῶν ἀπαγγέλλῃ. τῶ δὲ καὶ πᾶς τίς
 ταχυδρόμος ποιῆται δυνάμει, πολεμῶνται τῶ βραδυῶνται. ὁ δὲ
 * λέγειν, τοιοῦτόν ἐστιν. ἀπὸ τίς ἀρχήται πολεμῶνται ἀπὸ τῶ θεοῦ
 δὲ, ἢ ἀπὸ πῶς ἀλλῆς χώρας, πρὶν ἡμῶν ἀρχῆται πολεμῶνται, ἐκίσειν
 εἰ πολεμῶνται: πολεμῶνται δὲ τοῦτον ἰωρακέτες, πολεμῶνται, καὶ
 πρὶν αὐτὸν ἐλθεῖν, ἀπαγγέλλουσι. καὶ οὕτως συμβαίνει * τοῦ-
 ὅτι μεθ' ἡμέρας ἐλθεῖν. πολλάκις δὲ τῶν πολεμῶντων ὑπο-
 σπρεφόντων, ἐφύσασσαν αὐτοῖ. οὕτως καὶ πρὸς τοῦ ποταμοῦ ὕδα-
 τος ἐστὶν ὅτι φλυαροῦσιν. ἰωρακέτες γὰρ πολλοὺς ὑποσπρεφόν-
 τας ἐν τῶ τῶ αἰθροπίας μέρεσι: καὶ εἰδίστες ὡς ἐξ ἐκείνων
 ἢ πολυμύρα τοῦ ποταμοῦ γίνεται πρὶν ἐλθεῖν εἰς τὸν αἰθροπῶν τῶ
 ὕδαρ, πολεμῶνται λέγεσσι. ἔδοξεν δ' αὐτῶ καὶ αἰθροπῶν εἰρήκασιν, εἰ τῶ
 τῶν ἐδύνατο δραμεῖν ὅσον ἐκείνοι. καὶ ὡς ὁ σκοπὸς τῶ Δαβὶδ ἀνερχά-
 μενος εἰς ὑψηλὸν, μᾶλλον τῶ κάτω μένοντες πολεμῶνται τῶ ἐρχομένου
 καὶ αὐ-

εἰδώς τὰ
 πάντα πρὶν γ.
 α. lib cd.

λίγα

τοῦτο

Ecce, dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes & scorpiones, & super omnem virtutem inimici. Dum itaq; futura se pradicere simulant, ne quis usurpet. Sape enim fratrum adventum prænunciant, dies aliquot: & hi sanè veniunt. Sed hoc ab illis fit, non ratione aliquà auditorum habitâ: verùm ut fidem sibi habere persuadeant, itaq; velut mancipatos disperdât. Quocirca non sunt audiendi, sed exturbandi; ipsq; nihil nobis hac arte opus esse, dicendum. Quid enim admirabile, quum ipsis subtiliora, quàm hominibus, sint corpora, si quos iter ingredi videant, cursu antevertere, & annunciare e idem & eques possit, peditem prævertendo. Quare neq; in hoc sunt admiratione digni. Nihil enim prius, quam sit factum, norunt: estq; solus Deus qui novit omnia, antequam fiant. Illi, quæ cernunt, tanquam impostores furtim præcurrento quàm multis jam quæ inter nos geruntur referant, [quis dubitet?] & convenisse nos, & contra ipsos colloqui, significant, priusquam à nobis discessurus quis idem narret. Quod nemo non velociter currendo, & cunctatorem prævertendo, similiter posset. Hoc ita intelligo. Si quis è Thebaide aut ex alia quadam regione ambulare instituerit; ambulaturum nesciunt prius, quàm initium fiat, ambulantem ubi viderunt, præcurrunt, ejusq; adventum annunciant; itaq; post dies aliquot is advenit. Sape autem numero illi ipsi sunt mentiti, quòd pedem egressus revocasset. Pariter nugantur nonnunquam de fluminum exundationibus, Cum enim in Aethiopia partibus crebros incidisse imbres perspexerunt, indeq; conjecerunt, fluvium exundaturum esse; id cursu accelerato, antequam in Aegypto accidat, indicant. Quod neque homini esset difficile præstitum, si eadem ad cursum velocitate valeret. Et quemadmodum Davidis speculator, consensu loco edito, facilius & prior vidit venientem, quàm qui inferius

Daniel. 13. 42

2. Reg. 13. 34

inferius substitit; et ipse ante alios, percurrentes, non infecta, sed
 quæ jam jam fierent, indicavit: ita & illi [dæmones] dicuntur
 laborare, & alij alijs referre, tantum ad decipiendum. Quod
 si divinam providentiam neg, exundatio aquarum subsequuta, neg,
 viator confecit iter: tum illi mentiti, quique, ipsis auscultarunt,
 decepti sunt. Talia fuerunt Græcorum oracula; neg, aliter à da-
 monibus fuerunt olim homines in errorem pertracti. Cui sic tã-
 dem occursum est. Venit [in terram] dominus, qui dæmonas cum
 errorum figmentis è medio sustulit. Nihil namq, ipsi ex se no-
 runt: sed quæ apud alios cernunt, ceu fures carpunt: & magis
 conijciunt, quàm futurorum sunt præscij. Nam etiam medici,
 morborum peritiã, cognito in alijs morbo simili, divinant sæpe
 quadã consuetudine. Navicularij quoq, & agricolæ, more suo,
 cæli observata temperatione, aut tempestatem aut serenitatem
 prædicunt; neg, id divinæ ipsorum providentiæ adscribimus, sed
 consuetudini & experientia. Unde, ut aliquando eadem conje-
 cturã dicant dæmones; non propterea sunt admiratione, & qui-
 bus auscultetur digni. Quis enim inde ad auditores redit fru-
 ctus, ex istis dies aliquot ante, ventura scire? aut quid operis,
 talia cognoscere, tametsi vera sint? Neg, enim virtutem id con-
 ciliat, neg, certum bonæ indolis indicium. Nemo namq, nostrum
 judicatur, aut reus peragitur, quod aliquid ignorarit: nec quis-
 quam beatus prædicatur, quod tale quid didicerit aut cogno-
 rit. Sed in his iudicium est unicuiq, subeundum, si fidem reti-
 nuerit, & mandata pro eo ac par est, observarit. Non igitur ista
 sunt magni faciendã: sed exercitationi & laboribus vacandũ;
 non ut præsciamus quid, verum ut præclarã vitæ functione
 Deo probemur: estq, orandum, non præ futurorum scientia, tã-
 quam pro exantlatorum laborum mercede; sed ut nobis Domi-
 nus in victoria, cum diabolo conflicturis, reportanda ne desit.
 Quod sã

καὶ αὐτὸς δὲ περὶ τῶν ἄλλων οὐ τὰ μὴ γινόμενα,
 ἀλλὰ τὰ ἢ οὐκ ὄντα καὶ γινόμενα: οὕτω καὶ οὐκ ἀμύνειν ἐροῦνται,
 καὶ σημεῖνασιν ἀλλήλοισι, ἵνα μόνον ἀπατῶνται. ἀν' ἡμῶν περὶ ἡ πό-
 νοια μετὰ ξύπν βελεύσηται περὶ τῶν ὑδάτων, ἢ τῶν ὀδόντων· ἔξεστι
 γὰρ αὐτῇ: ἐψεύσαντο οἱ δαίμονες, καὶ ἠπατήθησαν οἱ περὶ σκεπηθῆτες
 αὐτοῖς, οὕτω σωθήσεται τὰ τῶν ἐλλείπων μαρτυρία, καὶ ἔτιως ἐπλαιήθη-
 σαν οἱ ὄψα τῶν δαιμόνων τὸ πρῖν. ἀλλὰ καὶ οὕτω πέπαιται λοιπὸν ἡ
 πάλαν. ἤλθε γὰρ ὁ κύριος ὁσὺ αὐτῇ τῇ παινερίᾳ αὐτῶν, καὶ τὰς
 δαίμονας καταργήσας. ἔδεν γὰρ γινώσκασιν ἀφ' ἑαυτῶν: ἀλλ' ὡς
 κλέπται ἀπὸ ἄλλοις ὄρασι, τῶντα διαβάλλουσι: καὶ μάλιστα σοχαζοί
 εἰσιν ἢ περὶ γινώσκουσι. διὸ καὶ ἀληθῆ περὶ τριαῦτα λέγουσι, μὴ δ' οὕτως
 αὐτὰς θαυμάζετω τις. καὶ γὰρ καὶ ἰατροὶ πῆραν ἔχοντες τῶν νοσημά-
 των, ἐπειδὴν θεωρήσωσιν ἐν ἄλλοις τὴν αὐτὴν νόσον, πολλάκις σο-
 χαζοὶ ἀπὸ τῆς σωτηρίας περιλέγουσι, καὶ κυβερνήται δὲ καὶ
 γεωργοὶ, πάλιν ἀπὸ τῆς σωτηρίας βλέποντες τὴν τῆ ἀέριος καπ-
 τωσιν, περιλέγουσιν ἢ χειμῶνα, ἢ εὐδίων ἀέρα ἔσεσθαι· καὶ οὐ διατῆ-
 πο ἐκ θείας προνοίας αὐτοῦ· ἀν' ἡμῶν εἰπερὶ περιλέγειν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς
 πείρας καὶ τῆς σωτηρίας. ὅθεν εἰ καὶ οἱ δαίμονες τὰ αὐτὰ περὶ σοχαζο-
 μνοι λέγουσι, μὴ διατῆτο τις αὐτοῦ· θαυμάζετω, μηδὲ περὶ σκε-
 τω τέρας, τί γὰρ χρησίμον τις ἀκούσιν, ἢ εἶδεναι ὄψα τέτων περὶ
 ἡμερῶν τὰ ἐρχόμενα; ἢ ποῖα σπουδή, τὰ ποιαῦτα γινώσκουσιν, καὶ ἀ-
 ληθῶς γινώσκουσι. οὐ γὰρ ἀρετῆς τοῦτο ποιητικόν, ἔστι δὲ ἴθους ἀγαθοῦ,
 πάντως ἐστὶ τοῦτο γνώρισμα, οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν κρινεται * διατῆ πὸν
 οἶδεν, καὶ οὐδεὶς μακαρίζεται ὅτι μεμάρθηκε καὶ ἔγνω. ἀλλ' ἐν τού-
 τοις ἕκαστος ἔχει τὴν κρίσιν, εἰ τὴν πίσιν πτήρηκε· καὶ τὰς ἐντο-
 λὰς γνησίως ἐφύλαξεν. ὅθεν οὐ δεῖ περὶ πολλὰ πειρῆσαι τῶντα: ἀ-
 σκείσθαι ἢ καὶ πνεῖν· εὐχίνα περὶ γινώσκωμεν, ἀλλ' ἵνα θεῶν καλῶς
 πολιτεύομεν δέξωμεν· εὐχεσθῆτε γὰρ, ἔχ' ἵνα περὶ γινώσκωμεν,
 οὐδὲ πῦν τῆς ἀσκήσεως ἀπαγεῖν μισθόν: ἀλλ' ἵνα σωεργὸς
 ἡμῖν εἰς τὴν κατὰ τὸν διαβόλου νίκην ὁ κύριος γῆται.

εἰ δὲ ἀπαξ καὶ τῷ προγνωσκῆν ἡμῖν μέλει, καθαρῶς ὡς τῇ θείᾳ
 νοίᾳ. ἐγὼ γὰρ πιστῶς, ὅτι καθαρῶς ὡς ψυχὴ πανταχόθεν, καὶ κατὰ
 φύσιν ἐσώσῃ, διωάται, διορατικὴ γνωμὴ, πλείονα καὶ μακρότε-
 ρα βλέπειν τῶν δαιμόνων, ἔχουσα τὴν ὀποκαλύπτουσα κύριον αὐτῆ.
 οἷα μὲν ἢ τῷ ἐλισσάμεν βλέπουσα τὴν Γιεζῆ, καὶ ὁρῶσα τὰς παρ' αὐτῶν
 ἐσώσας διωάται. ὅτι ἀπὸ τῶν νυκτῶν ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς, καὶ θά-
 λωσι τὰ μέλλοντα λαλεῖν ἢ λέγουσιν, ἡμεῖς ἐσώσῃ οἱ ἄγγελοι: μὴ
 προσέχετε, ψεύδονται γάρ. ἀλλ' ἐπιμῶντι τῶν ἀσκησιν ἡμῶν καὶ μα-
 καρίζουσιν ὑμᾶς: μὴτε ὑπακούετε, μὴθ' ὅλως προσωοιεῖσθε τέτοις.
 σφραγίζετε δὲ μάλλον ἐαυτοὺς καὶ τὸ οἶκον, καὶ εὐχεσθε: καὶ ὄψεσθε αὐ-
 τοὺς γνωμῶν ἀφανῆς δειλοὶ γάρ εἰσι, καὶ πάνυ φοβουῦνται τὸ ση-
 μῆον τῷ κυριακῷ σωρῆ: ἐπειδήπερ ἐν αὐτῷ τῷ ὄντι * ὀποδοσάμε-
 νος, παρεδειγμάτισεν ὁ σωτήρ. ἐὰν δὲ καὶ αἰαδέστερον εἰπωσιν, ἐξορ-
 χήδμοι καὶ πικιλλόρδομοι τῆς φαντασίας: μὴ δειλιάσητε, μὴ δὲ
 πηξήσητε, μὴδὲ ὡς καλοῖς αὐτοῖς προσέχητε καὶ γὰρ τῶν ἀγαθῶν
 καὶ τῶν φαύλων παρῆσαν ἐνχερῆς καὶ διωατὸν ἐστὶ θείων, τῷ θεῷ
 διδόντῃ οὕτως. ἢ μὴ γὰρ τῶν ἀγίων ὀπασία οὐκ ἐστὶ πεπε-
 ραγμένη. ὅτι ἐρίσει γὰρ, οὐτε κραυγῆσαι, οὐδὲ ἀκούσει τις τῆς
 φωνῆς αὐτῶν. ἡσύχως δὲ καὶ πρᾶως γίνεται οὕτως, ὡς ἐν τῷ χα-
 ρᾶν καὶ ἀγαθίᾳ καὶ θάρσει ἐγγίνεσθαι τῇ ψυχῇ. ἐστὶ γὰρ μετ'
 αὐτῶν ὁ κύριος: ὅς ἐστιν ἡμῶν μὲν χαρᾶ, τῷ δὲ θεοῦ πατρὸς
 δύναμις ὅτι λογισμοὶ αὐτῆς, ἀπὸραχοὶ ἢ ἀκύνματοι διαμένουσιν:
 ὡς καταυραζομένην αὐτὴν ὑπὸ αὐτῆς ὄντι φαινομῶν θεωρεῖν. καὶ
 γὰρ πόθος τῶν θείων καὶ τῶν μελλόντων αὐτῇ ἐπεισέρχεται, καὶ θελήσει πάντως
 σπυαφθῆναι τούτοις, εἰ ἀπέρχεται μετ' αὐτῶν. ἐὰν δὲ καὶ ὡς ἀθροῦσι
 πινὲς φοβηθῶσι τῶν τῶν καλῶν ὀπασίαν, ἀφανροῦσιν οἱ φαινό-
 μωοι πὺν φόβον, παρ' αὐτὰ τῇ ἀγάπῃ. ὡς ἐποίησε γαβριὴλ τῷ
 ζαχαρίᾳ: καὶ ὁ φανῆς ἄγγελος ἐν τῷ θεῷ μνημείῳ ταῖς
 γωαξί: καὶ τοῖς ποιμέσι λέγων ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, μὴ φο-
 βεῖσθε.

ἢ ἐπιδοσά-
 μενος ἰδού-
 γωατίσι,
 lib. edit.

Quòd si omnino præscentia cura nobis est aliqua: mente simus pura. Persuasissimum enim habeo, animum à perturbationum sordibus vacuum, & naturâ constantem, dono perspicacitatis imbutum, longè plura, & remotiora quàm demones, prospicere posse, Domino ipsi revelante. Quis fuit Elisei animus; qui & puerum Giezi vidit, & exercitū [angelorū] sibi adstantē conspicatus est. Cum itaq; nocte adventant, futura nunciaturi; aut pro angelis se se venditant: ne audiatis, mentiuntur enim. Sin vitam laudant asceticam, vosq; beatos pronunciant: neq; præbeatis aures, neq; omnino illis subijciamini: sed ipsi potius vos & domum vestram figurâ crucis munite, & precatationi vacate; tum eos evanescere videbitis. Timidi enim sunt, crucisq; Domini signū admodum reformidant: quū Seruator illos in cruce exposu-
4. Reg. 5. 26.
6. 17.

liarit & palam traduxerit. Qui si impudentius restiterint, exultantes, & alia atq; alia forma vobis apparentes: ne expavescat is, neq; terreamini, neq; ipsis tanquam bonis animum attendite, Internoscere enim bonorum & malorum præsentiam, divinâ ope, facile possumus. Sanctorum siquidem [angelorum] apparitio nihil perturbati habet; Nō enim contendet, neq; clamabit, neq; audiet aliquis in plateis vocem eorum: sed ita sit placidè, ita leniter; ut animo gaudium illicò, exultationem & fiduciam adferat. Cum ipsis nanq; est Dominus; qui nostrum est gaudium, Dei patris potentia. Suntq; tum animi cogitata nulli perturbationi obnoxia, minimèq; fluctuant; ut illuminatus ille eos qui apparent contempletur; & desiderio rerum divinarum & futurarum, his prorsus adjungi & abituris comes esse concupiscat. Ac ut nonnulli, homines quippe, visis angelis bonis paveant: hi metum illis dilectione extemplo adimunt. Id quod
Colofs 2. 15.
*ostentuihabuerit.

Gabriel fecit Zacharia, & in sacro monumento visus angelus
Matth. 12. 19.

mulieribus, quiq; pastoribus dixit in Evangelio, Nolite time-
1. Cor. 1. 24

re, Metus
Lucæ 1. 13.
Matth. 26. 5.
Lucæ 10.

re. Metus enim illorū non ab animi pauore, sed ob præstantioris natura presentia oritur. Apparitio igitur bonorum angelorum huius est modi. At malorū incurfus et visio, confusionis plena; cū strepitu, sonitu, & vociferatione: cuius modi est adolescentū rudiorum & latronū tumultus. Vnde animi timiditas, turbatio & confusio cogitationū, vultus demissio & tristitia, odium in Ascetas, acedia, animi egritudo, propinquorum recordatio, mortis metus & de reliquo, vitij cupiditas, virtutis contemptus, morum inconstantia. Visione itaq; territi, si timor mox facessat, & subsequatur gaudiū incredibile, animi tranquillitas, fiducia, virium recreatio, mens pacata, & quæ dixi prius alia, fortitudo, amor erga Deum: bono animo estote atq; oratote. Leticia enim, atq; ille animi status, de presentis sanctitate testantur. Sic Abraam, viso Domino, exultavit: & Ioānes, edita voce à Maria deipara, letus exultavit. Quod si quibusdam visis, existat turba, & strepitus externus, & phantasia mundana, mina mortis, & quæ antea cū dixi: impetū malorū hostile esse scitote. rēq; ita se habere, argumento sit metus quorundā in animis permanens, neq; enim illo demones liberant (ut archangelus ille magnus Gabriel timore liberavit Mariam & Zachariam, & mulieres angelus, qui in Christi sepulchro ipsis apparuit): sed quum metuere vident; phantasias augent, quo maiorem ipsis terrorē iniiciant, & adorti derideant postea, dicantq; prostrati adoratote. Quo pacto gentes in fraudē impulerunt, ab ijs falso pro Dijs habiti. Nos autem à diabolo circum veniri non est passus Dominus, quum similia sibi intentantem increpat his verbis; Vade retro me, Satana; Scriptum est enim, Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli seruias. Quare versipellis iste magis magisq; contēnatur ac pro nihilo habeatur. Quod enim dixit Dominus, nostrum in commodum protulit: ut demones auditis è nobis ejuscemodi verbis, exturbentur propter Dominum, qui

Ioan. 8, 56.

Luca 1, 41.

Luca 1, 30.

Matth. 28, 5.

Luca 4, 8.

βῆθε. ἐστὶ γὰρ ὁ φόβος ἐκείνων, ἔκαστὸν δειλίαν ψυχῆς· ἀλλὰ κατ'
 ἑπίγνωσιν τῆς κρείττονων παρεσίας. πιαυτή μὲν ἔν η̅ τῶν ἁγίων ὀπίσ-
 τια. ἡ δὲ τῆς Φαύλων ἑπίδρομή, καὶ Φαντασία παρεργιδίη, μετὰ κτύ-
 πος καὶ ἤχου καὶ κραυγῆς. οἷα αὐτὸ γέναιτο νεωτέρων ἀπαθούτων καὶ λησῶν
 κινήσις. ἐξ ὧν γίνεται δειλία ψυχῆς, τέρσχος καὶ ἀταξία λογισμῶν,
 κατῆφεια, μῖσος πρὸς τὰς ἀσκήτας, ἀκηδία, λυπη, μνήμη τῶν οἰκείων,
 καὶ φόβος θανάτου· καὶ λοιπὸν, ἐπιθυμία κακῶν, ὀλιγωρία πρὸς τὸ δρε-
 πνῶν, καὶ ἔηθους ἀκαταστασία. ὅταν τοίνυν θεωρήσαντες τινες φοβηθῆτε,
 ἐὰν μὲν εὐθύς ὁ φόβος ἀφαιρεθῆ, καὶ ἀντ' ἐκείνης (ἡμῶν) χαρᾶ ἀνεκ-
 λάλητ' ὅτι, καὶ εὐθυμία, καὶ ἡρεσ' ὅτι, καὶ ἀτάκτησις, καὶ τῶν λογισμῶν ἀτα-
 ραξία, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα προείπον, αἰδρία τὴν καὶ ἀγάπη εἰς τὸ θεόν·
 ἡρεσ' εἶπε ὅτι εὐχεσθε ἡ γὰρ χαρὰ καὶ ἡ κατὰστασις τῆς ψυχῆς, δείκνυσσι
 ἔξ παρόντος τὴν ἀγιότητα. ἔτιως ἀβεβήμιδων τὸ κύριον ἡγαλλιάσαι-
 το· καὶ Ἰωάννης, ἡμοῦ δὲ Φανῆς ὡς δὲ τὸ θεοτόκου μαρίας, ἐσκήρτη-
 σεν ἐν ἀγαλλιάσει. ἐὰν δὲ φανέντων τινῶν τέρσχος γένῃ, καὶ κτύπος
 ἔξωθεν, καὶ Φαντασία κοσμική, καὶ ἀπειλή θανάτου, καὶ ὅσα προείπον·
 γνώσκετε ὅτι Φαύλων ἐστὶν ἡ ἐφοδ' ὅτι, καὶ γὰρ καὶ τὸ γνῶρισμα ὑμῶν
 ἐστὶ, ὅτι αὐτῶν ἑπίδρομή δειλιῶσαι ἡ ψυχὴν, παρουσία τῶν ἐχθρῶν ἐστὶν.
 ἔτι γὰρ ἀφαιρέσονται τὴν δειλίαν τῶν πικρῶν οἰδαίμονες· ἄσπερ πεποίηκεν
 ὁ μέγας δὲ χαράγγελ' ὁ γαβριὴλ τῆς μαρίας καὶ τῆς Ζαχαρίας, καὶ ὁ Φα-
 νῆς ἐν τῶ μνημείῳ τῆς γυναιξίν· ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι αὐτῶν ἰδῶσι δειλιῶν-
 τας, αὐξάνουσι τὰς Φαντασίας, ἵνα μείζονως αὐτῶν καταπλήξωσι·
 καὶ λοιπὸν ἑπίβάντες, προσπαύωσι λέγοντες, πεσόντες προσκυνησά-
 τε. ὅτι μὲν ἔν ἐλλείψει ἔτιως ἠπίτησαν· ἔτι γὰρ ἐνομίδησαν ψυ-
 δάουμοι θεοί· ἡμᾶς δὲ ὁ κύριος ἀπατηθῆναι ὡς δὲ τὸν Διάβολου,
 ὅτι πῆνικα τὰς τριαύτας αὐτῶν πέντε Φαντασίας ἐπιτημῶν εἴρηκεν·
 ὑπαγε ὀπίσω με σατανᾶ· γέγραπται γὰρ, κύριον τὸ θεόν σε προσκυνή-
 σεις, καὶ αὐτῶ μόνω λατρεύσεις. μᾶλλον ἔν καὶ μᾶλλον ὁ πανουργὸς κατὰ
 φρονείδω παρ' ἡμῶν. ὁ γὰρ εἴκηκεν ὁ κύριος, ἔτι ὑπὲρ ἡμῶν πεποίη-
 κεν· ἵνα καὶ παρ' ἡμῶν ἀκρόντες οἰδαίμονες τὰς τριαύτας Φαντασίας αἰα-

* λέπει ἴσ. οὐ
 σιωχάρησεν.

τρέπονται διὰ τὸν κύριον, τὸν ἐν ταύταις ἀνφίς ὀπιτηθήσονται·
 οὐδέ τις διὰ τῶν δαιμόνων ἐκβάλλειν, καυχᾶσθαι, οὐδέ τις διὰ
 τῆς θεραπείας ἐπαίρεσθαι· οὐδέ τὸν ἐκβάλλοντα δαιμόνια
 θαυμάζειν μόνον, τὸν δὲ μὴ ἐκβάλλοντα ἐξουθενεῖν· ἐκάστου δὲ
 πλὴν ἄσκησιν καταμανθανέτω τις, καὶ ἢ μιμησάτω καὶ ζηλούτω,
 ἢ διορθούστω. τὸ γὰρ ποιᾶν σημεῖα, οὐχ ἡμῶν· τὰ δὲ σωτή-
 ρεῖα ἔργον ἐστὶ. τῆς γοῦν μαθητῆς ἔλεγε· μὴ χαίρετε ἐπὶ τῇ
 δαιμονία ὑμῖν ὑποτάσσεται· ἀλλ' ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν γέγρα-
 πται ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τὸ μὲν ἐν ἔρανῳ γράφεται τὰ ὀνόματα,
 μαρτύριον ἐστὶ τῆς ἡμῶν ἀρετῆς καὶ τῆς βίου· τὸ δὲ ἐκβάλλειν
 δαιμόνας, τὰ δεδωκότε σωτήρ ἐστιν ἡ χάρις αὐτῆ. ὅθεν
 τοῖς μὴ ἐν ἀρετῇ, ἀλλ' ἐν σημείοις καυχωμένοις καὶ λέγουσι· κύ-
 ριε, οὐ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλαμεν· καὶ τῷ σῶ ὀνόματι
 διωάμεθα πολλοῖς ἐποικήσαμεν; ἀπεκρίνατο· ἀμὲν. λέγω ὑμῖν,
 ὅσα οἶδα ὑμᾶς. οὐ γὰρ γινώσκει κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀσεβῶν.
 καθόλου δὲ εὐχεσθαι δεῖ, καθὰ περ εἶπον, λαμβάνειν χάρισμα
 διακρίσεως πνευμάτων· ἵνα, καθὼς γέγραπται, μὴ παντὶ πνεύ-
 ματι πιστεύωμεν. ἐβουλόμην μὲν οὐκ σιωπῆσαι, καὶ μὴ εἶναι * ἐξ
 ἑμαυτοῦ λέγειν, ἀρκεῖται δὲ μόνοις τέτοις· ἵνα δὲ μὴ νομίσητε
 ταῦτα λέγειν ἀπλῶς, ἀλλ' ἀπὸ πείρας καὶ ἀληθείας πιστεύση-
 τε ταῦτά με διηγείσθαι· διὰ τὸτο, καὶ ὡς ἄφρων γήρωμα· ἀλλ'
 οἶδεν ὁ ἀκάνων κύριος τὸ ἔσσωιδότος καθαρὸν, καὶ ὅτι οὐδὲ ἑμαυτὸν, τὸ
 ἢ ὑμῶν ἀγάπης χάριν ἐπετρέψης, ἀεῖδον τὰ δαιμόνων ὀπιτηθό-
 ματα, ταῦτα πάλιν λέγω. ποσάκις ἑμακάρεσάν με, καὶ γὰρ καταρα-
 σάμην αὐτὸς ἐν ὀνόματι κυρίου· ποσάκις περὶ εἰρήκασε περὶ ἔσσωιδότος
 ὕδατος, καὶ γὰρ περὶ αὐτὸς ἔλεγον, καὶ ὑμῖν τί περὶ τῆς μέλει; ἢ λήθον
 ποπ ἀπειλῆντες, καὶ ἐκύκλωσάν με ὡς σραπιῶται μετὰ παιοπαλίας
 καὶ ἵππων, καὶ ἄλλοτε θηρίων καὶ ἐρπετῶν ἐσπλήρωσαν τὸ εἶκον· καὶ γὰρ
 ἐψάλλον· οὐρεῖ ἐν ἄρμασι, οὗτοι ἐν ἵπποις· ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι
 κυρίου θεοῦ ἡμῶν * μεγαλιωθησόμεθα· καὶ τῆς εὐχαῖς ἀειτεροῦσθε
 ἑκείνοι.

ἢ ἴσ. πρὸ

ἢ ἐπικαλεσόμεθα

ἑκείνοι.

num, qui ijs ipsis illos increpavit. Neque verò ejectione demonum est gloriandum; neque ob curationem quamcunque morborum superbiendum: neque eum qui demones expellit, solū admirari; neque eum, qui idem nequit, aspernari debemus: sed uniuscujusque exercitatione virtutum cognita, eam aut imitemur & amulemur; aut superare etiā nitamur. Signa enim facere; non nostrum, sed Domini servatoris, opus est. Ideò dixit discipulis; In hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subijciuntur: gaudete autem, quòd nomina vestra scripta sunt in cælis. Nominū nanque in cælis scriptio, virtutis ac vitæ nostræ est testimonium: expulsio autem demonum, donum est gratuitum nostri Servatoris. Unde ijs, qui non in virtute, sed in signis gloriati dixerunt; Domine nonne in nomine tuo demonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus? respondit, [Amen dico vobis,] Nunquam novi vos. Non enim novit Dominus vias impiorum. Summa, Orandum, quemadmodum prius à me dictum, pro impetranda gratia discernendi spiritus; Ne (ut scriptū est) omni vento* credamus. Equidem tacere jam, nec quicquam de me dicere, malim; his contentus solis. At ne simpliciter ista me putetis, sed expertum ac verè narrasse, credatis; propterea (licet siam quasi insipiens; veruntamen Dominus, qui audit, novit conscientia puritatem; meq; non mea causa, sed vestri amoris & cohortationis gratia, quas viderim demonum machinas recensere) eadem repeto. Quoties illi beatum me dixere, ego ipsos in nomine Domini sum execratus, quoties alluvionem prædixere: quibus ego; Ecquid hoc ad vos? Veniunt aliquando minitantes, meq; tanquam milites cinxerunt armaturâ & equitatu: aliquando bestijs & serpentibus domicilium replerūt: ibi ego psallebam; Hi in curribus, & hi in equis: nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus. & precibus illi eversi sunt. Fuis

Lucæ 10. 20.

Matth. 7. 22.

E. Cor. 12. 10.

* Circumferamini, Eph. 4. 14.

Psal. 19. 8.

sunt. Fuit quum in tenebris venirent, lamen præ se ferentes,
 ac dicentes; Adsumus, Antoni, lumen tibi prælaturi. Ego verò,
 clausis oculis orabam; & lumen impiorum illicò fuit extinctum.
 Paucis post mensibus, Venerunt quasi psallentes, & e Scriptura
 loquentes: ego autem tanquam surdus non audiebam. Quodam
 tempore monasterium quassarunt: ego orabam, ne mens de se-
 de ac statu dimoveretur. Post hæc iterum Venerunt cum plausu
 & sibilo, saltabantq;: me verò ad preces devoluto, & psallere
 mecum ceptante; flere illi & lamentari, tanquam viribus om-
 nibus amissis; glorificari ego Deum, qui audaciam & insaniam
 eorum abolitã ostentui haberet. Apparuit aliquando mihi da-
 mon supra modum excelsus, visione quada, nec dubitavit Dei
 se virtutem dicere, & Providentiam, percunctariq;: quid be-
 neficij cuperẽ in me conferri. Cui ego tũ magis insputare, nomine
 Christi, & infligere plagã conari; Idq; aded videri fecisse. Nã si-
 bitò tantus iste, cum omni demonum suorum caterva, ad Chri-
 sti nomen, abolitus est. Cum jejunarem, ad me quog; impostor
 ille aliquando venit, habitu monachi; oblataq; panis forma,
 Autor sum, inquit, ut edas, tamq; graviter laborare desinas:
 homo & tu es, viresq; tue frangentur & elanguescent. Verum
 ego, agnita ejus techna & ludificatione, surrexi oraturus. Quod
 ille non ferres, concidit enim: proin januã egredi, ac fumi instar
 evanescere. Quoties in eremo auri speciem objecit; ut tantum
 contrectarẽ, videremq;: contra ego psallere, ille cõtabescere. Non
 rarò plagas mihi inflixerunt: quibus ego, Nihil me separabit à
 charitate Christi. Ibi illi se se invicẽ magis tũdere. Neq; verò ego
 istos domui, & e medio sustuli; sed Dominus, qui dixit; Videbã
 Satanam, sicut fulgur, de celo cadentem. Hæc filioli, memor di-
 cti apostolici, ad me transtuli: ut disceretis, in ascetica non pi-
 grescendum, neq; diaboli & demonum ejus phantasmata esse
 pertimescenda.

Psal. 37. 14.

Rom. 8. 35.

Lucæ. 10. 18.

ἐκείνοι. ἤλθον ποτε ἐν σκοτίᾳ Φωτὸς ἔχοντες Φαντασίαν, καὶ ἔλε-
 γον: ἤλθομεν Φαντασίᾳ ἀντώνιε. ἐγὼ δὲ καμνύων σὺν ὀφθαλ-
 μοῦς, ἠυχόμενος, καὶ εὐθὺς ἐσβέβη τὸ Φῶς ἀσεβῶν, καὶ μετὰ μῆνας
 ὀλίγους, ἤλθον ὡς ψάλλοντες, καὶ λαλοῦντες ἀπὸ τῶν τραφῶν: ἐγὼ
 δὲ ὡσεὶ κωφὸς σὺν ἡκούον. ἔσεισάν ποτε τὸ μοναστήριον, ἐγὼ δὲ
 ἠυχόμενος ἀκίνητος μένειν τῷ Φρονήματι. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐλ-
 θόντες, ἐκρόπῳ, ἐσύριπτον, ἀρχάντο: ὡς δὲ ἠυχόμενος, καὶ αἰεκέμενος
 ψάλλον κατ' ἐμαυτὸν εὐθὺς ἤρξαντο θρηνεῖν καὶ κλαίειν, ὡς περ
 ἐξαπονήσαντες. ἐγὼ δὲ ἐδόξαζον τὸ θεόν, τὸν καθελόντα καὶ ὡδρα-
 δευματίσιντα τὴν τόλμαν καὶ τὴν μαῖαν αὐτῶν. ἐφάνη δὲ πᾶσι
 δαίμων ὑψηλὸς λίαν μετὰ Φαντασίας, καὶ πετόληκεν εἰπεῖν: ἐγὼ
 εἰμι ἡ Διὸς αἰμίς τῶ θεοῦ· καὶ, ἐγὼ εἰμι ἡ παρόνοια· τί σοι θέλεις, χει-
 ρίσουμαι. ἐγὼ δὲ τίπε μᾶλλον * ἐνεφύσησα κατ' αὐτὸν, τὸ χρεῖσθαι ὄνο-
 μάσας, καὶ τυπήσασαι τοῦτον ἐπεχειρήσει· καὶ ἐδόξα πτυφέναι. καὶ
 εὐθὺς ὁ τηλικῶτος σὺ πᾶσι πῆς ἑαυτῶ δαίμοσι, ἡφανίσθη τῷ ὀνό-
 ματι χρεῖσθαι. ἤλθε δὲ ποτε, νησεύοντός μου, καὶ ὡς μοναχὸς, ὁ δόλιος,
 ἔχων ἄρτων Φαντασίαν καὶ σινεβούλου, λέγων: Φάγε, καὶ πᾶσαι
 τῶν πολλῶν πόνων. αὐθροπῶ εἶ καὶ σὺ, καὶ μέλλεις ἀδενεῖν. ἐγὼ
 δὲ ἐνοήσας αὐτῷ τὴν μέθοδον, ἀνέσλω ἐξασθαι: κακῆσινος σὺν ἡνεγ-
 κεν, ἐξέλιπε γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς θύρας, ὡς καπνὸς ἐξερχόμενος ἐφά-
 νη. ποσὶς ἐν τῷ ἐρήμῳ Φαντασίαν ἔδειξε χρεῖσθαι, ἵνα μόνον ἀψω-
 μαί, καὶ βλέψω: ἐγὼ δὲ κατέψαλλον αὐτῷ, κακῆσινος ἐτήκετο
 πολλάκις ἐκοπήν με πληγαῖς, καὶ γὰρ ἔλεγον: οὐδέ με χωρίσει
 ἀπὸ τῆς ἀγάπης τῶ χρεῖσθαι· καὶ μᾶλλον αὐτὸ μετὰ ταῦτα κατέ-
 κοπῃον ἀλλήλους. σὺ ἐγὼ δὲ ἤμην ὁ πῶν ἐκείνους καὶ κα-
 παργῶν: ἀλλ' ὁ κύριος ἡμεῶν, ὁ λέγων, ἐθεώρουσεν τὸν σατανᾶν
 ὡς ἀσραπὴν πεσόντα. ἐγὼ δὲ, τέκνα, μνημονεύαν τῶ δόποσολι-
 κοῦ ῥητοῦ, μετὰ χημάτισα ταῦτα εἰς ἐμαυτὸν, ἵνα μάθηται μὴ
 ἐκκακεῖν ἐν τῇ ἀσκήσει, μηδὲ φοβεῖσθαι πῶ ἀβόλου καὶ
 τῶν δαιμόνων αὐτῶ τὰς Φαντασίας. καὶ ἐπειδὴ γέγονα
 Ἄφρων

*Interpr. vet.
ἐνεφύσησα

ἄφρων διηγέμενος, διέξαδεν καὶ τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἀφοβίαν
 καὶ πισθίσατέ μοι, οὐ ψεύδομαι γάρ. ἔκρυσσε ποτίης ἐν τῷ μονασι-
 ρίῳ τὴν ἐμὴν θυρῶν καὶ ἐξελθὼν, εἶδόν τινα μακρὸν καὶ ὑψηλὸν
 Φαινόμενον. εἶπε πυθαγόρου μου, σὺ τίς εἶ; ἐγὼ εἶμι, φησὶν, ὁ σα-
 πτανᾶς, εἶτα λέγοντός μου, τί οὐκ ἐν πύθων πάρει; ἔλεγον ἐκείνῳ,
 τί μέμφοντάς με μάττω οἱ μοναχοί, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες χριστιαν-
 οί; τί μοι καταράωνται καθ' ὄραν; ἐμοῦ δὲ εἰπόντῳ, τί γὰρ αὐ-
 τοῖς ἐνοχλεῖς; ἔφη· οὐκ εἶμι ἐγὼ ὁ ἐνοχλῶν αὐτοῖς, ἀλλ' αὐτοὶ
 παράπτουσι ἐαυτοῦ. ἐγὼ γὰρ ἀδενῆς γέγονα, ὅση ἀνέγνωσαν,
 ὅτι πῦρ ἐχθρῶ ἐξέλιπον αἰρώμφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθε-
 λες; ὅση ἐπὶ τόπον ἔχω, οὐ βέλος, οὐ πόνιν, πανταχοῦ χριστιανοὶ γε-
 γόνασι· λοιπὸν καὶ ἡ ἔρημος πεπλήρωται μοναχῶν· ἐαυτοῦ τη-
 ρείτωσαν, καὶ μὴ μάττω με καταράσασθαι. τότε θαυμάσας ἐγὼ
 τῷ κυρίου τὴν χάριν, εἶπεν πρὸς αὐτόν· αἰεὶ ψεύσης ὦν, καὶ μηδέ πο-
 τε λέγων ἀλήθειαν, ὅμως τὴν νύκτα καὶ μὴ θείων εἰρηκας ἀληθές.
 ὁ γὰρ χριστὸς ἐλθὼν, ἀδενῆ σὲ πεποιήκε καὶ καταβαλὼν ἐγύμνωσεν.
 ἐκείνῳ ἀκούσας τὴν σωτῆρος ὄνομα, καὶ μὴ φέρων τὴν ἐκτέ-
 ται καῦσιν, ἀφανῆς γέγονεν. εἰ πίνω καὶ αὐτὸς ὁ διάβολος ὁμο-
 λογεῖ μηδὲν δυνάσασθαι· ὁφείλωμεν παντελῶς καταφρονεῖν αὐτῶν τε
 καὶ τῶν διαμόνων αὐτῶν. ὁ μὲν οὐκ ἐχθρὸς μετὰ τῶν ἐαυτοῦ κυνῶν,
 ποσούτας ἔχει τὰς πανουργίας. ἡμεῖς δὲ μαθόντες αὐτῶν τὴν
 ἀδένειαν, καταφρονεῖν αὐτῶν δυνάμεθα τὴν τῶν τρόπων, μὴ
 καταπίπτωμεν τῇ θηριότητι, μηδέ λογιζόμεθα ἐν τῇ ψυχῇ δειλί-
 ας, μηδέ ἀναπλάττωμεν ἐαυτοῖς φόβους, λέγοντες· ἢ ἄρα δια-
 μων ἐλθὼν ἀνατρέπη με· ἢ ἄρα βασιλεύσας καταβάλη, ἢ ἐξαί-
 φνης ἰππιδὸς ἐκταράξῃ. μηδ' ὅλως ἐνθυμώμεθα ταῦτα, μηδέ λυ-
 πώμεθα ὡς πολλοὶ μὲν, θάρρῳ μὲν ἢ μάλλον καὶ χαίρωμεν ὡς σωζο-
 μένοι αἰεὶ, καὶ λογιζόμεθα τῇ ψυχῇ, ὅτι κύριος μεθ' ἡμῶν ἐστίν, ὁ ἱεροσω-
 σάμενος καὶ καταργήσας αὐτῶν, καὶ διανοώμεθα αἰεὶ· ὅτι ὄντῳ τῷ
 κυρίου μεθ' ἡμῶν, αὐδὲν ἡμῖν οἱ ἐχθροὶ ποιήσουσιν. ἐλθόντες γὰρ,
 ὁπίουθε.

perimestenda. Et, quia narrando factus sum insipiens; hoc etiam accipite documentū, quo tuti & securi poteritis esse; mihiq; (neq; enim mentior) fidem habete. Quodam tempore ostium in monasterio meum aliquis pulsavit: tum egressus, vidi procerum quendam, alta staturae. Qui sit, rogo, Satanam se ait esse. Iterū interrogāti, quid ergo ipsi esset hic negotij? Cur me falso, inquit, accusant monachi, atq; omnes alij Christiani? cur horis singulis execratur? Cui ego, cur vos vs ipsi estis molesti? Negare hoc ille, ac dicere, homines sibi ipsos molestiam exhibere; se viribus destitui. An non legerint, Inimici defecerunt framea in finem, & civitates [eorum] destruxisti. Nō mihi jam est locus, non telum, non civitas. Vbiq; sunt Christiani: deserta insuper monachis referta: observent ipsi se se, nec mihi immeritō dira imprecantur. Illi, admiratus ego tunc Domini gratiam, dixi; Quanquam semper es mendax, neq; unquam veritatem loqueris; tamē hoc invitus verē memorasti. Christus enim suo adventu infirmum te reddidit, & dejectum nudavit. Audito idem Servatoris nomine, quod ardorem inde non posset ferre, disparuit. Si ergo ipse diabolus quicquam se posse negat, omni jure tā ipsum quam demones ejus nihili facimus. Tam varia itaq; sunt astutia hostis & canum ejus. Quorum nos imbecillitate cognita, spernere istos hac ratione possumus. Ne animo concidamus, neq; mente formidinem comprehendamus, nec metum ipsi nobis fingamus, dicendo; Ne fortē demon veniat eversum me; ne sublatum prosternat, aut subitō ex insidijs adoriens territet. Talia prorsus ne cogitemus; neq; contristemur, tanquam perituri. Quin fiducia prādicti latemur magis, ut servati semper; atq; Dominū esse nobiscum, reputemus, qui demones fugarit, & omne ipsorum robur aboleverit. Sint q; hac nostra perpetuō cogitata, presente nobis Domino, nihil hostes adversum nos posse. Accessuri enim,

Psal. 9, 7.

quales nos invenerint, tales se erga nos gerent; nostriq; animi
 cogitationibus suas ipsi phantasias accommodabunt. Reperturi
 itaq; nos meticulosos & perturbatos; derepentè, veluti latrones
 locum, ubi nihil est præsidij, inventum, invadent; quæq; nobis
 spontè fuerint agitationes mentis, eas novarum adjectione au-
 gebunt. Visuri enim nos timere ac formidare: majorem incuti-
 ent metum quibusdam objectis & comminatione, atq; sic ani-
 ma misera supplicium ipsa de se se sumit. Quod si nos in Domino
 latos deprehenderit, ac bonorum futurorum, atq; eorum quæ
 sunt Domini, meditatione in hos sermones incidere; Omnia esse
 in manu Dei, nec quicquam esse demoni virium contra Chri-
 stianum, neque ullam prorsus in quæquam potestatem: intu-
 entes in animum ejuscemodi cogitationibus munitum, pudore
 suffusi. eum avertantur. Sic hostis ille Iobum conspicatus præsi-
 dijs id genus septum, ab illo recessit: Iudam verò armis nudatū,
 captivum abduxit. Quocircà hostem contempturi, de ijs quæ
 sunt Domini perpetuò cogitemus, sitq; animus spe latos: tū da-
 monum ludibria & ludicra nobis erunt instar fumi; & fugien-
 tium illi potiùs, quàm persequentium, similes. Sunt enim, quod
 antea dixi, per quàm timidi; expectatione ignis sibi parati.
 Hæc q; securitatis adversus ipsos nota sit tibi certissima; Cum
 visio quæpiã ante oculos obversabitur: ne præ formidine prius
 concide; sed quæcunque ea sit, cõfidenter primùm quare, Quis
 nam tu es, atque unde? Si enim Sanctorum fuerit apparitio: ab-
 undè certiozem te facient, metu in gaudium converso. Sin dia-
 bolica ista fuerit: prorsus debilitabitur & frangetur, conspecto
 mentis robore. Argumentum nanque ipsis omnino est animi im-
 perturbati, percunctatio isthæc, Qui es, atque unde? Sic & fi-
 lius Nave, quum sciscitaretur, didicit: neque hostis, Daniele
 percunctane, latuit. Hac Antonij dissertatione omnes delecta-
 bantur, ac

Iofuc 5, 13.

ἐπιούσιν αὐτῶν ἡμᾶς, τοιοῦτοι καὶ αὐτοὶ γίνονται πρὸς ἡμᾶς,
καὶ πρὸς ἃς εὐρίσκουσιν ἐν ἡμῖν ἐνοίας. ἔτω καὶ αὐτοὶ τὰς Φαν-
τασίας ἀφομοιοῦσιν. εἰὰν μὲν οὖν δειλιῶντας εὐρωσιν καὶ ταρατ-
ποιδίους, εὐθύς αὐτοὶ αἰσθησάμενοι τὸν τόπον ἀφύλακτον εὐρόντες, ἴπτι-
βαίνουσι· καὶ ὅπερ ἀφ' ἐαυτῶν λογιζόμεθα, τοῦτο μετὰ προση-
κῆς πιᾶσιν. εἰὰν γὰρ βλέπωσιν ἡμᾶς φοβουμένους καὶ δειλιῶν-
τας, μειζρόνως αὐξάνουσι πῶς δειλίαν ἐν τῆς Φαντασίας καὶ τῆς
ἀπειλαῖς, καὶ λοιπὸν ἐν τέτοις κολάζεται ἡ ταλαίπωρος ψυχὴ.
εἰὰν δὲ χαίροντας ἡμᾶς εὐρωσιν ἐν κυρίῳ, καὶ λογιζομένους τὰ τῆ
κυρίου, καὶ θαυματολόγους: ὅτι πάντα ἐν χειρὶ κυρίου ἐστὶ, καὶ οὐ-
δὲν ἰσχύει δαιμόνων κατὰ χριστιανοῦ, οὐδὲ ὅλως ἐξουσίαν ἔχουσι
κατὰ πν^θ: βλέποντες ἡσθαλισμένῳ πῶς ψυχῶν τῆς πιᾶσιν
λογισμοῖς, ἀποσπρέφονται κατηχυμένοι. οὕτω πὲν μὲν ἰαβιδῶν
ὁ ἐχθρὸς ὡς ἐπεφραγμένον, ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτοῦ. τὸν δὲ εἰδὼς
γυμνὸν εὐρῶν ἀπὸ τέτων, ἠχμαλώτισεν. ὡς εἰ θέλοντι κατα-
φρονεῖν τῶν ἐχθρῶν, λογιζόμεθα αἰεὶ τὰ τῆ κυρίου, καὶ χαιρέτω αἰεὶ
ἡ ψυχὴ τῆ ἐλπίδι: καὶ ὀφόμεθα ὡς καπνὸν τὰ τῶν δαιμόνων
παύγια, καὶ μάλλον φεύγοντας αὐτοῦ, ἢ διώκοντας. εἰσὶ γὰρ
λίαν αὐτοὶ (καθὰ προεῖπον) δειλοὶ, προσδοκῶντες αἰεὶ τὸ ἡτοι-
μασμένον αὐτοῖς πῦρ. καὶ πῦρ δὲ πρὸς ἀφοβίαν κατ' ἐκείνων
ἔχει παρ' ἐαυτοῖς τὸ πεκμήριον: ὅτι αἰεὶ τις Φαντασία γέννηται·
μὴ προκατάπιπτε ἐν δειλίᾳ, ἀλλ' ὅποια εἰὰν ἦ, θαρρῶν ἐρώτα
πρωτων, τίς εἶ σὺ, καὶ πόθεν; καὶ εἰὰν μὲν ἦ αἰγίαν ὀπασία,
πληροφροῦσί σε, καὶ τὸν φόβον σου εἰς χαρὰν μεταβάλλουσιν:
εἰὰν δὲ θαυματολόγος ἦ, εὐθύς ἐξαθενεῖ, βλέπουσα ἐρωμένῳ
πῶς θαύματα. ἀπαρξίας γὰρ πεκμήριον τὸ ὅλως πτωθάνεσθαι,
τίς εἶ, καὶ πόθεν; οὕτως ὁ μὲν τοῦ Ναυῆ ἐρωτήσας, ἔμαθεν: ὁ δὲ
ἐχθρὸς, σὺκ ἔλαθεν ἐρωτήσαντα τὸν Δαυὶδ. πῶς θαυ-
ματολόγος πῶς αὐτωνίου, πάντες ἔχαιρον. καὶ * τὸν μὲν ὁ ἔρωσ * τῶν μὲν

πῆς δρεπῆς ἠύζωνε, τῶν δὲ ἡ ὀλιγαριθία παρεκαλείτο, καὶ ἄλλων
 ἢ οἴσις ἐπαύετο. πάντες τε ἐπέειθοντο καταφρονεῖν τῆς δαιμονι-
 κῆς Ἰπιβουλῆς, θαυμάζοντες τὴν διοθεῖσαν ὡρὰ τῆ κυρίου
 χάριν ἀντωνίω, εἰς τὴν ἀνάγκησιν τῶν πνύματων. ἡ οὐδ' ἐν
 πῆς ὄρεσι τὰ μοναστήρια ὡς σκῆλαι πεπληρωμέναι θείων χορῶν,
 ψαλλόντων, φιλολογουμένων, νησιδόντων, εὐχομένων, ἀγαλλιω-
 μένων Ἰπὶ τῆ τῶν μελλόντων ἐλπίδι, καὶ ἐργαζομένων εἰς τὸ πι-
 εῖν ἐλεημοσύνας· ἀγάπῃ τε καὶ συμφωνίαν ἔχονταν εἰς ἀλλή-
 λους, καὶ ἡ ἀληθῶς ἰδεῖν ὡς περὶ χώραν πνα καθ' ἑαυτῶν οὐ-
 σαν, θεοσεβείας καὶ δικαιοσύνης. οὐκ ἡ γὰρ ἐκεῖ ὁ ἀδικῶν, ἢ
 ὁ ἀδικούμενος· οὐδέ μεμψις φορολόγου· ἀλλὰ πλῆθ' ἡ μὲν
 ἀσκητῶν, ἐν δὲ τὸ πάντων εἰς ἀρετῆν τὸ φρόνημα. ὡς ἰδόν-
 τα πνα πάλιν τὰ μοναστήρια καὶ τὴν τριαύτῃ τῶν μοναχῶν τά-
 ξιν, ἀναφώνησαι καὶ εἰπεῖν· ὡς καλοί * σοι οἱ οἴκοι ἰακῶβ, αἱ
 σκῆλαι σου Ἰσραὴλ! ὡς εἰ νάπη σκιαζουσαι, καὶ ὡσεὶ * ὡρὰ δει-
 σ' Ἰπὶ ποταμῶν· καὶ ὡσεὶ σκῆλαι ὡς ἐπήξεν ὁ κύριος, καὶ ὡσεὶ
 κέδροι παρ' ὕδασι. αὐτὸς μὲν γὰρ σωθήσεται καθ' ἑαυτὸν ἀνα-
 χωρῶν ἐν τῷ ἑαυτῷ μοναστηρίῳ, ἐπέτεινε τὴν ἀσκησιν. καθ' ἡ-
 μέραν τε ἐτέναζεν, ἐσθυμούμενος τὰς ἐν οὐρανῷ μονὰς· τὸν τε
 πόθον ἔχων εἰς αὐτὰς, καὶ σκοπῶν τὸν ἐφήμερον τῶν αἰθρώπων
 βίον, καὶ γὰρ μέλλων ἐδίδειν καὶ κριμάσθαι, καὶ Ἰπὶ πῆς ἄλλαις ἀ-
 νάγκαις τῆ σῶματ' ἔρχεσθαι· ἠχμῶετο, τὸ τῆς ψυχῆς νοερόν
 λογίζομενος. πολλάκις γοῦν μετὰ πολλῶν ἄλλων μοναχῶν μέλ-
 λων ἐδίδειν· αἰαμνηθεῖς τῆς πνύματικῆς τροφῆς, παρητήσατο,
 καὶ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀπῆλθε νομίζων ἐρυθριᾶν, εἰ βλέπειτο παρ' ἐ-
 πύρων ἐδίδων, ἡδὲ μὲν γὰρ καθ' ἑαυτὸν, διὰ τὸ σῶματος ἀνάγκη
 πολλάκις ἢ καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν· αἰδέμενος μὲν Ἰπὶ τῆς πνύμα-
 τικῆς ἢ Ἰπὶ τῆς ὑπὲρ ἀφελείας λόγους, καὶ ἔλεγχον· χεῖρῶν τὴν
 πῆσαν χολῶν δίδοναι τῇ ψυχῇ μᾶλλον, ἢ τῷ σῶματι, καὶ συγχωρεῖν
 μὲν διὰ

* οἱ οἴκοί σου
lib. edit.

* παραδείσσι
ἐπὶ ποταμῶν,
αἱ ποταμῶν

καί τῆς

tur. ac in alijs quidem virtutis amor augebatur, in alijs negli-
 gentia remittebat, in alijs vana de se opinio cessabat, eratq;
 omnibus persuasum, insidias diabolicas suscipere, deq; ferendas esse,
 gratiam admirantibus, quæ Antonio divinitus ad spiritus di-
 judicandos obtigisset. Monasteria ergò in montibus tanquam
 tabernacula fuerunt, divinis choris plena, psallentium, disse-
 rentium, jejunantium, orantium, futurorum [honorum] spe e-
 xultantium, laboribus perfurgentium pro eroganda eleemosy-
 na; mutuo se se amore prosequentium, & concordissimè viven-
 tium. Vt verè licuerit regionem veluti quandam pietatis divi-
 na atq; justicie singularem oculis cernere. Neq; enim erat illic,
 qui injuriâ vel afficeret vel afficeretur; neq; clamor exactoris: Iob. 39, 10,
 sed ascetarum multitudo, quorum omnium unum idemq; vir-
 tutis studium. Vt visis iterum monasterijs & laudabili mona-
 chorum politia, jure quis exclamet; Quàm pulchra tabernacu- Num. 24, 5-6.
 la tua Iacob, & tentoria tua Israel! ut valles nemorosa, ut horti
 juxta fluvios irrigui; ut tabernacula quæ fixit Dominus; quasi
 cedri prope aquas. Ceterum Antonius pro more anachoretam
 in suo agens monasterio, asceticæ majore operâ se dediderat; co-
 gitansq; de mansionibus in cælo; ob earum & desiderium & vi-
 ta humane fragilitatem, in dies singulos ingemuerat. Cibum
 capere aut somnum, aliâ ve corporis necessitate astringi, pudori
 sibi duxit; consideratâ nobiliore animi parte. Crebrò igitur, cū
 alijs monachis multis esurus, spiritualis nutrimenti recordatus,
 sese abstinuit, & longius ab ijs recessit: ruborem interpretatus, si
 apud alios cibo vesci cerneretur. Edebat porrò solus, corpore id
 flagitante; non semel etiam cum fratribus: ob hoc quidem vere-
 cundans, libertate autem sermonis, ut commodaret, usus. Quic-
 quid, aiebat, daretur otij, illud in animi potius quàm corporis
 curam esse consumendum, & parum quidem temporis corpori,
ob ne-

ob necessitatem concedi: totum autem animi potius commodis
 tribuendum; ne is corporis voluptatibus deorsum trahatur, sed
 Lucæ 12, 22 hoc ab ipso in servitutem redigatur. Quod Servator noster in-
 29. nuerit, cum diceret; Nolite solliciti esse anima vestra, quid mā-
 30. ducetis; neque corpori, quid induamini. & vos nolite quaerere,
 31. Matth. 6, 22 quid manducetis aut quid bibatis; & nolite in sublime tolli.
 hac enim omnia gentes mundi quaerunt: Pater autē vester scit,
 quia his omnibus indigetis. Veruntamē quaerite [primū] regnū
 ejus, & hac omnia adjicientur vobis. Posthac, persecutio illa,
 quæ Maximinum autorem habebat, Ecclesiam invasit Sanctos
 itaque martyres in Alexandriam ductos, relicto monasterio, &
 ipse comitabatur, cum diceret; Abeamus & nos; ut vocati vel
 in certamē descendamus, vel alios decertare videamus, ac mar-
 tyrj quidem desiderio flagravit: ipse autem se nolens tradere,
 Confessoribus tam in metallis quā in carceribus inservivit.
 Maxima quoque ipsi cura fuit, in iudicio ad certamina voca-
 tos exhortari & alacriores reddere; martyriumq; passuros ex-
 *tanquam vi
 stima D. c. cipere, deducere ac prosequi; donec* consummati suo sanguine,
 Deo consecrarentur. Iudex itaque, viso tam illius quā eorum
 qui unā aderant animo intrepido, & ad toleranda quævis para-
 to: interdixit, ne quis monachorum in iudicio conspectus fieret,
 neque in urbe ullus ijs commorandi locus esset. Alijs ergo omni-
 bus placuit die illo abscondi: at Antonium adeo nō movit inter-
 dictum, ut vestem scapularem magis etiam laverit; & sequen-
 ti die in loco edito anterior steterit, nec iudicis aspectum effuge-
 rit. Quod admirabantur omnes; ipse quoque dux praefectusq;
 cum suo satellitio, in transitu videbat: verū ille absq; omni
 tremore stabat, ut Christianorum alacritatem animi ostende-
 ret. Martyr enim (ut jam est dictum) & is fieri exoptabat: cu-
 jus voti nō factus compos, maximo in dolore fuit. Verū Domi-
 nus in

εδὴ διὰ τὴν ἀνάγκην ὀλίγον καιρὸν τῷ σώματι: τὸ δὲ ὅλον χο-
 λάζειν τῇ ψυχῇ μᾶλλον, καὶ τὴν ταύτης ὠφέλειαν ζητεῖν· ἵνα μὴ
 αὐτὴ καθ' ἑλκυστὴν ὑπὸ τῶν ἡδονῶν τῶ σώματι, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ
 σῶμα παρ' αὐτῆς δουλαγωγῆται. τὸτο γὰρ εἶναι τὸ λεγόμενον
 ὡδὸ τῶ σωτῆρι: μὴ μεριμνήσητε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε,
 μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσασθε. καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε
 καὶ τί πίνητε, καὶ μὴ μεπαρίζεσθε: ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τῶ κόσμου
 ἔπιζητοῦσιν. ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν, ὅτι χρῆζετε τῶν πάντων.
 πολλὴν ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προσ-
 τηθήσονται ὑμῖν: μετὰ ταῦτα κατέλαβε τὴν ἐκκλησίαν ὁ κατὰ μα-
 ξιμίον τὸ πτωικαῦτα γρόμμι διωγμός, καὶ τῶν ἀγίων μαρτύ-
 ρων ἀγομῶν εἰς τὴν ἀλεξάνδρειαν, ἠκολούθησε καὶ αὐτὸς, ἀφίς
 τὸ μοναστήριον, λέγων: ἀπέλθωμεν καὶ ἡμεῖς· ἵνα ἀγωνισώμεθα
 κληθέντες, ἢ θεωρήσωμεν ὅσων ἀγωνισομένους, καὶ πῶσον μὲν εἶ-
 χε μαρτυρήσαι: ὡδὸδοῦμαι δὲ μὴ θέλων ἑαυτὸν, ὑπερέτα
 ρῖς ὁμολογητῆς ἐν τῇ ρῖς μεταλλοῖς, καὶ ἐν τῆς φυλακῆς, πολ-
 λὴν τε ἦν αὐτῷ σπουδὴ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀγωνισομένους μὲν ὅσων
 καλουμένους, ἐπαλείφειν εἰς περυσμίαν, μαρτυροῦντας δὲ αὐ-
 τῶν ἀπλαμβάνειν καὶ προσπέμπειν ἕως πλειωθῶσιν. ὁ γουὶ
 δικαστὴς βλέπων αὐτὸν τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τὸ ἄφοβον καὶ τὴν εἰς
 τὸ σπουδῆν: παρήγγειλε μηδένα τῶν μοναχῶν ἐν τῷ δι-
 καστηρίῳ φαίνεσθαι, μηδὲ ὅπως ἐν τῇ πόλει διατρέβειν. οἱ μὲν ἔν
 ἄλλοι πάντες ἔδοξαν κρύπτεσθαι τὴν ἡμέραν ἐκείνην: ὁ δὲ αὐτῶ-
 ν τοσοῦτον ἐφρόντιζεν, ὥστε καὶ μᾶλλον πλιῦν ἐπενδύτην,
 καὶ τῇ ἐξῆς ἐμπεσθεῖν ἐφ' ὑψηλοῦ σῆλαι, καὶ φαίνεσθαι τῷ
 ἡγεμόνι λαμπρόν, πάντων οὐδ' ἔπι τῶν ἡωμαζόντων, καὶ τὸ ἡ-
 γμῶν ὀρώντων, καὶ μετὰ τῆς πίξεως αὐτὸν διαβαίοντων: αὐτὸς
 ἀτρέμας εἰσήκει, δεικνὺς ἡμῶν τῶν χριστιανῶν τὴν περυσμίαν.
 ἤνυχετο γὰρ καὶ αὐτὸς μαρτυρήσαι, καθὰ προσεῖπον. ὁ αὐτὸς
 μὲν οὐκ ἠλπίσθη ἔσθαι, ὅτι μὴ μεμαρτύρηκεν. ὁ δὲ κύριος

ἰω αὐτὸν φυλάττων, εἰς τὴν ἡμῶν καὶ τῶν ἐτέρων ὠφέλειαν: ἵνα
 καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει, ἡὲν ἐκ τῶν γραφῶν αὐτὸς μεμάθηκε, πολλοῖς
 διδάσκαλ. ὁ γένηται καὶ γὰρ καὶ μόνον βλέποντες αὐτὸ τὴν ἀγω-
 γὴν, πολλοὶ, τῆς πολιτείας αὐτῆς ζήλωται ἐπαυδαῖοντο γυμνάσιον.
 πάλιν οὖν ὑπερέτει σωήτως τρεῖς ὁμολογητῆς. καὶ ὡς συνδεδεμέ-
 ν. αὐτοῖς, ἡὲν κοπιῶν ἐν τῆς ὑπερησείας. ἐπειδὴ δὲ λοιπὸν ὁ
 διαγμὸς ἐκώπητο, καὶ μεμαρτύρηκεν ὁ μακαρίτης Ἰππίσκοπ. ὁ
 Πέτρος: ἀπεδήμησε, καὶ πάλιν εἰς τὸ μοναστήριον ἀνεχώρησε. καὶ ἡὲν
 ἐκεῖ καθ' ἡμέραν μαρτυρῶν τῇ συνειδήσει, καὶ ἀγωνίζομενος τρεῖς τῆς
 πίστεως ἀθλοῖς. καὶ γὰρ καὶ ἀσκήσει πολλῆ καὶ σωματικῆ ἀκέρητος. ἐνή-
 σθε γὰρ αἰεὶ: τὸ ἕνδυμα εἶχεν, ἕνδον μὲν, τρίχιον ἐπάνω δὲ δερμά-
 τινον. ὁ καὶ ἕως τελευτῆς πειθήρηκε, μὴτε σῶμα διὰ ῥύπον ὕδατι λείπας,
 μὴθ' ὅλως τὰς πόδας δονίψας, ἢ καὶ ἀπλῶς εἰς ὕδωρ ἀστῆς χωρὶς
 ἀνάγκης ἀναχόμενος ἐμβαλεῖν. ἀλλ' οὐδὲ γυμνωθέντά τις αὐτὸν
 εἶδεν: οὐδὲ ὅλως τὸ σῶμά τις αὐτῶν εἶδε γυμνόν, εἰ μὴ ὅτι τελευ-
 τήσας ἐθάπτετο. ἀναχωρῶντι τίνυν αὐτῶν, καὶ προσεμμένον ποιῆσαι χρο-
 νον, ὡςτε μὴτε αὐτὸν προσείναι, μὴτε πῖνα δεξασθαι: μαρτυριῶν τῆς
 ἀρχῶν στρατιωτῶν, ἐλθῶν, ἐγένετο δὲ ὄχλος τῶν αὐτῶν. εἶχε γὰρ ὑπὸ
 δαίμονος ἐποχλαμένῳ τὸ θυγατέρα. ὡς δὲ ἴππ. πολὺν δὲ μὲν καὶ πῖνων
 τὸ θυγατέρα, καὶ ἀξίῶν ἐλθεῖν αὐτὸν, καὶ εὐξασθαι τῷ θεῷ διὰ τὸ παιδα: ἀνοί-
 ξαι μὲν οὐκ ἠέχετο. ὡς ἀκούσας ἡ ἀνωθεν, εἶπεν: ἀθροῦπε, τί μου
 κατακράζεις; ἀθροῦπε εἰμι καὶ γὰρ, ὡς περ καὶ σύ. εἰ ἡ πῖψεις, εὐξασ-
 τῶ θεῷ, καὶ γίνετο. εὐθὺς ἔν ἐκείνος πῖψεις, καὶ Ἰππικῶν ἀμύ. ὁ τὸ
 χριστὸν, ἀπῆλθεν, ἔχων τὸ θυγατέρα καθαροῦ ἔσσαν δὲ τὸ δαίμο-
 ν. πολλά δὲ καὶ ἄλλα δι' αὐτῶν πεποίηκεν ὁ κύριος, λέγων· αἰτεῖτε
 καὶ δοθήσεται ὑμῖν. πλεῖστοι γὰρ τῶν πασχόντων, μὴ ἀνοίγοντες αὐτῶν
 τὴν θυγατέρα, μόνον ἐκάθλυτο ἔξω τῆς μοναστηρίου, καὶ πῖψοντες
 καὶ εὐχόμενοι γησιῶς, ἐκαθάρζοντο. ὡς δὲ εἶδεν ἑαυτὸν
 ἐχλούμενον ὑπὸ πολλῶν καὶ μὴ ἀφιέμενον κατὰ γνώμην ἀνα-
 χωρεῖν ὡς βούλεται: εὐλαβηθεῖς, μὴ ἐξ ὧν ὁ κύριος ποιεῖν
 δι' αὐτῶν

nus in nostram & aliorum utilitatem servatum ipsum voluit; ut in ascetica, quam è sacris literis didicit, multis magister foret. Multi namq; viso duntaxat ejus vita genere, amulari ipsū enitebantur. Quare iterum, suo more, cōfessoribus inserviebat; & quasi vinculis constrictus iisdem, labores & servitutē [eandem] perpetiebatur. Persecutione finita, qua & beata memoria episcopus Petrus martyrium subijt: relicta urbe, in monasteriū rursus secessit. Vbi quotidie martyrem cōscientiā, & athletam in fidei certamine egit; ascetā quippe majore, quā prius, contentione, jejunabat enim semper: veste amiciebatur interiore, cilicio; exteriori, pelle; quam ad vita finem usq; retinuit, neq; corporis sordes abstergens, neq; pedes abluens prorsus, quos non nisi coactus inter ambulandum aqua immergi toleravit. quin neq; exutam quis vidit Antonium, neq; corpus ipsius nudum; nisi quum mortuus tumulo erat mandandus. Secessione igitur illa, quam dixi, facta; quum secum constituisset, aliquandiu neque egredi, neq; ad se quemquam admittere: Martinianus quidam, militum prefectus, venit eiq; molestus fuit; propter filiā à demone afflictam. Qui, cum pulsare ostium non intermitteret; peteretq; ut accederet, vota q; Deo pro illa faceret: januam Antonius quidem non aperuit: sed è superiore loco prospectans, homo (inquit) quid* adversum me clamas? Homo sursum aquè ac tu. Quod si Christo credis, cui servio: abi* ut credis, precare Deum, & fiet. Credidit illico; invocatoq; Christo, cum abiret, à demone filia fuit munda. Multa etiam alia per ipsum Dominus est operatus; qui dixit; Petite, & dabitur vobis. Plurimi enim, qui affligebantur; foribus per ipsum non apertis, extra monasterium sedebant; & credendo, recteq; orando, mundabatur. Postea verò quā vidit, turbam sibi molestam esse, neq; pro arbitrio secessu se uti posse: ne ob ea, qua Dominus per ipsum esset opera-

*à me clamore contendis!

Matth. 7, 7.

2. Cor. 12. 6.

tus, se extolleret; aut alius quis in ipso super id quod esset existimaret: re deliberata, ad eos in superiori Thebaide contendit proficisci, quibus ignotus esset. Panibus itaque acceptis à fratribus, ad fluminis ripam sedebat, ut si quam adventare navim observaret, eam cum vectoribus conscenderet. Quod dum cogitat: vox è supernis quaedam ad aures ejus accidit; Antoni, quotendis? qua' ve de causa? Ille nihil perturbatus; sed tanquam sepe ita solitus appellari; ut audijt: respondit, Quia turba me non sinunt quiescere, illuc me cõferre decrevi: subinde enim hic interturbor; potissimum verò etiam, quia efflagitât ea à me, quæ vires meas excedunt. Ibi rursum sibi audit acclamari; Etiam si ascendas in locum illum; etiam si, ut animus tibi est, ad armenta boum descendas: plus, quin duplum, laboris tibi erit sustinendum. Quòd si omnino quietè desideras: abi in eremum interiorem. Percunctante Antonio, Ecquis viam ostendet mihi? ejus enim sum ignarus: Saracenos ei monstrat illicò, eam ipsam viam transituros. Accedere igitur Antonius propius; eosque rogare, ut in desertum unà secum pergere ipsum paterentur: illi, tanquam divine providentiæ jussu, recipere. Itinere cum illis trium dierum, & noctium totidem, confecto; ad montè admodum excelsum pervenit, cujus ad radicem aqua erat limpidissima, dulcis & per quàm frigida; planicies porrò exterior, & pauca palma inculta. Locum Antonius, tanquam à Deo motus, diligere. Hunc enim intelligebat is, qui cum ipso ad fluminis ripam fuit locutus. In initio itaque acceptis panibus à via socijs, solus in monte, nemine presente, moratus est. Id enim tanquam proprium sibi domicilium duxit. Ipsi quoque Saraceni, visa illius alacritate, viam illam [deinceps] studiosè perambularunt, ei que panes leti attulerunt. Non nihil etiam palmula ista tunc eum recrearunt. Posthac, cognito fratres loco; velut filij parentis memores, so-

omnib. om. &
tribus om. &

X. & dicitur

δι' αὐτῶν ἢ αὐτὸς ἐπαρθῆναι ἢ ἄλλός τις ὑπὲρ ὅ ἐστι λογισθῆναι) πρὸς αὐτῶν ἐ-
 σκέψατο καὶ ὤρμησεν ἀνελεῖν εἰς τὴν αἰῶν θηβαίδα πρὸς ἑλκὸς ἀγνοῦντας
 αὐτῶν καὶ δὴ πρὸς τὴν ἀδελφῶν δεξιά μὲν ἄρτας, ἐκείνη το πρὸς τὰς
 ὄχθας ἔπιτα μὲν σκοπῶν εἰ ἄρα παρέλθοι πλοῖον ἵνα ἐμβὰς ἀνέλθῃ
 μετ' αὐτῶν ταῦτα δὲ αὐτῶν σκεπτομένη· Φωνὴ τις ἀνωθεν γέγονε πρὸς
 αὐτῶν αἰτῶναι, πῦ πρὸς καὶ Διὰ τίς ὁ ἢ μὴ παραχθῆις· αἰλλ' ὡς εἰσ-
 θῶς καλεῖσθαι πολλὰς ἔτως, ἐπακῶσας, ἀπεκρίνατο λέγων· ἐπειδὴ
 οὐκ ἔπιτέπεσσί μοι ἡρεμεῖν οἱ ὄχθοι, Διὰ τὸ το βέλομα ἀνελεῖν
 εἰς τὴν αἰῶν θηβαίδα, Διὰ τὰς πολλὰς ἄρα μοι γινωσκῶσας ἐνοχλήσεις·
 καὶ μάλα, διὰ τὸ ἀπατεῖσθαι μετὰ αὐτῶν τὰ ὑπὲρ τὴν ἐμὴν δυνά-
 μιν. * ὁ ἢ πρὸς αὐτῶν ἢ Φωνὴ· καὶ εἰς τὴν θηβαίδα ἀνέλθῃς, καὶ (ὡς κίς, τί περὸς
 ἐν θυμῷ) κατέλθῃς εἰς τὰ βεκάλια· πλείω καὶ διπλασίονα τὸ κάματον
 ἔχεις ἰσομεῖν, εἰ δὲ θέλεις ὄντως ἡρεμεῖν, ἀπέλθε νῦν εἰς τὴν ἐσωτέ-
 ραν ἔρημον. ἔδὲ αἰτῶνίου λέγοντος, καὶ τίς δείξει μοι τὸ ὄδον, ἀπειρος
 γὰρ εἰμι ταύτης· εὐθὺς εἰδείξεν αὐτῶν σαρκηκῶσας μέλλοντας, ὁδεύειν τὸ
 ὄδον ἐκείνου, πρὸς ἑλκὸν πίνω, ἔγγισσας αὐτῶν ὁ ἀντώνιος ἡξίου
 σὺ αὐτῶν εἰς τὴν ἔρημον ἀπέλθῃς, οἱ δὲ ὡσπερ ἐξ ἐπιτάγματος τῆς
 προνοίας, πρὸς θυμῶσ αὐτῶν εἰδέξαντο, καὶ ὁδεύσας τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς
 νύκτας μετ' αὐτῶν, ἦλθεν εἰς ὄρος λίαν ὑψηλόν, καὶ ὕδωρ μὲν ἴσως
 τὸ ὄρος διδύσαστον, γλυκὺ καὶ μάλα ψυχρὸν, πεδία δὲ ἔξωθεν, καὶ φοί-
 νικες ἀμεληθέντες ὀλίγοι, ὁ ἔν αὐτῶνιος ὡσπερ θεῖσεν κινεῖ μὲν ἡρά-
 πησε τὸ πόν, ἔτος γὰρ ἴσως, ὅν ἐσημανέν ὁ λαλήσας αὐτῶν πρὸς τὰς
 ὄχθας ἔπιτα μὲν τὸ μὲν ἐν δὲ χεῖρ δὲ δεξιά μὲν ἄρτας πρὸς τὴν σποδοευσάντων
 ἄρτας ἐμείεν ἐν τῷ ὄρει μόνος, οὐδενὸς ἐτέρου συνόντος αὐτῶν, ὡς γὰρ
 ἴδιον οἶκον ἔπιτα γούσ, εἶχε λοιπὸν τὸ πόν ἐκείνον, αὐτῶν πρὸς σαρκη-
 κῶσ θεωρήσωντες τὸ ἔπιτα μὲν πρὸς θυμῶσ, ἐξ ἐπίτηδες ἐκείνου τὸ ὄδον
 διήρχοντο καὶ χαίροντες ἔπιτα μὲν ἄρτας αὐτῶν, εἶχε δὲ ἐπὶ τὸ πόν
 τῶν φοινίκων ὀλίγου πνὰ τὸ πόν καὶ εὐπλή πρὸς μυσθίαν μετὰ δὲ
 πρὸς τα μαθόντες οἱ ἀδελφοὶ τὸν τόπον, ὡς τεκνα πατρὸς μνημο-

γεύοντες, ἐφρόνιζον ὅπως εἶλθαι αὐτῷ, ἀλλ' ὄρων ὁ αὐτῶνιος, ὅτι παρ-
 φάσει ἔργα σκύλλοντάς τινες ἐκεῖ, καὶ κάματα ἐσομένησι: Φειδέ-
 ρως ἔτι ἐν τῷ τῶ μοναχῶν, ἐβελύσατο καθ' ἑαυτὸν, καὶ τὸ εἰσερ-
 χομῶν πινὰς πρὸς αὐτὸν, ἠξίωσε κομίσει αὐτῷ δίκην αὐτῶν καὶ πλε-
 κτω καὶ σίτον ὀλίγον. ὡς δὲ ἐκομίσθη ταῦτα διδοεύσας τὸ πρὸ τῶ ὄρ-
 γλῶ, ἐραχύτατον πινὰ τόπον ἐυρῶν ἑπιτήδειον, ἐγεώργησε καὶ τὸ ἐκ
 ὕδατος ποτισμὸν ἀφθόνως ἔχωρε, ἕσπειρε καὶ κατ' ἐνιαυτὸν τῶ πινῶν,
 εἶχεν ἐκεῖθεν τὸ ἄρτον χαίρων, ὅτι μηδενὶ Διὰ τῶ γρησὶ ὀχληρῆς,
 καὶ ὅτι ἐν πᾶσιν ἀβάρη ἑαυτὸν φυλάττει. ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐλέπων
 πάλιν πινὰς ἐρχομῶν, ἐγεώργησε καὶ ὀλιγοστὰ λάχανα: ἵνα ὁ εἰσερ-
 χόμενος ἔχει πινὰ ὄρμηθιαν ὀλίγην ἔτι κάματα τὴν χαλεπῆς ἐκεί-
 νης ὄδῃ. τὸ μὲν οὐκ ἔχων πινὰ ἐν τῇ ἐρήμῳ θηρία παρὰ φάσει ἔτι ὄρ-
 μης ἐρχόμενα, πλάκας ἐβλάπτον αὐτῶν τὸ σπόρον καὶ τὴν γεωργίαν. αὐ-
 τὸς δὲ χαριέντως κρητῆσας ἐν τῇ θηρίων, ἔλεγε πῖς πᾶσι: Διὰ τί μὲ
 *βλάπτηται μηδὲν βλάπτοντος ὑμᾶς; ἀπέλθετε, καὶ ἐν τῷ ὄνοματι τῶ
 κυρίου, μηκέτι ἐγγίσητε τοῖς ὄδε, καὶ ἐξ ἐκείνης λοιπὸν ὡς φοβηθέν-
 τα τὸ ὄρμα γαλίας, οὐκ ἐπὶ τῷ τόπῳ ἠγγισίαν. αὐτὸς μὲν οὐκ μόνον
 ἦν εἰς τὸ ἔσω ὄρμα, ταῖς ἐυχαῖς καὶ τῇ ἀσκήσει γκολάζων. οἱ δὲ ἀ-
 δελφοὶ οἱ Διακονοῦντες αὐτῷ, ἠξίωσαν αὐτὸν, ἵνα Διὰ μιλῶν εἰσερ-
 χόμενοι, κομίσωσιν αὐτῷ ἐλαίας καὶ ὄσπριον καὶ ἔλαιον. γέρον γὰρ
 λοιπὸν ἦν. ἐκεῖ πίνω ἀσπρεφόρμος, ὅσας ὑπέμεινε πάλαι, κα-
 τὰ τὸ γεγραμμένον, οὐ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς ὄντι ἀντι-
 κειμένους δαίμονας: ἐκ τῶ εἰσερχομῶν πρὸς αὐτὸν ἐγνωμῶν, καὶ
 γὰρ καὶ ἐκ θορίβων, καὶ φωνῶν πολλῶν, καὶ *κτύπον, ὡς ὄπλον ἠ-
 κθον: τὸ, τὸ ὄρμα νυκτὸς πολλῆρες θηρίων γρόμῶν ἐβλεπον. ἐθεώ-
 ρου δὲ καὶ αὐτὸν ὡς πρὸς βλεπομένους μαχόμενον καὶ εὐχέ-
 μῶν κατ' αὐτῶν. καὶ ὄντι μὲν ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν παρεθάρ-
 ρυνεν: αὐτὸς δὲ ἠγωνίζετο κἀμπῶν τὰ γόνατα ἑῶν πρὸς αὐτὸν
 τῷ κυρίῳ, καὶ ἑὸν ἀληθῶς θαύματ' ἄξιον, ὅτι μόνος ἐν πιαύτῃ
 ἐρήμῳ

βλάπτειτε, μηδενός

κτύπου ὡς κτύπον

ἐρήμῳ

mores, sollicitè panem ipsi miserunt. Verùm ut vidit Antonius,
 eo quosdam prætextu fatigari illic, & laborem perferre: quò in
 hoc etiam genere monachus parceret, secum deliberavit. Qua-
 re à nonnullis, qui ad ipsum veniebant, petijt, sibi ut ligonem,
 bipennem & modicum frumenti adferrent. Quibus allatis, &
 campo circa montem peragrato; locum haud ita amplum, sed a-
 ptum invenit, quem coleret; in quem etiam, quod rigandi fons
 esset uberrimus, semina sparsit. Quo singulis annis factò; satis
 inde panis sibi suppetere letabatur, nec cuiquam molestia quic-
 quam exhiberi, neq; oneri se ulli in re ulla esse. Vbi autem rursù
 quosdam venire vidit: etiam olerum paucorum semina terra
 ibidem mandavit; ut parum se inde advena quicumq; posset re-
 ficere & recreare, difficultate itineris illius defatigatus. Ac pri-
 mum quidè fera in deserto potus gratia istuc ventitantes, quò
 sationi & cultura sapius officerent: una illarum blandè appre-
 hensa, dixit universis; Quid à nemine laesa, me laeditis? abite,
 in nomine Domini, nec jam hìc ulli appropinquetis. Ex eo tem-
 pore, tanquam territa mandato, nunquam propius accesserunt.
 Solus ergò in montis velut penetralibus precationi & ascetica
 vacabat. Fratres verò, qui ei ministrabant, rogare ipsum, pate-
 retur sibi unoquoq; mensis spacio ab adventuris afferi olivas,
 legumen & oleum; jam enim erat senex. Ibi itaq; versatus, quot
 certamina sustinuerit, secundum illud Scriptura, Non adver-
 sus carnem & sanguinem, sed adversus demonas adversarios:
 ex ijs, qui ad ipsum sunt ingressi, cognovimus. Nam & illic tu-
 multus, voces multas, & strepitum velut armorum audierunt;
 montemq; noctu bestiarum plenum viderunt. contemplati etiã
 ipsum tanquam adversus visibiles pugnans atq; orans.
 Ac venientium ad se animos erexit; ipse luctatus, flexis genibus
 Deo supplicavit. Eratq; verè admiratu dignum, cum in tali
 eremo solam

Ephes. 6. 12

Pfal. 124, 1.

Iob. 5, 23.

Pfal. 34, 16

eremo solum neq; demonum insulu territum, neque tot ibidem ferarum quadrupedum & serpentium immanitate percussum: sed, ut Scriptura loquitur, omnino confisum in Domino, sicut mons Sion; animo tranquillo minimeq; perturbato fuisse: ut demones potius fugerint, & bestia (quemadmodum est scriptum) pacifica ipsi fuerint. Proin diabolus, observato Antonio, dentes super eum (ut canit David) frenduit: Antonius autē p. Servatorem, precatus, ab illius astutia & varijs insidijs tutus esse potuit. Vigilanti ergo noctu Antonio bestias demon immisit: & propemodum quotquot erant in solitudine illa hyena, e suis egressa latibulis, medium ipsum circundederunt. Qua quum hiatu oris morsum minaretur singula: techna hostis animaderosa, dixit ad universas; Si qua vobis data est adversum me potestas; vorari à vobis sum paratus: sin à demonibus estis subornata; citra cunctationem hinc facecite, Christi enim servus sū. Quibus ab Antonio dictis; repente istinc proripuerunt sese, verbo isto tanquam verberē fugata pulsaq;. Post dies non ita multos, quum labore (nam & hic ipsi cura fuit) perfungeretur: adstans janua quispiam, funiculum opera trahebat. Sportas enī nexuit, quas ijs dare est pro re quacung; allata solitus, qui ipsum convenirent. Ut igitur surrexit; bestiam vidit, formā humanā ad femora usq; crura & pedes, asinum. Ibi Antonius, notā crucis duntaxat signans sese, Servus Christi sum, inquit; si missus adversum me es, en adsum. At bestia cum demonibus sic fugitavit, ut celeritate caderet ac moreretur. quā illius mors, demonum ruina fuit; qui toti in eo fuerūt, ut eremo ipsum subducerent, nec quicquam valuerunt. Idem rogatus aliquando à monachis, ut descenderet ad se, & tam ipsos quā loca inviseret aliquātisper: iter cū his ingressus est, camelo panes & aquā gestante. Eremus enim illa arida est tota, neq; ulla ibi aqua potui apta,

ἐρήμων ὄν, οὔτε δαιμόνων ἐφισταμένων ἐπιόειπε, ἔτι, πούτων ὄντων
 ἐκεῖ θηρίων τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν, ἐφοβήτο τρίτων τ' ἀγριότητα :
 ἀλλ' ἀληθῶς, κατὰ τὸ γεγραμμένον, πεποιθὼς ἰὼ δ' ἰπὶ κύρνον ὡς ὄρος
 σιών, ἀσάλατον ἔχων καὶ ἀκύματον τ' νοῦν· ὡς μαλλον ὄντ' δαι-
 μονας Φεύγειν, καὶ τὰ θηρία τὰ ἀγρία, ὡς γεγραπταί, εἰρλεεύειν πρὸς
 αὐτόν. ὁ μὲν ἔν δαίβολος, ὡς ψάλλει Δαβὶδ, παρετηρεῖτο τ' αὐτώνι-
 ον, καὶ ἐτρύζε κατ' αὐτὸν ὄντ' ὀδόντας : ὁ δὲ αὐτώνιⓄ παρεκαλεῖτο
 πρὸς τὸ σωτήρⓄ ἀβλαβῆς δαιμόνων ἀπὸ τ' ἐκείνου πανουργίας,
 καὶ τ' πικίλης μεθοδείας. ἀγρυπνοῦντι τόνω αὐτὰ νυκτὸς, ἐπαφῆκε
 θηρία· καὶ σχεδὸν αἱ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐρήμῳ πᾶσαι ὕαιναν, ἐξελθῆσαι τῶν
 Φωλεῶν, περικύκλωσαν, καὶ μέσος ἰὼ αὐτός. χαινήσης δὲ, καὶ δάκνειν
 ἐκάστης ἀπειλούσης : πωεὶς τὴν τ' ἐχθρῶν τέχνῳ, εἶπε πείσας αὐτῆς :
 εἰ μὲν ἐξουσίαν ἐλάβετε κατ' ἐμᾶ, ἐτρίμος εἰμι βρωθῶναι παρ' ὑμῶν·
 εἰ δὲ πρὸς δαιμόνων ὑπεβλήθητε, μὴ μέλλετε, ἀλλ' ἀναχωρεῖτε,
 χριστοῦ γὰρ δούλος εἰμι. ταῦτα τῶ αὐτώνιου λέγοντος, ἐφυγον ἐκεῖ-
 ναι, ὡς ὑπὸ μάστιγος τῶ λόγῳ διωκόμεναι, εἶτα μεθ' ἡμέρας ὀλίγας,
 ὡς εἰργάζετο, ἐμελε γὰρ αὐτῷ καὶ κοπιᾶν. Ἰππίας τις τῇ θύρᾳ, εἵλκε
 τὴν σερῶν τῶ ἔργου· συρίδης γὰρ ἔρραπτε, καὶ ταύτας πῖς
 εἰσερχομένοις αὐτὴ τῶν κομιζομένων αὐτῷ ἐδίδου. αἰσῶς δὲ,
 εἶδεν θηρίον, ἀνθρώπου μὲν εἰκὸς ἕως τῶν μηρῶν, τὰ δὲ σκέλη καὶ
 ὄντ' πόδας ὁμοίους ἔχων ὄνω. καὶ ὁ μὲν αὐτώνιⓄ μόνον ἑαυτὸν
 ἐσφράγισε, καὶ εἶπε : χριστοῦ δούλος εἰμι, εἰ ἀπεσείλης κατ' ἐμᾶ,
 ἰδίου πάριμι. τὸ δὲ θηρίον σὺ πῖς ἑαυτῶ δαιμόσιν οὕτως ἐ-
 φυγον, ὡς ὑπὸ τῆς ὀξύτητ'Ⓞ πεσεῖν καὶ ἀποθανεῖν. ὁ δὲ τῶ
 θηρίου θάνατ'Ⓞ, πῶμα τῶν δαιμόνων ἰὼ. πάντα γὰρ ἐσπού-
 δάζον ποιεῖν, ἵνα καταγάγωσιν αὐτὸν ἐκ τῆς ἐρήμου, καὶ σὺκ
 ἴχουσαν. ἀξιώθεις δὲ ποτε πρὸς τῶν μοναχῶν κατελθεῖν πρὸς
 αὐτοῦ, καὶ Ἰππικέψαδ' ἀπὸ χροῖος αὐτοῦ· πε καὶ ὄντ' τόπης : ὠδευσεν
 σὺ πῖς μοναχοῖς πῖς ἀπαντήσαισι. κάμηλος δὲ αὐτοῖς ἐβάσταζε ὄντ'
 ἄρτης καὶ τὸ ὕδωρ. ἄνυδρος γὰρ ἔρημός ἐστιν ἐκείνη πᾶσα, ἔκ ἐστιν ὕδωρ

K

πίτιμον

πίπιμον ὄλωσ, εἰ μὴ ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει μόνῳ * ὅθεν καὶ ὑδροβόσκοντες, ἐπὶ
 ᾧ καὶ τὸ μοναστήριον ἐστὶν αὐτῶ. λείψαντα πίνω ὕδατα ἐν τῇ
 ὀδίῳ, καὶ καύματα ἔντα σφοδρότατου, πάντες ἐμελλον κινδύ-
 νάειν. πειελθόντες γὰρ ὄντο τόπους, καὶ μὴ εὐρόντες ὕδωρ, οὐδὲ
 πειπαλῆν ἐδιώαντο λοιπὸν: ἀλλὰ κατέκειντο χαμεῖ τῷ τε κάμηλον
 αἰφῆκαι ἀπελθεῖν, ἀπογόντες ἑαυτῶν. ὁ ἦ γέρων ὄρων πάντας κιν-
 διωδύοντας, πάνυ λυπηθεὶς σενάξας ὀλίγον ἀπ' αὐτῶν ἀπελθὼν,
 ἐκλίνας τὰ γόνατα, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνας, προσήχετο: καὶ εὐθὺς ἐ-
 πείησεν ὁ κύριος ὕδωρ ἐξελεῖν, ἔνθα προσευχόμενος εἰσήκει. καὶ ἔτω
 πίνοντες οἱ πάντες, ἀνέπιδυσαν καὶ ὄντο ἀσκούς πηλῶσαιτες, ἐζήτησαν τὸ
 κάμηλον, καὶ εὐρον. σπύεθη γὰρ τὸ χοινίον εἰς πηλὸν λίθον * πειελη-
 φθῆναι, καὶ ἔτω καταχθῆναι. ἀγαγόντες πίνουν, καὶ πείσαντες, ἐπέ-
 ησαν τὰς ἀσκούς, καὶ διώδυσαν ἀβλαβεῖς. ὡς ἦ ἦλθεν εἰς τὰ ἔξω μονα-
 στήρια, πάντες ὡς πατέρα ἐλέποντες κατησάζοντο. Ἐ αὐτὸς ἦ ὡσπερ
 ἐφόδια φέρων δόξα τῶ ὄρους, ἐξένιζεν αὐτοῦ τῆς λόγους, καὶ μετεδί-
 δου τῆς ὠφελείας. πάλιν τε ἰὼν χαρὰ ἐν τῆς ὄρεσι, καὶ ζήλω προσ-
 κηπῆς καὶ ὡρὸς κλησις διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίσεως. ἔχειται οὐ καὶ
 αὐτὸς, ἐλέπων τῷ τε τῶν μοναχῶν προσθυμίᾳ, καὶ τῷ ἀδελφῷ γη-
 ράσειαν ἐν παρθενία, καθηγουμένῳ τε καὶ αὐτῷ ἄλλων παρθένων.
 μεθ' ἡμέρας τίνω, εἰσήλθε πάλιν εἰς τὸ ὄρη. καὶ τότε λοιπὸν
 πολλοὶ πρὸς αὐτὸν εἰσῆρχοντο καὶ ἄλλοι πάσχοντες, ἐτόλμησαν εἰ-
 ελθεῖν. πρὸς μὲν οὐκ πάντας ὄντο εἰσπρχομένους πρὸς αὐτὸν μο-
 ναχοὺς, τῆτο σιωχῶς εἶχε τὸ ὡρὸς ἀγγελμα, πειδίειν εἰς τὸν κύ-
 ριον, καὶ ἀγαπᾶν αὐτὸν φυλάττειν τὸ ἐαυτῶν δόξα ῥυπαρῶν λογισμῶν καὶ
 σαρκικῶν ἡδονῶν. καὶ, ὡς ἐν τῆ παροιμίᾳς γέγραπται, μὴ ἀπατᾶσθε
 χορτασία καρδίας. Φεύγετε κενοδοξίαν, καὶ εὐχεσθε σιωχῶς ψάλλ-
 λειν τε πρὸ ὕπνου καὶ μεθ' ὕπνου, καὶ δόξασιθίειν τὰ ἐν τῆ γραφῆς πα-
 ραγγέλματα, καὶ μνημονεύειν τῶν πράξεων τῶν ἁγίων, πρὸς τὸ τῷ ζήλω
 τῶν ῥυθμίζεσθε τῷ ψυχῶ ὑπομιμνησκομένῳ ἐν τῶν ἐντα-
 λῶν. μάλιστα δὲ σιωβούλωε τὸ τῶ δόξαστου ῥητὴν σιωχῶς
 μελετᾶν.

* περιελήθη-
 147

cui apta, nisi in monte illo solo, unde aquam hauserunt, & ubi
 ejus est monasterium. Tandē ob aqua penuriā, & aestus vehemē-
 tiam, periclitari omnes. Obeundo namq; loca, neq; aquam inve-
 niendo; vires ambulandi amiserunt, humi jacuerunt, speq; omni
 abjecta camelum quo quo abire passi sunt. Quo senex omnium
 periculo prorsum contristatus, ingemuit; & parumper ab illis
 digressus, flexis genibus & manibus extētis orabat. Dominusq;
 illinc statim aqua ut erumperet, effecit, ubi supplicavit. Cumq;
 biberent omnes, se seq; colligerent: utribus impletis, Camelum
 etiā quæsitum inveniūt. Casu enim funis [quo ducebatur] lapi-
 de involutus eum detinuit. Ducto itaq; [rursus secum] potuq;
 ipsi ministrato, utres imposuerunt, iterq; citra detrimentum cō-
 fecerunt. Vt verò ad extera venit monasteria; omnes tanquam
 patrem conspicati amplexari ac osculari: illos ipse xenijs veluti
 de monte, doctrinae beneficijis ornare, commodorumq; participes
 facere. Gaudium in montibus iteratum, amulatio progressionis
 ad pietatem, cohortatio per fidem mutuam facta. Letabatur &
 ipse, visā monachorū alacritate, sorore in virginitatis studio
 consenscente, atq; aliarum virginum anstitā. Elapso dierum
 quodam intervallo, ad mōtem [unde profectus] redit. Tum mul-
 ti ad ipsum venire, ausi etiam ij, qui affligebantur. Quot quot
 ergo ipsum convenerunt monachi, ijs hoc subinde præceptū tra-
 didit, In Dominum ut crederent, eumq; diligenter; custodirent
 se se à cogitationibus sordidis, carnisq; delicijs; neq; (ut libro Pro-
 verbiorum scriptum est) ventris pabulo deciperentur inanis
 gloriae studium fugerent; continenter orarent; ante & post som-
 num psallerent; mandata scripturae animo recondita exprome-
 rent atq; eloquerentur; adiones sanctorum in memoriam revo-
 carent; ut animus, præceptis admonitus, ad illorum zelum se se
 conformaret. In primis autem dictum illud Pauli absq; inter-

Proverb. 24,

15,

Ephes. 4. 26

missione meditari iussit; Sol non occidat super iracundiã vestrã. Quod communiter de quolibet, inquit, præcepto pronunciari existimandum est; ne super iracundia tantum, sed super alio etiam peccato quovis, Sol occidat. Pulchrum namq; & necessarium, [cavere] ne vel diurni vitij Sol, vel nocturni peccati, aut omnino cogitati, Luna nos condemnet. Ut igitur hic quoq; pulchritudinis ratio habeatur: pulchrum audire apostolũ attentẽ, qui ait, Ipsi vos dijudicate, Ipsi vos probate. Singulis ergo diebus diurnarum & nocturnarum actionum rationem à se quisq; reposcat: & si peccarit, desinat; sin minus, ne gloriatur; sed in bono perseveret, nec quicquam remittat; neq; alterum condemnet, neq; se ipsum justificet, ut beatus inquit apostolus Paulus, donec venerit Dominus, qui occulta scrutatur. In nostris enim actionibus sæpe ipsi fallimur; eaque ignoramus nos admisisse, quæ Deus novit omnia. Iudicio itaq; illi permissõ, alter alterius afflictionibus afficiatur; alterq; alterius onera quidẽ portet, sed se ipsum quisque nostrum dijudicando, quicquid deficit, id supple re studiosẽ nitatur. Ad cavenda peccata hoc etiam observetur: Vnusquisque actiones animiq; affectiones, tãquam alij nunciaturus, notet conscribatq;: nec dubium, quin pudore ac metu ne patefiat, non à peccato solũ, verũ & à pravis cogitationibus sibi prorsus caverit. Cur enim peccando velit damnum sibi accersere? aut quis, perpetratã culpã, latere volens, nõ magis se ipsum fallit? Quemadmodum igitur in aliorum conspectu non scortabimur: ita alijs alij nunciatur; cogitata, à se in chartam coniecta, ab illorum sordibus magis se se custodient, patefactionis pudore. Scriptio proinde & annotatio isthac sit instar nobis oculorum, quos in nos synascetæ defigant: ut erubescens scribere tanquam cernenda, prava ne cogitemus quidẽ.

2. Cor. 9, 27. Sic ipsi nos conformaturi, corpus in servitutem redigere poterimus, pla-

2. Cor. 13, 5.

1. Cor. 4, 5.
Rom. 2, 15.

Galat. 6, 2.

μελετᾶν· ὁ ἥλιος μὴ ἴπιδυέτω ἵπτι τῷ παροργισμῷ ὑμῶν. καὶ
 τοῦτο κρινῶς περὶ πάσης ἐντολῆς εἰρηῶσαι νομίζου, ἵνα μὴ ἵπτι μό-
 νω παροργισμῷ, ἀλλὰ μηδὲ ἵπτι ἀλλῇ ἀμαρτίας ἡμῶν, ὁ ἥλιος
 ἵπτι δυνῶ, καλὸν γὰρ καὶ ἀναγκαῖον, μήτε τὴν ἡλιον περὶ ἡμερι-
 νῆς κακίας, μήτε πλὴν σελλιώλω περὶ νυκτερινῆς ἀμαρτίας, ἢ ὅλως
 ἐνθυμήσεως, καταγινώσκου ἡμῶν. ἵν' οὐκ ἐν τέτῳ ἡμῖν τὸ καλὸν
 περὶ σὺ ζήτα, καλὸν ἀκούσαι τῆ δόξου σου καὶ φυλάξαι, φησὶ
 γὰρ ἑαυτοῦ ἀνακρίνετε, καὶ ἑαυτοῦ δοκιμάζετε. καθ' ἡμέραν κρί-
 νου τῶν ἡμερινῶν καὶ τῶν νυκτερινῶν πράξεων τὸν λόγον, ἕκαστος
 περὶ ἑαυτοῦ λαμβανέτω· καὶ εἰ μὲν ἡμαρτεν, παύεσθαι εἰ δὲ μὴ
 ἡμαρτεν, μὴ καυχᾶσθαι· ἀλλ' ἵπτι δυνῶ τῷ καλῷ, καὶ μὴ ἀμε-
 λείτω, μηδὲ κατακερύνετω τὸν πλησίον, μηδὲ δικαιούτω ἑαυτὸν,
 ὡς εἶπεν ὁ μακάριος δόξου σου παῦλος, ἕως αὐτὸς ἔλθῃ ὁ κύ-
 ριος, ὁ τὰ κρυπτὰ ἐρευνᾶν. πολλὰ γὰρ καὶ ἑαυτοῦ ἐν οἷς πρᾶτ-
 ται λαοθαύματα· καὶ ἡμεῖς καὶ οὐκ οἶδαμεν, ὁ δὲ κύριος
 καταλαμβάνει πάντα. αὐτὰ οὐκ ἐκ κρίματι δυνῶντες, ἀλλήλοις
 συμπάχωμεν· καὶ ἀλλήλων καὶ τὰ βάρη βασιλεύωμεν, ἑαυτοῦ
 δὲ ἀνακρίνωμεν, καὶ αὐτὸν ὑπεροῦμεν, ἀναπληροῦν ἀποδοξάζωμεν,
 ἕως δὲ καὶ αὐτὴ περὶ ἀσφάλειαν τῆ μὴ ἀμαρτάνειν ὑποτη-
 ρησις· ἕκαστος τὰς πράξεις καὶ τὰ κινήματα τῆς ψυχῆς ὡς μέλ-
 λοντες ἀλλήλοις ἀπαγγέλλειν, σημειώμεθα καὶ χεράφομεν. καὶ
 φάρρειτε ὅτι πάντως αἰσχυνόμενοι γνωστέωαι, παυσόμεθα πῶ
 ἀμαρτάνειν. καὶ ὅλως τῆ ἐνθυμείδαι π φαῦλον. τί γὰρ ἀμαρ-
 τάνων θέλει βλάβη; ἢ τίς ἀμαρτήσας, οὐ μᾶλλον ψεύδεται,
 λαθάνειν θέλων. ὡς περὶ οὐκ ἐλέποντες ἀλλήλους, οὐκ αὐτὸν πορνεύω-
 μεν· ἕως εἰάν ἀπαγγέλλοντες ἀλλήλοις οὐκ ἄλογισμὸς χεράφο-
 μεν, μᾶλλον τηρήσομεν ἑαυτοῦ ἀπὸ λογισμῶν ῥυπαρῶν, αἰσχυνό-
 μενοι γνωστέωαι. ἕως οὐκ ἡμῖν τὸ χεράμμα, ἀπὸ ἰφθαλμῶν τῶν
 στυγερῶν· ἵνα ἐρυθριῶντες χεράφειν ὡς τὸ βλέπεσθαι, μηδ' ὅλως ἐν-
 θυμηθῶμεν τὰ φαῦλα. ἕτω ἡ τυπέντες ἑαυτὰς, δυνασόμεθα δελα-
 γωγῆν

γωγείν τὸ σῶμα καὶ δρέσκειν ἰδὲ τῷ κυρίῳ, πατεῖν δὲ τὰς τῆ
 ἐχθροῦ μεθοδείας. πῶτα ἰδὲ πῆς ἀπαντῶσι παρήγγελλε. πῆς
 δὲ πύχουσι σωέπαχε καὶ σωήυχετο· πλάκεις τὲ καὶ ἐπὶ πολ-
 λοῖς ὁ κύριος ὑπαήκουεν αὐτῶν, καὶ οὔτε ἐπακουόμενον ἔκαυχε-
 το, οὔτε μὴ ἐπακουόμενον ἐγόγγυζεν· ἀλλ' αἰεὶ ἰδὲ αὐτὸς ἠυχα-
 ρίσει τῷ κυρίῳ· ὅν δὲ πύχοντας παρκαάλει μακροθυμεῖν, καὶ
 εἰσλέγει, ὅτι εὔτε αὐτῶν, οὔτ' ὅλως ἀνθρώπων ἐστὶν ἡ θεραπεία· ἀλλ-
 λά μόνον τῆ θεῶ τῆ πσιουῶτ ὅτε θέλει καὶ ἔσαι βούλεται, οἱ
 οὐκ πύχοντας ὡς θεραπείαν ἐδέχοντο, καὶ ὅν λόγους τῆ γέρον-
 τῶ μακροθυμίας, καὶ αὐτῶ μὴ ὀλιγωρεῖν, μακροθυμεῖν δὲ μαῖλλον,
 καὶ οἱ θεραπευόμενοι δὲ ἐδιδάσκοντο μὴ τῷ αἰτιωτῶ ἠευχαριστεῖν·
 ἀλλὰ τῷ θεῷ μόνῳ, εἰς τοῦ φρόντων καλούμενον, ἀπὸ παλα-
 τίου τυχεαίων, καὶ πάθῳ ἔχων δεινόν, τῶ τε γὰρ γλώτῃαν
 ἑαυτοῦ κατήσπε, καὶ ὅν ὀφθαλμοὺς ἔμελλε βλάπτειν. εἰς-
 ελθὼν εἰς τὸ ὄρῳ, ἠξίου τὸν αἰτιωτῶν εὔξασθαι ὡς αὐτῶ. ὁ δὲ
 εὔξασθαι ἔλεγε τῷ φρόντων· ἀπελθε καὶ θεραπεία. τῆ δὲ βιασι-
 μένῳ, καὶ μείναι τῶ ἔνδον ἡμέρας, ἐπέμενε λέγων ὁ αἰτιωτῶ.
 οὐδωήση μένων ὡς ἐθεραπευθῆναι. ἐξελθε, ἔφθασας εἰς τῶ
 αἰγυπτιον, ἔπει τὸ γινόμενον εἰς σὲ σημείον. πισθῶσας ἔκείνῳ, ἐξ-
 ἤλθε, καὶ ὡς μόνον εἰσελθε τῶ αἰγυπτιον, πέπαυτο τῆ πάθους, καὶ γέ-
 γονεν ὑγίης ὁ αἰθραπῶ κατὰ τὸν λόγον αἰτιωτῶν, ὃν εὔξασθαι
 ἔμαθε ὡς τῆ σωτῆρῶ. παρθέον δὲ τις ἀπὸ βιασίρεως τῆς
 τριπόλεως πάθῳ εἶχε δεινόν καὶ λίαν ἀγχρόν. τὰ τε γὰρ δάκρυα
 αὐτῆς, καὶ αἱ μύξαι, καὶ τὰ ἐκ τῶν ὠτων ὑγρὰ πίπτοντα χαμαὶ, σκώ-
 ληκες εὐθὺς ἐγίνοντο. αὐτῶ δὲ καὶ τὸ σῶμα ὡς λελυμένη, καὶ ὅν
 ὀφθαλμοὺς εἶχεν οὐ κατὰ φύσιν. τῶ τῆς οἱ γονεῖς μαθόντες ἀπερ-
 χομῆρους πρὸς τὸν αἰτιωτῶν μοναχοῦς, πισθῶσαντες τῷ κυρίῳ τῶ
 τῶ αἰμόρροω θεραπείσαι π, ἠξίωσαν μετὰ τῆς θυγατρὸς σω-
 δεῦσαι τούτοις. τῶν δὲ ἀνάχουμένων· οἱ ἰδὲ γονεῖς, ἔμειναν μετὰ
 τῆς πατρὸς ἐξω τῆ ὄρας, ὡς παφνεπίῳ τῶ ὁμολογητῶ καὶ μοναχῶ.
 οἱ δὲ

rimus, placere Domino, & insidias inimici calcare. Hec Antonius precepta ijs qui ipsum convenere tradidit. Afflictorum vicem doluit, unà cum ipsis oravit, in multis non raro à Domino exauditus neque ob hoc gloriabatur, neque ob repulsã aliquam murmuratione utebatur: sed semper, actis Domino gratijs, patientia autor afflictis fuit; iussitq; nosse, neque à se, neque ab ullo prorsus homine medicinam proficisci: sed à solo Deo, qui medeatur quando velit [quibuscunq;] quantumq; libeat. Malis itaq; pressi, hoc tanquam remedio adjuti, cognitis Antonij sermonibus, non aspernari hos, sed toleratius ferre quævis: liberati verò ac sanati, didicerunt non homini, sed soli Deo gratias agendas esse. Veluti Fronto, quidam de palatio, gravi quodam morbo tentabatur, linguam ipse sibi morsu laniebat, oculis etiã nociturus. Is progressus ad montem, Antonium pro se ut oraret rogavit. Hic, precibus functus, Frontonẽ jubet abire, ipsum nãq; valetudini restitutum iri. Renitenti, & dies aliquot ibidem commoranti, denuò inquit; mansurus hic, convalescere non poteris, verùm hinc egressus, in Aegyptum ubi perveneris, signum in te editum videbis. Fidem habuit, recessitq; & intuitus duntaxat Aegyptũ affectu illo liberatur; valetudine recuperata secundũ id verbum, quod Antonius pro ipso deprecans à Servatore didicit. Virgo quædam è Busiri Tripolitana vitio laborabat corporis gravi ac turpi. Nam & lachryma ejus, & mucus, & aurium humor in terram delapsus, vermes siebant; corpore item erat paralytico, & oculos habebat contra quàm natura fert. Hujus parentes postquam cognoverunt, monachos quosdam ad Antonium ituros, fideq; à Domino pependerunt, qui sanguinis fluxu infectam sanavit: rogarunt illos, ut se se cum filia itineris comites admitterent. Quibus annuentibus; parentes & nata extra montem apud Paphnutium confessorem ac monachum sub-

Matth. 9, 20

stiterunt,

stiterunt: illi ad Antonium ingressi vix de virgine inceptant narrare; ibi antevertere ipse, recitare ejusdem infirmitatem, & quomodo itineris socia fuerit. Inde quum rogarent ut ijs quovis accedendi ad se potestatem faceret: non permisit; sed, abite (inquit) &, nisi mortua sit, curatam invenietis. Neque enim id prestare, mearum est virium; ut hoc nomine miserum me conveniant: sed Servatoris est illa curatio, nullo non in loco miserentis eorum qui ipsum invocant. Quare & illius infirmæ precibus Dominus annuit, mihiq; pro sua humanitate ostendit, illic morbum ejus se curaturum. quod miraculosè etiam factum est. Egressi namque, parentes offenderunt latos, & filiam valetudine integra. Cum duo fratres idem iter ingrederentur, & ob aqua penuriam alter mortuus, alter moriturus esset; neque enim hic ambulare jam poterat, sed humi cubans animam agebat: Antonius, sedens in monte, accersitis duobus monachis, qui casu tum aderant, dixit urgens; Lagenam aqua repletam sumite, & festinanter viam quæ in Aegyptum ducit cape site: unus enim è duobus huc tendentibus è vita excessit; migraturus & alter, nisi properaveritis, id siquidem oranti mihi patefactum est. Eò progressi monachi, alterius cadaver humarunt; alterum aqua relictum seni adduxerunt: unius namque diei erat intervallum. Quid si quæras, cur non ante alterius obitum id Antonius mandarit? injuriam illi facis. mortis enim judicium non ipsius, sed Dei fuit: qui hoc in illum decreverat, de altero revelarat. Id verò in Antonio solum admiratione dignum, sedisse in monte ipsum, animo vigili, ac corde sobrio, & Dominum ea quæ eminus fierent ei ostendisse. Nam quum aliquando rursus ibidem sederet; sublatis oculis, vidit quendam sublime ferri; & ingens eorum gaudium, qui obviam irerent, esse. Miratus, ejuscemodichorum predicavit beatum; & quid sibi vellet, scire exoptavit.

Ibi vox

Socrat. Eccl.
hist. I, 4, c. 23.

ἡ Ἀρμενία

τοῦτο. καὶ εὐθὺς ἦλθεν αὐτῷ Φωνὴ· πάντων εἶναι τῶν αἰμοῦν τὸ ψυ-
 χιλῶ, τῶ ἐν τῇ νιτρίας μοναχῶ. καὶ δὲ ἔτι Θεοσκηπῆς ἕως γήρους Δια-
 μείνας. καὶ τὸ Διασῆμα δὲ τὸ δὸν νιτρίας, ἕως τῶ ὄρου ἐνθα καὶ οὐ αὐτῶ-
 ν Θεο, ἡμερῶν ἐστὶ δεκατριῶν. Οἱ τρὶνιω ὄντες μετὰ αὐτῶν, ἐλέπντες
 τὸ γέροντα θαυμάζοντες, ἠξίωσαν μαθεῖν. καὶ ἤκουσαν, ὅτι ἄρπι τετε-
 λεύτηκεν ὁ αἰμοῦν. καὶ γὰρ γνώριμος, Δια τὸ πυκνότερον αὐτὸν ἐκέ-
 τῶσαι γίνεσθαι, καὶ πολλὰ καὶ δι' αὐτῶ σημεῖα γενησθαι. ἐξ ὧν ἓν ἐστὶ τῶτο.
 ποτὶ χρείας γυμνασθῆς παρελθεῖν αὐτὸν τὸ ποταμὸν τὸν λεγόμενον λυ-
 κων, καὶ δετῶτο πλημμύρα τῶ ὑδάτων. ἠξίωσε τὸν σὺν αὐτῷ Θεο-
 δωρον μακρὰν ἀπ' αὐτῶ γνέσθαι. ἵνα μὴ ἀλλήλους ἴδωσι γυμνοῦς, ἐν
 τῷ Διανήχεσθαι τῶ ὑδάτι. εἶπε ἀπελθόντῶ Θεοδώρου, ἠχύνετο πά-
 λιν καὶ αὐτὸν ἰδεῖν γυμνόν. ἕως τρὶνιω ἠχύνετο, καὶ ἐφρόντιζεν, ἐξ-
 αἴφνης ἀπ' ἡλίχθῃ εἰς τὸ πέραν. ὁ οὖν Θεόδωρος, ἀνὴρ καὶ αὐτὸς ευ-
 λαβῆς, ἐγγίσας καὶ ἐωρακῶς αὐτὸν περιλαβόντα, καὶ μῆδ' ὄλωσ
 βραχύντα ὑδάτι, ἠξίου μαθεῖν τὸν τρόπον τῶ περάματῶ. ὡς δὲ
 εἶρα μὴ θέλοντα εἶπεν αὐτὸν: διήχυρίζετ, κατέχων αὐτῶ τὰς
 πόδας, μὴ πρότερον ἐξαφείναι, πρὶν ἀνμάθῃ παρ' αὐτῶ. βλέπων
 τοιγαρὲν ὁ αἰμοῦν τὸ Φιλόνοικεν τὸ Θεόδωρου, μάλιστα καὶ Δια τὸ λό-
 γον, ὃν εἶπεν, ἀπήτησε καὶ αὐτὸς, μηδενὶ λέγειν αὐτὸν ἕως θανάτου
 αὐτῶ. καὶ ἔτως ἀπήγγειλε. βεβασάχθαι καὶ τεθεῖσθαι αὐτὸν εἰς τὸ πέ-
 ραν: μήτε δὲ πεπεπατηκέναι εἰς τὸ ὑδάτι, μῆδ' ὄλωσ εἶναι τῶτο
 διωατὸν ἀθρώποις, εἰ μὴ μόνῳ τῷ κυρίῳ, καὶ οἷς αὐτὸς ἴπιτρέψῃ,
 ὡς τῷ μεγάλῳ δόποσῶλῳ πέτρῳ πεποίηκεν. ὁ μὲν οὖν Θεόδωρος μῆ-
 θάνατον τῶ αἰμοῦν, διηγήσατο τῶτο. οἱ δὲ μοναχοὶ οἷς εἶπεν αὐτῶνιος
 περὶ τῶ θανάτου τῶ αἰμοῦν, ἐσημειώσαντο τὸ αὐτῶ ἡμέραν. καὶ ἀνελθόντων
 ἀδελφῶν δὸν τῆς νιτρίας μετὰ τριάκοντα ἡμέρας, ἐπύθοντο, καὶ ἐ-
 γκωσαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ καὶ τῇ ὥρῃ. κεκοιμησθαι τὸν αἰμοῦν, ἐπὶ ἧ
 τῶ ψυχιλῶ εἶδεν αἰαφερομένῳ καὶ ὁ γέρον αὐτῶ, καὶ πάντῳ καὶ ἔτοι καὶ κείνους
 τὸ καθαρὸν τῶ ψυχῆς ἐθαύμαζον αὐτῶνιος, πῶς τὸ δὸν διασῆματος
 ἡμερῶν δεκατριῶν γυμνασθῆς, παρ' αὐτῶ μεμάθηκε, καὶ τῶ ψυχὴν εἶδεν
 αἰαχομεί-

Ibi vox ad aures illius continuo accidit; Animum esse hanc Ammi Nitriae monachi. perseverabat autem hic in ascetica vita ad senectutem usque; & ab illo loco ad Antonij montem erat spatium itineris dierum tredecim. Qui ergo Antonium senem admiratione affici videbant, causam ejus scire voluerunt. Quibus ille, Ammum modo vitam finisse. Erat enim notus ac familiaris, ob frequentem eodem accessum, & ob signa multa quae ediderat. quorum unum etiam hoc. Cum trajectendus ipsi esset Lycus fluvius, propter aquae inundationem, à Theodoro tum presente ut longius recederet petijt, ne aquam tranando alter alterum cerneret nudum. Digredi ille: verum & ipse nudum se aspicerendum erubescit, eoq; nomine sollicitus; subito in ripam alteram transfertur. Theodorus itaq; vir & is pius, ut reversus vidit Ammum antevertisse, neq; prorsus aquam madidum: trajeetus modum expiscatur. Quae dicere cum renueret: prehensis ejus pedibus, asseveranter negat se prius dimissurum ipsum, quam de illo fiat certior. Ammus partim propter Theodori contentionem, partim quoque propter asseverationem, vicissim ab hoc postulat, ne cuiquam ante ipsius mortem narret, remq; aperit: Gestatum se ac translatum esse in ripam illam alteram. Neq; verò in aquis se ambulasse, neq; hoc virium esse humanarum; sed solius potentiae divinae, & quibus id Dominus permittat: quale quid magno illi apostolo Petro sit factum. Theodorus igitur post Ammi obitum hoc demum retulit. Monachi verò, quibus Antonius de ejusdem dixit morte, diem notarunt. Quo fratres, è Nitria monte tridormisse Ammum, quae ejus animam senex sursum ferri videginta dies post profecti, audito; cognoverunt, eo die eaq; hora obruit: atq; omnino ex utraq; parte puritatem mentis in Antonio sunt admirati, qui tot dierum intervallo quod acciderit, statim cognovit, animam subvehit

Matth. 14, 26.

conspicatus. Archelaus etiam comes, invento ipso in morte exteriori solo, atq; orante, pro Polyorathia, virgine Laodicea pia & admiranda, illi supplicavit. Infestabatur enim hac graviter ventriculi doloribus, & pleuritide, eratq; toto corpore infirma, propter nimium asceticæ studium. Precante itaq; Antonio, diem comes observavit, quæ præcationi Antonius vacavit. Laodiceam reversus, virginem invenit sanam. Sciscitatur quâto, quòve die morbo esset levata, promittit chartam, in qua tempus precum notarat; illo ex ipsis cognito, chartæ scripturam mox exhibet: ibi omnes agnoscere, tum liberatam à Domino eam fuisse doloribus, quum oraret Antonius atq; obsecraret. Servatorem benignus ei ut esset. Sæpe quoq; numero, qui venturi ad se essent, aliquot dies antè prædixit; quin mensem antè, nonnunquam, causamq; adventus. Quidam enim non nisi videndi ejus gratia venerunt, quidam propter infirmitates, alij & à demonibus agitati, nec cuiquam fatigatio ex itinere molesta aut noxia fuit. Percepta namq; utilitate, domum quisq; suam repetijt. Quibus dictis, factis; noluit quæquam eo nomine ipsum pluri facere; sed Deum admirari potius, cujus cognitio hominibus pro virili, ex gratia impertiretur. Iterum digressus aliquando ad monasteria exteriora, rogatusq; ut in navem conscenderet, simul cum monachis oraturus; solus fœtorem eumq; permolestum sensit. Cumq; vectores dicerent, piscem & salsamentum in navi esse, atq; inde fœdum istum odorem; negare ille, atq; alium quendam, asseverare. Ipso ergo adhuc loquente, adolescens quispiam à demone obsessus, qui prius conscenderat navem, in eaq; latuerat, illico exclamavit. Verum demon, in nomine Domini nostri Iesu Christi increpatus, exijt, ac homo ille fuit sanatus; omnesq; fœtorē illū demonis extitisse, agnoverunt. Alius etiam quispiam ad Antonium venit homo illustris, demoniacus,

ἀναγομῶν, καὶ μὲν ἢ δὲ χέλαος ποτὲ ὁ κώμης εὐρών αὐτὸν ἐν τῷ
 ἔρει τῷ ἔξω πρεσβυτέρου μόνον, αὐτὸν ἠξίωσε περὶ Πολυκρατείας
 τῆς ἐν λαοδικείᾳ θαυμαστῆς καὶ χριστοφόρος παρθένου, ἔπαχε γὰρ ἐκεί-
 νη δεινῶς τὸ σῶμα καὶ τὸ πλευρὸν, ὅσο τὸ ἄγαν ἀσκήσεως, καὶ ὅλην
 ἀσθενῆς τῷ σώματι. ὁ μὲν οὖν αὐτῶν ἠύχετο: ὃ καὶ κώμης ἐσημα-
 ῶσατο τὴν ἡμέραν, ἐν ἣ γέγονεν ἡ εὐχή* καὶ ἀπελθὼς εἰς τὴν λαοδικεί-
 αν, εὐρον ὑγιῆ τὴν παρθένον. πτωχὸν ἀνόμιμος δὲ, ποτὲ καὶ ποία ἡμέρα
 πέπαυται τῆς ἀσθενείας; περὶ λέγει τὴν χάρτιν, ἐν ᾗ τὸν χρόνον
 τῆς εὐχῆς ἔγραψε* καὶ μαθὼν, ἐδίδεκε καὶ αὐτὸς εὐθὺς τὴν ἐν
 τῷ χάρτι γραφὴν* καὶ πάντες, ὅτι τότε πέπαυκεν αὐτῷ ὁ κύ-
 ρος τῶν πινῶν, ὅτι μὲν εὐχόμενος αὐτῶν, καὶ πρὸς καλῶν
 τὴν ἀγαθότητα τῆς σωτῆρος περὶ αὐτῆς, καὶ περὶ τῶν ἐρχομένων ἢ
 πρὸς αὐτὸν, πολλάκις παρελέγετο πρὸς ἡμερῶν. μὲν δὲ ὅτι καὶ πρὸ
 μὲνός, καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἤρχοντο. οἱ μὲν γὰρ ἕνεκα τῆς μό-
 νον ἰδεῖν αὐτὸν ἤρχοντο, οἱ δὲ δι' ἀσθενείαν, καὶ ἄλλοι πάσχον-
 τες ὑπὸ δαιμόνων, καὶ πάντες οὐ σκυλμὸν οὐδὲ ζημίαν ἠγοῦν-
 το τὸν κόπον τῆς ὁδοῦ. ἀνεκαμπε γὰρ ἕκαστος αἰδομένου τῆς
 ἀφελείας, πιαῦτα δὲ λέγων καὶ βλέπων, ἠξίου μηδένα θαυ-
 μάζειν αὐτὸν ἐν τῷ τῷ: εἰδὼς μᾶλλον θαυμάζειν τὸν κύριον, ὅτι
 αἰθρώποις ἡμῖν οὐσιν ἐχαρίσατο κατὰ δυνάμιν γινώσκων αὐτὸν.
 κατελθὼν δὲ ποτὲ πάλιν εἰς τὰ ἔξω μοναστήρια, καὶ ἀξιώθεις εἰς
 πλοῖα κείσελθῆναι, καὶ εὐχάσθαι μετὰ μοναχῶν μόνον αὐτὸς αἰτι-
 λαθετο δεινῆς δυσωδίας καὶ πένυ πικρῆς. τῶν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ
 λεγόντων, ἰχθυῶ εἶναι καὶ πᾶρχον ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ τῶν εἶναι
 τὴν ὀσμὴν: αὐτὸς αἰδὼν ἔλεγε εἶναι τὴν δυσωδίαν. ἐπὶ δὲ
 αὐτῷ λέγοντες, νεώπρος τις ἔχων δαίμονα, ὃς παρεσελθὼν
 ἔκρῦπτετο ἐν τῷ πλοίῳ, εὐθὺς ἀνέκραξεν, ὅτι πηθεῖς δὲ ὁ δαίμων
 ἐν τῷ σώματι τῆς κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξῆλθε: καὶ ὁ μὲν ἀνθρώ-
 πος γέγονεν ὑγιῆς: πάντες ἢ ἔγνωσαν, ὅτι ἔδαιμονος μὲν ἡ δυσωδία, καὶ
 ἄλλος δὲ τῆς τῆς φωνῶν, ἦλθεν ἔχων δαίμονα πρὸς αὐτὸν* ἦν δὲ ὁ

δαιμόνων ἐκείνῳ οὕτω δεινός, ὡς τὸν ἐπεργούμενον μὴ γινώσκοντο
 εἰ πρὸς αὐτόνιον ἦει· ἀλλὰ καὶ Ἐσάμαρος αὐτὰ τὰ περὶ τὰ κατήδιστο
 οἱ μὲν οὐκ ἀγαγόντες αὐτὸν, παρεκάλουσι τὸ αὐτόνιον ἕξασθαι ὑπὲρ
 αὐτῶν· ὁ δὲ αὐτόνιος συμπαθὼν τῷ νεανίσκῳ, ἤσχετο καὶ τὸ νύκτε
 πᾶσαν σπηροῦ πησεν αὐτῶν· καὶ ὁ μὲν νεανίσκος ἐξ αἴφνης ἐπελθὼν τῷ
 αὐτόνιῳ περὶ τὸ ἔω, ὤθησεν αὐτόν· τὸ δὲ σὺ ἐκείνῳ ἐλθόντων ἀγα-
 νακτέντων, ἔφη ὁ αὐτόνιος, μὴ χαλεπαίνετε τῷ νεανίσκῳ· οὐ γὰρ
 αὐτός ἐστιν, ἀλλ' ὅ ἐστι αὐτῶν δαίμων. Ἰππιμηθεὺς δὲ καὶ κελδοθεὺς ἐλα-
 θῶναι εἰς ἀνδρῶν τόπους, ἐμαίη καὶ τὴν πεποίηκε δοξάζει οὐκ ἔ-
 κύριον· τὸ γὰρ ἔγως αὐτὸν ὀρμησάμενος κατ' ἐμοῦ, σημεῖον ὑμῖν γέγονε
 ἔξ δαίμονος ἐξόδου. πάντα τὰ αὐτόνιου εἰπόντος, εὐθύς ὁ νεανίσκος
 γέγονεν ὑγιής, καὶ λοιπὸν σωφρονήσας, ἐγνωσθεὶς τὸ κατὰ τὴν
 ζῴοντα εὐχαριστῶν τῷ θεῷ, πολλά τε ἄλλα τριαυτὴ συμφώ-
 νως καὶ ὁμαλῶς εἰρήκασι περὶ αὐτῶν πλείστοι τῶν μοναχῶν δι' αὐτῶν γέ-
 γνησθαι· ὅτι ἐπὶ ταῦτα θαυμαστὰ ποσῶν, ἴσον τὰ ἄλλα θαυμα-
 σιώτερα μάλλον φαίνεται· μέλλων γὰρ ἐσθίειν, καὶ ἀναστὰς εὐξασθαι
 ποτε περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν, ἤσχετο ἑαυτὸν ἀρπαγέντα τῇ θειοτάτῃ
 καὶ τῷ ἁγιάδοξον, ἐς ὧς ἐβλεπεν ἑαυτὸν ὡς περὶ ἕξασθαι ἑαυτῶν γινόμε-
 νον, καὶ ὡς εἰς τὸ ἀέρα ὀδηγούμενον ὑπὸ πνέων· εἶτα πικρούς καὶ δεινός
 πνας ἐσῶτας ἐν τῷ ἀέρι, ἐθέλοντας αὐτὸν κωλύσαι ὥστε μὴ θεί-
 σθαι· τὸ δὲ ὀδηγούτων ἀπμαχομένων, ἀπήρτω ἐκείνοι λόγον, εἰ
 μὴ ὑπεύθυνον αὐτοῖς εἶη· θελόντων τίνω σπάραι λόγον διὰ τῆς
 γνησέως αὐτῶν, ἐκάλουσι τὸν ἀντόνιον ὀδηγῶντες, λέγοντες ἐκείνοις·
 τὰ μὲν διὰ τῆς γνησέως αὐτῶν ὁ κύριος ἀπήλειψεν· ἐξ οὗ δὲ γέ-
 γονε μοναχός καὶ ἐπηγείλατο τῷ θεῷ, ἐξέσω λόγον ποιῆσαι
 τότε κατηγοριῶν καὶ μὴ ἐλεγχόντων, ἐλθέτω γέγονε
 αὐτῶν καὶ ἀκώλυτος ἡ ὁδός, καὶ εὐθύς εἶδεν ἑαυτὸν ὡς περὶ ἐρχό-
 μενον καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐσῶτα, καὶ πάλιν ἦν ὅπως αὐτόνιος· τῶ-
 τε τὸ μὲν φαγεῖν αὐτὸς Ἰππιαθόμμος, ἔμεινε τὸ λοιπὸν τῆς
 ἡμέρας, καὶ δι' ὅλης νυκτὸς σεναζῶν καὶ εὐχόμενος· ἐθαύμαζε γὰρ
 ἑλέπω

ita graviter ab Alastore agitatus, ut ad senem se inisse ignoraret, quin & corporis excrementa esitaret. Qui ergo ad Antonium duxerunt, pro ipso ut Deum precaretur rogaverunt. Vicem ille juvenis doluit, precatusque noctem integram cum eo insomnem transegit. Diluculo idem confestim in Antonium quodam ruit impetu. Quo offensus quum indignarentur ceteri: ne, inquit, homini succenseat is; non enim ipse petijt me; sed, quo infestatur, demon. Increpatus autem & in arida loca proficisci jussus; cum insania id factitavit. Gloriam itaque Domino tribute: furens etenim & violentus in me impetus, indicium est discessus demonis. Quibus ab Antonio dictis, sanitatem recuperavit illico juvenis; mentemque integram, ubi locorum esset scivit, ac gratijs Deo actis, seni osculum dedit. Id genus alia multa edidisse Antonium signa, monachorum plurimi, uno pariter consensu, de ipso narrarunt. Quae tantam tamen admirationem haud movent, quantum majorem videntur habere alia nonnulla. Cibum enim capturus quum surrexisset quondam ad preces, horam circiter nonam; mente se raptum sensit. Quodque suspiciendum, stans vidit se ipsum tanquam extra se se, atque a quibusdam velut in aërem deduci; ibique tetros nonnullos & terribiles consistere, transitum ejus ut impedirent. Reluctantibus vero ejusdem ducibus; exposulare illi, quasi obnoxius ipsis esset. Cumque rationes à nativitate exordio exposcerent, conferrentque eidem Antonij duces prohibuere, ac dixere; culpam à natali die omnem delevisse Dominum: licere autem illis à monachatus tempore, & quo se Deo consecrasset, primordium exigendi capere. Cum igitur accusarent quidem, non autem convincerent eum; libera minimeque impedita ipsi via fuit, tum illico se veluti reversum vidit, atque priore loco integrum stare. Ibi oblitus capere cibum, substitit per tempus, quod diei erat reliquum; noctem vero totam gemitibus & precibus transegit. Admirabatur enim, ut

vidit adver-

Ephes. 2, 2.

Ephes. 6, 13.

Tit. 2, 8.

2. Cor. 12, 2.

ibid. v. 2, 4.

Esaï. 54, 13.

Ioan. 6, 45.

vidit adversus quot nobis lucta esset, & transitus per aërem quanto labore constaret: eratq; recordatus id ipsum esse quod apostolus dixerit; secundum principem potestatis aëris hujus. Hac enim est hostis potestas, pugnare, atq; experiri omnia, quominus quisquam trāseat. Vnde gravissimum illud præceptum; Accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo: ut is qui ex adverso est vereatur, nihil habens malum dicere de vobis. Quo nos cognito; meminerimus verborum Pauli, sive in corpore, nescio; sive extra corpus, nescio; Deus scit. Et Paulus quidem usq; ad tertium cælum raptus, auditis verbis arcantis, descendit: Antonius autem usq; ad aërem se vidit pervenisse, luctatus donec liber evaderet. Aliud rursus Antonio fuit donū. Sedens enim in monte solus, si qua de re non nunquam apud se dubitabat; ea ipsi divinā providentiā revelabatur; eratq; (ut scriptura loquitur) beatus ille doctus à Deo. Post id temporis, quum de anima conditione cum quibusdam familiaribus disseruisset, quis hinc migratura locus esset futurus? nocte proximā, quidam desuper vocato ipsi, Antoni, ait, surge prodi, atq; vide. Egressus igitur (norat enim, aures quibus danda) longum quēdam cernebat oculis, deformem, ac terribilem, stantem, & ad ipsas pertingentem nubes; non nullos etiam quasi alis praeditos ascendere; illum manus extendere; & alios quidem ab illo impediri, alios superius volare, & transitu perfunctos, secure sursum ferri. Ob hos ergo stridebat dentibus, ob illos delapsos letabatur. Tum vocem Antonius audit, Considera visum. Et apertā ipsi mente, animadvertit, illum animarum esse transitum; longumq; istum, esse hostem qui credentibus invideret; sibiq; obnoxios teneret, nec transire pateretur: eos verò, qui fidem ipsi derogarent, teneri haud posse, ut qui subvehantur. Quo rursus cognito, & velut commones factus, magis contendit quotidie

βλέπων πρὸς πίσους ἡμῖν ἐστὶν ἡ πάλη· καὶ διὰ πίσων πόνων ἔχει
 τις διαβῶναι τὸν αἶρα· καὶ ἐμνημόνευεν ἐπὶ τὰ τὸ ἐστίν, ὃ ἔλεγε ὁ
 Διόσκουρος, καὶ τὰ ἄρχοντα τὴν ἐξουσίαν τῷ αἶρα. ἐν τούτῳ γὰρ ὁ ἐχθρὸς
 ἔχει τὴν ἐξουσίαν, ἐν τῷ μάχεσθαι καὶ πειράζειν διακωλύειν οὐκ
 διερχομένους. δι' ὃ καὶ μάστιγα παρήνει· ἀλλὰ λαβεῖν τὴν πανοπλίαν τῷ
 θεῷ, ἵνα μηδὲν ἔχων λέγειν πρὸς ἡμῶν Φαῦλον ὁ ἐχθρὸς, κατὰ
 ἄνωγην. ἡμεῖς δὲ τοῦτο μαθόντες, ἐμνημονώμεθα τῷ Διόσκουρου λέ-
 γοντι, εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα· εἴτε ἐκτὸς τῷ σώματι, οὐκ
 οἶδα· ὁ θεὸς οἶδεν. ἀλλ' ὁ μὲν Παῦλος, ἕως τρίτου οὐρανοῦ ἤρπυγε,
 καὶ ἀκούσας ἀρρήτα ῥήματα, κατήλθεν· ὁ δὲ αἰτώνιος, ἕως τῷ αἶ-
 ρῳ εἶδεν ἑαυτὸν φθάνοντα, καὶ ἀγωνιστήν· ἕως ἐλεύθερος
 Φανῆ. εἶχε δὲ καὶ τὰ πάλιν χάρισμα· ἐν γὰρ τῷ ὄρει κατὰ μό-
 νας καθήμενος, εἶπε πρὸς ἑαυτὸν ἠπύρει, τὸ αὐτὸ ὄρει τὴν
 παρνοίας εὐχομένην ἀπεκαλύπητο. καὶ λέγει, κατὰ τὸ γεγραμμένον,
 θεοδίδακτος γινώσκων ὁ μακάριος. μετὰ ταῦτα γὰρ διαλέξας
 αὐτὸ ποτὲ γινώσκων πρὸς πινὰς σιμωλόντας πρὸς αὐτὸν πρὸς τὴν δια-
 γωγῆς τὴν ψυχῆς, καὶ πρὸς μετὰ ταῦτα αὐτὴ τὸ πρὸς ἔσται· τὴν ἐξ ἧς
 νυκτὶ καλεῖται ἀνάγειν αὐτὸν, λέγων· αἰτάνιε, ἀναστὰς ἐξέλθε καὶ
 βλέπε. ἐξελθὼν τίνω (ἦ δει γὰρ τίσιν ὑπακούειν ὀφείλει) καὶ
 ἐθεώρησέ τινα μακρὸν αἰεδῆ καὶ φοβερόν, ἐσώτα καὶ φθάνοντα μέ-
 γρητων νεφελῶν, καὶ αἰαβαίνοντας πινὰς ὡς ἐπὶ ἐπερωμένους. κα-
 κήνον ἐκτείνοντα πρὸς χεῖρας. καὶ οὐκ ἔμελλε κωλυομένους παρ' αὐτῶν
 οὐκ ἦν ὑπερπλάτους, καὶ διελθόντας λοιπὸν ἀμερίμως αἰαγε-
 δαμ. ὅτι μὲν ἔν τρις πινὰς εἶρε τὸς ὀδόντας ὁ μακρὸς ἐκείνος· ἐπὶ
 ἧ τρις Διόσκουρου πινὰς, ἔχαιρε. καὶ πρὸς αἰτώνιον ἐβόητο Φωνῆ, νύκει τὸ
 βλέποντον. καὶ Διανοιχθείσης αὐτῶν τῆς Διανοίας, ἐνένει τῶν ψυ-
 χῶν εἶναι τὸν ἐχθρὸν τὸν φθάνοντα πρὸς πινὰς· καὶ τὸς μὲν ὑπε-
 ρθυμούς αὐτῶν, κρατεῖντα καὶ κωλύοντα διελθεῖν· οὐκ ἔμελλε μὴ
 κειθέντας αὐτῶν, μὴ διωκόμενον κρατεῖν ὡς ὑπερβαίνοντας· τὸ
 πάλιν ἑωρακώς, καὶ ὡς ὑπομιμησόμενος, μάλλον ἠγωνί-

* ὁ μὲν
 * ἐμνημόνευ-
 μεν

ζετο ποσὸν πέν τοῖς ἔμπεροθεν καθ' ἡμέραν. πῶτα δὲ τοῦ χυμῶν
 ἀπὸ γαλιλεν αὐτός. ἐν δὲ τῷ χρνίζεν ἐν τῷ εὐχαῖς ἢ κατ' ἐαυτὸν
 ἴαμα ζετο, πωθηνομένων τ' σπυόντων ἢ θλιβόντων αὐτὸν: ἡναγκα-
 ζετο λέγειν: ὡς πατὴρ οὐδὲν ἕδωκεν τοῖς τέκνοις, ἀλλὰ ἢ
 ἡγεῖται. ὅτι τὸ μὲν αὐτὸ σακεδὸν ἐστὶ καθαρόν, ἐκείνοις δὲ τὸ διή-
 γησα γίνεται πρὸς ὠφέλειαν. μανθάνουσι τ' ἀπκήσεως εἶναι καρ-
 πὸν ἀγαθόν, τῶν τε πότων πολλάκις ὡρσακῆθιον γίνεσθαι τὰς ὀπίσσι-
 ας. πῶς ἢ καὶ τὸ ἦθος ἀεξίκακος ἐν κατ' τ' ψυχῆν παπεινόφρων.
 τοῖσδε γὰρ ὡν, τὸν τε κάνωνα τ' ἐκκλησίας ὑπερφυῶς ἐπίμα, κατ'
 πάντα κληροῦν τῇ πμῇ πρὸ γαλιλαίας ἤθελον ἐαυτῶ. τοῖς μὲν γὰρ
 ὅτι πρὸ τοῖς ἢ πρὸς βυτῆροις ὅτι ἡδεῖτο κλίμα πλὴν κεφαλῆν. Δι-
 κηνος δὲ εἶπετε πρὸς αὐτὸν ὠφέλειας χάριν ἀπὸ τοῦ: τὰ μὲν πρὸς
 ὠφέλειαν διελέγετο: τὰ δὲ τῆς εὐχαῖς αὐτῷ παρεχώρει, ὅτι αἰδέ-
 μιν ὅτι μανθάνειν καὶ αὐτός. καὶ γὰρ πολλάκις ἐπωθάνετο, κατ'
 ἡξίου πάντων σπυόντων ἀκούειν: καὶ ὠμολόγει ὠφέλειαν, εἴ τι
 χρῆσμον τις ἔλεγε. καὶ μὲν καὶ τὸ πρὸσωπὸν αὐτῷ χάριν εἶχε πλ-
 λῶ καὶ ὡρσαδοξον. εἶχε δὲ ἢ τὸ τοῦ χάρισμα ὡρσα τῶ σω-
 τῆρ ὅτι, εἴ γὰρ μετὰ τῶ πλῆθους πῶν μοναχῶν παρῶν, καὶ τοῦ-
 τόν τις ἰδεῖν ἐβούλετο μὴ πρὸς τὸν γινώσκον: πρὸς τῶν ἐυθύς,
 ὅτι μὲν ἄλλους ὑπερέβαινε, πρὸς αὐτὸν δὲ ἔτρεχαν, ὡς ὑπὸ
 τῶν ὄψεων ἐλακῆμος αὐτῷ. εἰ ὑψεῖ ἢ ἔδὲ πλάται διεφέρει τ' ἄλ-
 λῶν: ἀλλὰ τῇ τ' ἡθῶν κατὰ σάσεις, ἢ τῇ τ' ψυχῆς καθαρότητι. ἀπορῦ-
 βου γὰρ ἔσσης τ' ψυχῆς, ἀπαράχως εἶχε ἢ πρὸς ἔξωθεν αἰδησεις: ὡς
 ἀπὸ τ' ψυχῆς, ἐλαρόν ἔχειν ἢ τὸ πρὸσωπον, ἢ ἀπὸ τῶν τῶ σώματος
 κινήματων, ἀπὸ ἔσσης ἢ νοῦν πλὴν τῆς ψυχῆς κατὰ σάσιν. κατὰ τὸ γε-
 γραμμένον: καρδίας εὐφρανομένης, πρὸσωπον γαλιλαίας: ἐν ἢ λύπαις
 ἔσσης, σκυθραπάσει. ἔτως ἰακῶβ ἐπέγνω τὸν λάβαν ἐπιβελὴν ἐν θυ-
 μῶν, ἢ φησὶ πρὸς τὰς γυναικας: ὅτι ἐστὶ τὸ πρὸσωπον τ' πατρὸς
 ὑμῶν, ὡς χθές ἢ τρίτῃ ἡμέραν, ἔτως ὁ σαμεὴλ ἐπέγνω τ' Δαβίδ.
 ἢ χαροποιὰς γὰρ εἶχε ἢ ὀφθαλμῶν, ἢ τῶν ὀδόντων ὡς γάλα λευκῶν
 οὕτως

ἢ χαροποιὰς

dit quotidie in ijs quæ priora essent progredi. Hac invitus recitavit: sed quum inter orandum tardaret, secumq; id miraretur; percunctantibus ijs qui tunc aderant, & gravius ipsum premebant, coactus dixit. nam, ut pater, celare hoc liberos nequibat; ratus etiam, conscientiam sibi esse puram, illis verò narrationem fore utilem, cogniturus, quantum Ascetica fructus esset, quamq; visiones sæpe laboribus solatium adferrent. Quod porro naturam malorum esset tolerans, animoq; humili & abjecto, mirum in modum: Ecclesia canonem supra quam dici potest honorabat, & clericum quemvis honore sibi præire volebat. Episcopis namq; & presbyteris caput submittere non pudebat: Diaconus verò qui vispiam si quando comodi [alicujus] gratia ipsum conveniebat; quod è re foret, differuit; in precibus illi cessit, non pudori sibi ducens discere. Nam sciscitabatur non raro; & omnes presentes audire dignabatur; fassus comodo sibi esse, si à quoquam utile quid diceretur. Multum quoq; gratia admiranda vultui ejusdem inerat, Servatoris & hoc donum. Ad magnam enim monachorum cætum si quis, ejus videndi causa, accesserat; illic, neglectis alijs, ad ipsum licet prius ignotum accurrebat, illius quasi aspectu pellectus. Non statura verò, neq; corporis mole alijs præstabat: sed morum comitate & facilitate, animiq; puritate. Quo à perturbationibus vacuo, sensus etiam externi fuerunt tranquillæ: ut animi læticiam, vultus hilaritas fuerit subsequuta; & è corporis motu, affectio mentis sentiretur & cognosceretur. secundum illud Scriptura, Cor gaudens exhilarat faciem, in mœrore animi deijcitur spiritus. Sic Iacob agnovit, Laban de insidijs struendis cogitare; ideoq; dixit uxoribus, Video faciem patris vestri, quod non sit erga me, sicut heri & nudius tertius. Sic Davidem agnovit Samuel: Fulchros enim habebat oculos, & dentes tanquam lac candidos. Sic agnoscebatur etiam

M 2 Antonius.

Prover 15.13.

Genes. 31.5

Antonius. Nunquam siquidem perturbabatur, propter animi serenitatem; nunquam tristi erat vultu, propter mentis tranquillitatem & iucunditatem. Praeclara quoque & admiranda fides ac pietas illi erat. Neque enim cum Meletianis schismaticis quicquam habuit commercij, cognita malicia ipsorum ab initio & defectione: neque cum Manicheis, alijsve haereticis, amice contulit unquam, nisi moniturus, ut mutato animo pietati se se dederent. existimabat enim & asseverabat, amicitiam horum & consuetudinem, animi perniciem atque interitum esse. Sic quoque Arianorum haeresin abominabatur; omnesque hortabatur, ne vel eis appropinquarent, vel corruptae ipsorum doctrinae locum darent. Unde quosdam Ariomanitas ad se se quondam adventantes, explorata & cognita illorum impietate, a monte repulit; sermones ipsorum, veneno serpentum deteriores dicens. cumque aliquando in ipsum essent mentiti, quasi idem cum illis sentiret: indignabatur, graviterque ipsis succensebat. Episcoporum postea fratrumque omnium hortatu de monte descendit; ingressusque Alexandriam, Arianos exterminavit, ac haeresin eorum summam, & Antichristi praevia esse dixit. Docuitque populum, Filium Dei non esse creatum, neque factum ex nihilo: sed aeternum essentia Patris Verbum, & Sapientiam, esse. Quocirca impie dici; Erat, quum non erat: Verbum enim semper, una cum patre, fuit. Quapropter nihil vobis sit cum summe impijs Arianis commune. Nulla enim societas luci ad tenebras. Vos enim pijs, estis Christiani: illi affirmando, filium ex Patre, Dei, & Verbum, esse creaturam, nihil ab Ethnicis differunt, qui serviunt creaturae potius quam Creatori Deo. Credite autem [michi] omnem creaturam adversus istos ira commoveri, quod creatorem & Dominum Universi, per quem omnia facta sunt, creatis annuerant. Letabatur igitur omnis populus, postquam audijt haeresin

2. Cor. 6, 14.

Rom. 1, 25.

Ioan. 1, 3.

Colos. 1, 16.

οὕτως καὶ ὁ αὐτῶν ἐπεγνωσκέτο. οὐδέ ποτε γὰρ ἐπαράτητο, γα-
 λωιώσης αὐτῆς ψυχῆς: οὐδέ ποτε σκυθρωπὸς ἐγένετο, χαρῆς
 αὐτῆς θρασύας. καὶ τῆ πίστει δὲ πᾶν θαυμαστὸν ἔω, καὶ εὐ-
 σεβῆς. οὐτε γὰρ μελεπωοῖς τοῖς * χηματοποιῖς ποτὲ κεκινώνηκεν, * χηματοποιῖς
 εἰδὼς αὐτῶν τὴν ἐξ ἀρχῆς πονηρίαν καὶ ἀποστασίαν. οὐτε μανιχαί-
 οῖς, ἢ ἄλλοις πρὸν αἵρετικῶν ὠμίλησεν φιλικῶς, ἢ μόνον ἀκριβουθε-
 σίας τῆς πρὸς εὐσεβείαν μεταβολῆς. ἠγούμην καὶ ὡς ἀγγέλ-
 λων, τὴν τέτων Φιλίαν καὶ ὀμιλίαν, βλάβην καὶ ἀπώλειαν εἶναι
 ψυχῆς. οὕτω γοῶ καὶ τὴν τῶν ἀρειανῶν αἵρεσιν ἐβδελύσσετο, παρήγα-
 γελλέτε πᾶσι, μήτε ἐγγίξεν αὐτοῖς, μήτε τὴν κακοπισίαν αὐτῶν ἔ-
 χεν. ἀπελθόντας γὰρ ποτὲ τινὰς πρὸς αὐτῶν ἀρειομανιτῶν
 ἀνακρίνας καὶ μαθῶν ἀσεβουῶντας, ἐδίδωξεν ἀπὸ τῶ ὄρους, λέγων,
 ὅφρα ἰοῦ χείρονας εἶναι οὗτ' λόγους αὐτῶν. καὶ ψαυμαθῶν δὲ ποτε
 τῶν ἀρειανῶν, ὡς ἐκείνοις τὰ αὐτὰ φρονοῦντ', ἠγανάκτει καὶ ἐθυ-
 μοῦτο κατ' ἐκείνων. εἶπε ὡς ἀκλήθεις ὡς ἄτε τῶν Ἰπποκόπων
 καὶ τῶν ἀδελφῶν πάντων, κατήλθεν ἀπὸ τῶ ὄρους. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν
 αἰεξάνδρειαν, οὗτ' ἀρειανούς ἀπεκήρυξεν: αἵρεσιν ἐχάπτειν εἶ-
 ναι λέγων ταύτῃ, καὶ πρὸδρομον τοῦ αἰτηχρίστου. ἐδίδασκετε πᾶν
 λαὸν μὴ εἶναι κτίσμα τὸν υἱὸν τῶ θεοῦ, μηδὲ ἐξ οὐκ ὄντων γεγε-
 νῆσθαι: ἀλλ' ὅτι αἰδιός ἐστι τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας λόγος καὶ σοφία.
 δι' ἧ καὶ ἀσεβῆς ἐστὶ λέγειν, ἔω ὅτι οὐκ ἔω: ἔω γὰρ αἰεὶ ὁ λόγος σπου-
 πάριον τῶ πατρί. ὅθεν μηδὲ μίαν ἔχε κοινωνίαν πρὸς οὗτ' ἀσεβε-
 σάτους ἀρειανούς. ἔδεμία γὰρ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος. ὑμεῖς γὰρ
 εὐσεβῆντες χριστιανοὶ ἐστέ. ἐκείνοι δὲ κτίσμα λέγοντες τὸ ἐκ τῶ πατρὸς,
 υἱὸν τῶ θεοῦ καὶ λόγον, ἔδεν ἀφ' ἑρῶσιν ἐθνικῶν λατρευόντες τὴν κτίσει
 ὡς τὸ κτίσμα τῶ θεοῦ. πρῆσθε τε δὲ ὅτι καὶ αὐτῆ ἡ κτίσις πᾶσα ἀγα-
 νακτεῖ κατ' αὐτῶν, ὅτι τὸ κτίσμα καὶ κύριον τῶ πάντος, ἐν ᾧ τὰ πάντα γέ-
 γονέ, τῶτον τοῖς γνητοῖς σωμαριθμοῖσιν. οἱ μὲν ἔν λαοῖ πάντες, ἐχαιρον
 ἀκρόντες ὡς τὸ πνεῦμα ἀνδρὸς ἀναθεματιζοῦντ' ἡ χριστομάχον
 ἀρεσιν.

αἴρεσιν. οἱ δὲ τῆς πίστεως πάντες σιωπῶντες ἤσαν τὸν αὐτῶν
 ἑλλήνες τε, καὶ αὐτοὶ οἱ λεγόμενοι αὐτῶν ἱερεῖς εἰς τὸ κυριακὸν
 ἤρχοντο λέγοντες· ἀξιούμεν ἰδεῖν τὸν τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπον. πάν-
 τες γὰρ αὐτὸν οὕτως ἐκάλουν· καὶ γὰρ καὶ πολλοὺς δι' αὐτῶν
 ἐκαθάρισεν ὁ κύριος· ἀπὸ δαιμόνων, καὶ βλαβέντας πλὴν
 θάνατον ἰάσατο. πολλοὶ δὲ καὶ ἑλλήνες ἤξιον καὶ μόνον ἀπε-
 σταί τε γέροντες, πῖς δὲ ὄντες ἀφελῆσθαι. ἀμέλει ποσῶν γε-
 γόνασι χριστιανοὶ ἐν τῆς ὀλίγης ἡμέρας ἐκείνης, ὅσους αὐτὸς
 εἶδεν ἐν αὐτῶν ἡμερῶν. εἶτα πῶν νομίζοντων ἐκ τῶν ὄχλων
 αὐτὸν ἐπράξατο, καὶ διὰ τῆς ἀποταξίας πάντων ἀπὸ αὐτῶν πάντας·
 αὐτὸς οὐ παρέπαυτο ἔλεγε, μὴ πλείους εἶναι τούτων ἐκεί-
 νων, μεθ' ὧν ἐν τῷ ὄρει παλαίοντες δαιμόνων. ὅτι δὲ ἀπεδή-
 μει, καὶ προσεπέμπομεν αὐτὸν· ὡς ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν, ὅπ-
 ρεν πῖς ἐβόα γυνή, μείνον ἀνθρώπου τῆς Θεοῦ, ἡ θυγάτηρ μου
 θειῶς ἀπὸ δαίμονος ἐνοχλεῖται· μείνον ἀρχαλαῶ, μὴ κα-
 γῶ κινδυνώσω τρέχουσαι ἀκούσας ὁ γέρον, ὁ ἀξιόθεος παρ' ἡμῶν,
 θελῶν ἐμμεν. ὡς δὲ ἤγγισεν ἡ γυνή· ἡ μὲν πῶς ἐρρίπτο χαίρει. τοῦ δὲ
 αὐτῶν πρὸς αὐτῶν ἀμύρου, καὶ χριστὸν ὀνομάσασθαι· ἡ γέρον ἡ πῶς
 ὑγιῆς, ἐξελθόντος τοῦ ἀκαθάρτου δαίμονος. ἡ μήτηρ εὐλόγει
 τὸν Θεόν, καὶ πάντες ἠυχασίοντες· καὶ αὐτὸς δὲ ἔχαίρει ἀπο-
 δημῶν, ὡς εἰς τὸν ἴδιον οἶκον εἰς τὸ ὄρος. καὶ φρόνιμος δὲ
 λέων· καὶ (τὸ θαυμαστόν) ὅτι θράμματα μὴ μαθῶν, ἀγχι-
 νους λέων καὶ σιωπῶν ἀνθρώπων. ποτὲ γοῶν φιλόσοφοι ἄλλο ἢ ἴ-
 στον πρὸς αὐτὸν ἑλλήνες, νομίζοντες θιύατο περιῶσθαι τὸν ἀντά-
 νιον· λέων δὲ ἐν τῷ ὄρει τῶν ἔξω· * ὡς δὲ ἐκ τῆς πρὸς αὐτῶν σιωπῆς
 ὄντων ἀνθρώπων, ἐξελθῶν πρὸς αὐτῶν, ἔφη δι' ἐρμηνείας, τί το-
 σῶτον ἐσχύλητε ὡς φιλόσοφοι, πρὸς μωρὸν ἀνθρώπον; τῶν δὲ εἰπόντων
 μὴ εἶναι μωρὸν αὐτὸν, ἀλλ' ἀχ' μάλα φρόνιμον· ἔφη πρὸς αὐτῶν· εἰ
 μὲν πρὸς μωρὸν ἦλθετε, πῶς πρὸς ὑμῶν ὁ κάματος; εἰ δὲ νομίζετε με-
 φρόνι-

res in istam, qua Christus oppugnaretur, à tali viro pro anathemate habendam pronunciari: & quot quot erant in urbe, videndi Antonij gratia concurrebant: tamq̃ pagani, quàm dicti horum sacerdotes, templum ingressi hominem Dei videre cupiebant. Omnes namq̃ ita eum appellabant; quòd etiam illic multos Dominus per ipsum à demonibus mundasset, & insania mentis liberasset. Multi & ex paganis senem modò tangere cupiebant, sibi profuturum credentes. Nimirum paucis illis diebus tot ad Christianismum sunt conversi, quot vel annuo spacio Christianos videas. Inde quum nonnulli existimarent, turbam ipsi esse molestam, ideoq̃ omnem ab illo arcerent: is, minime turbatus, longè majorem esse numerum dixit demonum, quibus cum in monte luctaretur. Cum urbe rursus excederet, eumq̃ comitaremur, ad portam ut pervenimus, à tergo nostri, mulier quædam clamat. Maneto vir Dei, filia mea graviter à demone vexatur; maneto quæso, ne & ego cursitans periclitetur. Quo senex audito, rogatus à nobis, volens substitit. Muliere propius accedente, filia humi jactabatur. Antonio autem precante, ac Christum nominante, filia, egresso impuro demone, sana surrexit. Mater Deo benedicere, omnes gratias agere; ipse latus ad montem, tanquam domum suam, proficisci. Singularis etiam illi fuit prudentia, & (quòd in homine literarum imperito miror) acumen ingenij, atq̃ mentis perspicacia. Cum igitur duo quondam philosophi Græci adirent ipsum, rati periculum se ejus posse facere; erat autem in monte exteriore. Ut verò, ad illos egressus, ex fronte homines agnovit; Quid, inquit per interpretem, tantum eundi ad hominem fatuum suscipitis laborem Philosophi? His fatuum ipsum negantibus, quin potius per quam intelligentem [asserentibus] dixit, Si ad hominem venistis stultum; fatigati estis frustra; sin vobis videor intelligens.

intelligent, mihi similes fiat: pulchra enim sunt imitatione digna. Equidem ad vos venturus, vos imitarer: quod si vos ad me, fiat, qui tum ego, Christiani. Admirati illi discesserunt: nam & demonibus ipsum terrore esse viderunt. Cum alij, conditionis ejusdem, ibidem in illum inciderent, ac ludos senem facere cogitarent, literarum quippe rudem: eos Antonius interrogavit, Verum vobis videtur prius, mens ne, an litera? & ultra alterius causa, Mens literarum, an hæc illius? Qui quum mentem dicerent priorem, ac literarum inventricem: Antonius illis: Cui ergo mens (inquit) est sana, ei litera non sunt necessaria. Quo sermone tam alij tum presentes quam ipsi fuerunt obstupefacti; & tantam in homine idiota mirati sapientiam, abierunt. Non enim mores ipsi fuerunt, tanquam enutrigo in monte, ibidemque facti seni: sed humanitate politi atque elegantes, ut habuerit quiddam innatum quasi civile atque popolare. Sermo ejusdem divino sale fuit conditus; ut nemo ipsi inviderit, sed eo letati potius fuerint quotquot illum convenirent. Nam etiam postea, quum alij rursus venirent, qui existimabantur inter Græcos docti, & fidei Christiana rationem ab eo reposcerent, viderenturque de preconio divina crucis argute disputare, ipsi quoque subsannare: Antonius paululum moratus, eorumque inscitiam miseratus primum, per interpretem, qui ejus sensa probe exprimebat, Quid est inquit pulchrius, confiteri crucem, an Djs apud vos nuncupatis adulteria & masculam venerem attribuere? Quod enim a nobis fertur, proprium est fortitudinis signum, & certum contemptus mortis indicium: vestra autem, sunt lascivia ac petulantia morbi. Deinde, utrum præstat dicere, Dei Verbum non mutatum; sed idem quum sit, in hominum salutem & beneficium, corpus humanum assumpsisse; ut in communionem generationis humane veniendo, homines divina

atque in.

Φρόνιμον εἶναι, γίνεσθε ὡς ἐγώ. Δεῖ γάρ τὰ καλὰ μιμῆσθαι, καὶ εἰ μὴ ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἤρχομην, ἐμιμησάμην αὐτῶν ὑμᾶς: εἰ δὲ ὑμεῖς πρὸς ἐμὲ, γίνεσθε ὡς ἐγώ· χριστιανὸς γάρ εἰμι. οἱ δὲ θαυμάζοντες, ἀνεχώρουν· ἔβλεπον γάρ καὶ δαιμόνας φοβουμένους τὸν αὐτῶνιον. ἄλλων δὲ πάλιν ποιούτων ἀπαντησάντων πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει τῷ ἕξῳ, καὶ νομιζόντων χλευάζειν, ὅτι μὴ μεμάθηκε γράμματα: λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ αὐτῶνιον, ὑμεῖς δὲ τί λέγετε; τί πρῶτον ἐστὶ; νοῦς ἢ γράμματα; καὶ τί τίνος αἵτιον; ὁ νοῦς τῶν γραμμάτων, ἢ τὰ γράμματα τῆς νοῦς; τῶν δὲ εἰπόντων, πρῶτον εἶναι τὸν νοῦν, καὶ τῶν γραμμάτων εὐρετικῶν: ἔφη ὁ αὐτῶνιον· ὅτι πίνω ὁ νοῦς ὑγιαίνει, ὅτε αἰαγκαῖα τὰ γράμματα. πῦτο καὶ αὐτὸν παρόντας καὶ αὐτοὺς ἐξέπληξεν. ἀπῆλθον οὖν θαυμάζοντες, ὅτι ποσῶντιν ἔβλεπον ἐν ἰδιώτῃ σώσειν. καὶ γὰρ οὐχ, ὡς ἐν ὄρει τραφεῖς, καὶ κεῖ γέρον γυμνῶν, ἀγχιον εἶχε τὸ ἦθος: ἀλλὰ καὶ χαρίεις καὶ πολιτικός. τὸν δὲ λόγον εἶχεν ἡρτυμένον τῷ θεῷ ἅλατι: ὡς μεθ' ἑνὸς φθονεῖν, χαίρειν δὲ μᾶλλον ἐπ' αὐτῶν πάντας αὐτὸν ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν. αἰμέλει καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐλθόντων πνῶν (ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν παρ' ἑλλησι διοκωύτων εἶναι σφῶν) καὶ ἀπατωύτων αὐτὸν λόγον περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ πίστεως. Ἰππαιροῦτων δὲ συλλογίζεσθαι περὶ τῆς κηρύγματος τῆς θεοῦ σαυροῦ, καὶ βουλομένων χλευάζειν: ὀλίγον Ἰππαιρῶν. ὁ αὐτῶνιον, καὶ πρῶτον οἰκτερῶν αὐτοὺς ἵππαι τῇ ἀγνωσίᾳ, ἔλεγε δι' ἐρμηνείας, τῆς καλῶς τὰ ἐκείνου διερμηνεύοντος: τί κάλλιόν ἐστι, σαυρὲν ὁμολογεῖν, ἢ μοιχείας ἢ παιδοφθορίας προσάπειν πῶς λεγόμενοι παρ' ὑμῖν θεοῖς; τὸ μὴ γὰρ παρ' ἡμῶν λεγόμενον, αἰδρίας ἐστὶ πικνύρον, καὶ καταφρονησεως θανάτου γνώρισμα: τὰ δὲ ὑμέτερα ἀσελγείας ἐστὶ πάθη. ἐπειτα τί βέλπιν ἐστὶ, λέγειν ὅτι ἵππαι λόγος ὁ σὺ κίττα πη· ἀλλ' ἡ αὐτοῦ ὡν ἵππαι σωτηρία ἢ εὐεργεσία τῶν αἰθροῦτων ἀνείληφε σῶμα ἀνθρώπινον, ἵνα τῇ αἰθροῦτι γυμνῶσι κεινωήσας, ποιήσῃ τὴν ἀθρόα πρὸς

κρινωνησαι θείας και νοερας φύσεως : η εν αλόγοις εξομοιωθ τω
 θεον, και δια τει τε σεβειν τετραποδια, κ ερπετα κ ανθρωπων
 ακονας ; ταυ τε γαρ υμων εστι των σοφων τα σεβασματα. πως δε
 χλευαζεν πολυαπο ημας, λεγοντας τον χριστον ανθρωπον πεφανη-
 ρωσθ : οπου γε υμας εκ τει νου τω ψυχλω οριζοντες, φασκετε
 πεπλανησθ αυτω κ πεπωκέναι απο της αψιδ θ των ουρανων εις
 σωμα ; και ειθε εις ανθρωπιον μονον, κ μη εις τετραποδα και ερ-
 πετα μεταβαινεν και μεταπιπεν, η κω γαρ ημετερα πιστις ητι
 σωτηρια των ανθρωπων τω τε χριστω παρουσιαν λεγει : υμας
 δε πλανησθι, οτι περ * αβνητου ψυχης εξηγησθε. και ημεις
 κω τω διωκτον κ φιληθρων της προσιας φρονουδω, οτι και
 πυτο σκε αδιωκτον λω τω θεω : υμας δε εικνα τει νου τω ψυ-
 χλω λεγοντες, πλωματα πεσταπιτε αυτη, κ τρειπλω αυτω μυ-
 θολογητε, κ λοιπον κ αυτον τ νου δια τ ψυχλω τρειπλον ειπαγετε.
 οποια γαρ λω η εικων, τει τον αναγκη καικωνοειναι, ου εστιν η εικων.
 οτ' αν δε περ τει νου τει αυτα νομιζετε, ου θυμεισθε, οτι κ εις αυτον τον
 πεπερα τει νου βλασφημειτε. περ δε τει σαυρου τι βελπον αν ειποι-
 τε, ητι βελησ επαγοδρησ ωρα πνηρων εστω δμειν σαυρον, και μη
 πησεν τον οπως δηποτε θανατον επαγοδμην : η πλωνας οσι-
 ραδθ, και ηπιδθ, και ηπιουλας ταφωθ, ε κρονου φυ-
 γλω, κ τικνων κατα πειρε, κ πετροκτονιας μυθολογειν ; ταυ τε
 γαρ υμων εστι τα σοφα, πως δε χλευαζοντες τον σαυρον, ου θαυ-
 μαζετε τω αναστην ; οι γαρ τωρ ειποντες, καικωνο εγραψα. η
 δια τι μνημονοουντες τει σαυρου, σιωπατε περ των εγεθεντων νε-
 κρων, κ των αναβλειψαντων τυφλων, και των θεραπευθεντων
 ωραλυπικων ; τει τε καθαρθεντων λεπτων, κ τ ητι τ θαλασσα
 πεσοποιε, των τε αλλων σημειων και περασιων : απερ σκεπι
 ανθρωπον, αλλα θεον δηκνυσι τον χριστον ; πανυ μοι δοκατε
 αδικειν εαυτων, και μη γησιως ετετυχηκέναι ταις γεφαις
 ημων.

κω. αγγιγτε

117

atque intellectualis natura participes redderet: an numen di-
 winum brutis animalibus assimilare: ideoque quadrupeda, ser-
 pentia, hominumque imagines colere? hi enim sunt sapientum
 vestrorum cultus sacri. Quomodo porro irrisione & cavillis in-
 sectari nos audetis, qui Christum dicimus, hominem [verè] com-
 paruisse: quum vos mente animum * circumscribentes, errasse * metientes
 hunc, & e cœlis in corpus delapsum perhibeatis? atque utinam in
 humanum duntaxat, non etiam in quadrupedum & reptili-
 um [corpora] transirent & delaberentur. Nostra enim fides, in
 hominum salutem, ait advenisse Christum: vos verò, non absque
 errore, animam * ingenitam docetis. Ac nos quidem, quod in * non crea-
 Providentiam cadit, estque humanitatis, statuimus; id ipsum Dei tam
 vires hãud exuperasse: vos autem animum Mentis imaginem
 dicendo, lapsus illi adscribitis, eamque mutationi esse obnoxiam,
 fabulamini; atque ita Mentem ipsam, propter animum, mutabi-
 lem introducitis. Qualis namque imago est, talis necessario is est,
 cujus imaginem gerit. Quòd si de mente sic sentitis: cogitate
 vos etiam in Mentis parentem blasphemus esse. Ad crucem igitur
 quod attinet; quid præstabilius dixeritis, si insidia ab im-
 probis struantur, tolerare crucem, neque ullum mortis genus re-
 formidare: an errores Osiridis & Isis, insidias Typhonis, Satur-
 ni fugam, liberum devorationem, & paricidia fabulosissime
 narrare? Hęc enim est vestra sapientia. Quomodo autem irri-
 detis crucem, neque Resurrectionem admiramini? qui enim hanc
 confirmant, illud etiam scriptum reliquerunt. Aut cur, facta
 crucis mentione, tacetis de resuscitatis mortuis, de cæcis qui
 visum receperunt, de paralyticis sanatis, de leprosis mundatis,
 de inambulatione supra mare, de alijs denique signis & prodigijs?
 quæ Christum, non hominem jam, sed Deum demonstrant. Vi-
 demini omnino ipsi in vos esse injuriosi, neque candidè nostras

Rom. x. 25.

Scripturas legisse. Quin legite, & cernite, quæ Christus hominibus præsens in salutem illorum egerit, ea Deum ipsum commonstrare. Verùm narrate vobis etiam vestra. At quid de animalibus rationis expertibus, quàm brutū, ferum atq; immane dicatis? Sin, ut audio, fabulosè hæc à vobis accipi, prætenditis; & [per Proserpinam] allegoricè terram significari; per Vulcani claudicationem, ignem; per Iunonem, aërem; per Apollinem, Solem; per Dianam, Lunam; per Neptunum, mare: nihilo plus Deum colitis; sed servitis creaturæ potius quàm Creatori omnium Deo. Nam si talia ob creaturarū pulchritudinem commenti estis: atqui admirari eas duntaxat decuit, non etiam in Deorum numerum referre; ne honos Opificiis opificio tribueretur. hæc nanque ratione vestrum erit, etiam architecti honorem domui ab illo extructa adscribere; & militi eum, qui duci exercitus debebatur. Quid igitur vos ad hæc, ut cognoscamus, crucem illusionis risuq; dignam esse? Hesitantibus ipsis, & (quòd animi essent dubij) huc atq; illuc sese vertentibus: subridens Antonius, inquit, hæc primo statim intuitu se se produunt. Ceterùm quia rationum demonstrationibus magis nitimini; & hanc profitentes artem, neque nos vultis, absque probationibus argumentorum, Dei cultum astruere: dicite vos primùm, Res, ac potissimum noticia Dei, quæ accuratè dijudicatur, rationum demonstratione, an fidei operatione? & quid antiquius, fides quæ sit per operationem, an per rationes demonstratio? Cum illam dicerent antiquiorem, & eam esse certam noticiam: rectè, ait Antonius, respondistis. Fides enim ab animi affectione oritur: Dialectica, ab eorum arte, qui hanc construxerunt. Quibus igitur fidei est operatio, ijs non est necessaria, fortassis etiam super vacanea, rationum demonstratio. Nam quod nos fidei beneficio intelligimus: id vos rationibus probare conamini; &

ἡμῶν. ἀλλ' ἐπιτυχαίετε μὲν ὑμεῖς, καὶ βλέπετε, ὅτι ἀπεποίηκεν
 ὁ χριστὸς, θεὸν αὐτὸν δοποδεικνύουσιν, ὁπιδημήσαντα ὅπτι σωτηρία
 τῶν ἀσθρώπων, εἶπατε δὲ καὶ ὑμεῖς ἡμῖν τὰ ὑμέτερα. τί δ' αὖ
 εἶπτε πρὸς τῶν ἀλόγων ἢ ἀλογίαν καὶ ἀρησιότητα; εἰάν δὲ, ὡς
 εἰκώ, θελήσητε λέγειν, μυθικῶς λέγεσθε ταῦτα παρ' ὑμῖν· καὶ
 ἀλληγορεῖτε * τὴν γλῶσσαν, καὶ ἡφάισου χωλότητα εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἡ- * λέπει' ἴσ.
πρὸς φόντω ἄς
 ραν εἰς τὸν αἴρα, καὶ δαπάλλωνα εἰς τὸν ἥλιον, καὶ ἀρτεμιν μὲν εἰς
 τὴν σελήνην, τὴν δὲ ποσειδίονα εἰς τὴν θάλασσαν· οὐδὲν ἤτιον
 αὐτὸν τὸν θεὸν σέβετε, ἀλλὰ τῇ κτίσει λατρεύετε ὡς τὸν τὰ
 πάντα κτίσαντα θεόν. εἰ γὰρ, ὅτι καλὴ ἡ κτίσις, τριαῦτα σωεθήκα-
 τε· ἀλλ' ἔδει μέχρι τῆς θαυμασίας μόνον ὑμᾶς γνέσθαι, καὶ μὴ θεο-
 ποιῆσαι τὰ ποιήματα· ἵνα μὴ τὴν δημιουργὸν πικρῶς τῶν γνησίων
 παρέχητε. ἐπεὶ ὥρα ὑμᾶς καὶ τῆς ἀρχιτέκτονος τὴν πικρῶν, εἰς τὴν
 αὐτὴν γρομῶν οἰκίαν μεταφέρειν, ἢ τὴν τῆς σρατηγῶν εἰς
 τὸν σρατιῶν. τί πίνω πρὸς ταῦτα λέγετε, ἵνα γινώσκω, εἰ ἀξι-
 ὄν τι χλῆσις ὁ σαυρὸς ἔχει; ἐκείνων δὲ διασπουῶτων, καὶ σρεφο-
 μῶν ὅσπερ κακίσις· μειδιάσας ὁ αὐτῶν, ἔφη ταῦτα μὲν καὶ
 εἰπ' αὐτῆς τῆς ὄψεως ἔχει πὸν ἔλεγχον. ἐπειδὴ δὲ μάλλον ὑμεῖς
 πῶς δοποδεικτικῶς λόγοις ἐπερείθεσθε, καὶ ταῦτῶν ἔχοντες τὴν π-
 χνῶν, βούλεσθε καὶ ἡμᾶς μὴ ἀνθ' τῆς ἀφ' τῶν λόγων δοποδείξε-
 ως θεοσεβεῖν· εἶπατε πρῶτον ὑμεῖς, τὰ πράγματα, καὶ μάλιστα ἢ
 πρὸς τῆς θεοῦ γνώσις πῶς ἀκρεβῶς διαγινώσκειται, δι' ὁποδείξε-
 ως λόγων, ἢ δι' ἐνεργείας πίστεως; καὶ τί πρὸς βύτερον ἔστιν, ἢ δι'
 ἐνεργείας πίστεως, ἢ ἀφ' λόγων δοποδείξις; τῶν δὲ δοποδεικτικῶν,
 πρὸς βύτερον εἶναι τὸ δι' ἐνεργείας πίστεως, καὶ ταῦτῶν εἶναι τὴν ἀκρε-
 βῆ γνώσιν· ἔφη ὁ ἀντώνιος, καλῶς εἶπατε, ἢ μὲν γὰρ πίσις δοπο-
 διαθέσις ψυχῆς γίνεται· ἢ ὁ ἀφ' ἀλεκτικῆς δοπο τεχνῆς τ' σωτηρίων
 ἔστιν. οὐκ οὐδ' οἷς πάρεστιν ἢ ἀφ' πίστεως ἐνεργεία, τῆσις οὐκ ἀναγ-
 καία, ἢ τὰ χαρὰ πρὸς τῆς, ἢ ἀφ' λόγων δοποδείξις. καὶ γὰρ ὅπερ ἡμεῖς
 ὡς πίστεως νοοῦμεν, πῦτος ὑμεῖς ἀφ' λόγων κατασκυάζον
 N 3 * ἰραδίε.

* ἴσ' ἀπειθεῖ. * ὀρθοῦτε κἠ πηλάκις οὐδὲ φράπη ἀνοσῶμεν διώσθε, ὥστε βελτίων κἠ ὀχυρωτέρα ἢ διὰ πίστεως ἐέργεια τῶν σοφιστικῶν ὑμῶν συλλογισμῶν. ἡμεῖς τοίνυν οἱ χριστιανοί, ὡς ἐν σοφίᾳ * λόγων ἐλληνικῶν ἔχομεν τὸ μυστήριον· ἀλλ' ἐν διωάμει πίστεως, ἵπποχρηγομένης ἡμῖν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ ὡς θεοῦ, κἠ ὅτι ἀληθής ἐστιν ὁ λόγος· ἰδοὺ νῦν μὴ μαθόντες ἡμεῖς γραμματα, πισθώμεν εἰς τὸν θεόν, ἵππογινώσκοντες διὰ τῶν πιημάτων αὐτῶν, τὴν εἰς πάντα πρῆνοιαν, κἠ ὅτι ἐνεργής ἐστιν ἡ πίστις ἡμῶν, ἰδοὺ νῦν ἡμεῖς ἀπειθεῖμεθα τῇ πίστει τῇ εἰς χριστὸν· ὑμεῖς δὲ σοφιστικαῖς λογομαχίαις κἠ τὰ μὲν παρ' ὑμῖν τῶν εἰδωλῶν φάσματα καταργεῖται, ἡ δὲ παρ' ἡμῖν πίστις ἐπικτείνεται πανταχοῦ, κἠ ὑμεῖς μὲν συλλογισμοὶ κἠ σοφισμοὶ, οὐ μεταπίθετε ἀπὸ χριστιανισμοῦ εἰς ἐλλεισμῶν ἡμεῖς δὲ τὴν εἰς χριστὸν πίστιν διδάσκοντες, φιλοῦμεν ὑμῶν τὴν δεσποδαμονίαν, ἵππογινώσκοντες πάντων τῶν χριστῶν εἶναι θεῶν κἠ τῶ θεοῦ υἱόν. κἠ ὑμῶν * ὅσοι ἐμποδίζετε τὴν τῶ χριστοῦ διδασκαλίαν· ἡμεῖς δὲ ὀνομάζοντες τὸν ἐστυρωμένον χριστὸν, πάντας διώκομεν δαιμόνας, οὓς ὑμεῖς φοβεῖσθε ὡς θεούς, κἠ ἔνθα τὸ σημεῖον τῶ εαυροῦ γίνεται, ἀδενεῖ μὲν μαγεία, ὅσοι ἐνεργεῖ δὲ φαρμακία, εἶπατε τοῦ νῦν ὑμῶν τὰ μαιτεῖα, τοῦ αἰτῶν αἰγυπία ἐπαοιδαί, τοῦ τῶν μάγων αἰ φαιτασίαι, πότε ταῦτα πάντα πέπωται κἠ ἠδένησεν, εἰ μὴ ὅτε ὁ τῶ χριστοῦ εαυρός γέγονεν; ἄρα οὖν ἄξιον οὐτὸν χλεύης, ἢ μᾶλλον τὴν καταργούμεθα παρ' αὐτῶ κἠ ἐλεγχομένη ἀδενή; κἠ γὰρ κἠ τὸ το θαυμαστόν ἐστιν· ὅτι τὰ μὲν ὑμέτερα οὐδέποτε ἐδιώχθη, ἀλλὰ κἠ ὡς αἰθρῶν ἀθρώπων κατὰ πλίην τιμάται; οἱ δὲ τῶ χριστῶ διάκονται, κἠ μᾶλλον τὰ παρ' ἡμῖν ὑπὲρ τὰ ὑμέτερα αἰθεῖ κἠ πληθύνει. κἠ τὰ μὲν ὑμέτερα εὐφημούμεθα κἠ πεικλειόμεθα διὰ φθείρεται; ἡ δὲ τῶ χριστοῦ πίστις κἠ διδασκαλία, χλευαζομένη παρ' ὑμῶν, κἠ διωχθεῖσαι πολλάκις ὡς βασιλέων, πεπλήρωκε τὸ οἰκουμένῳ, πότε γὰρ ἔτω θεογονία

* λείπει ἴσ.
μὲν μυθικοῖς
λόγοις ἢ χρισ-
μοῖς

ἐξέλαμα

ni; & sepe, quæ mente concipimus, ne verbis quidem potestis
 exprimere. Quare potior & firmitior est fidei operatio, quàm so-
 phistica vestra argumentationes. Nos itaq; Christiani non insa-
 pientia* rationum Græcarum, mysterium habemus, sed in vir-
 tute fidei, quæ nobis à Deo per Iesum Christum suppeditatur.
 Ac verum esse quod dicam; en sine literarum cognitione in De-
 um nunc credimus, agnitâ ejus in res omnes providentiâ, per
 ea quæ fecit. Et efficacem esse fidem nostram; ecce nunc fidei
 nos in Christum innitimur, vos sophisticis verborum contenti-
 onibus. Ac portenta quidem apud vos idolorum abolentur: at
 fides nostra in loca universa extenditur. Vos neq; syllogimus, neq;
 captionibus dialecticis, à Christianismo ad paganismum tradu-
 citis quenquam: nos docendo fidem in Christum, superstitionem
 vobis auferimus; agnoscentibus omnibus, Christum esse Deum,
 Deiq; filium. Ac vestris [*fabularum commentis] doctrinam
 Christi non impeditis: nos, nominando Christum crucifixum,
 omnes fugamus demones, quos vos tanquam Deos timetis. Et
 ubi signum Crucis formatur; Magia vires amittit, veneficium
 inefficax redditur. Dicitur igitur, ubi jam sunt vestra oracula?
 ubi Aegyptiorum incantationes? ubi magorum phantasie?
 Quando hæc omnia cessarunt & elanguerunt, nisi cruce Chri-
 sti apparere? Num ergò hæc ludibrium meretur, an potius quæ
 ab hac abolita & imbecillitatis convicta? Etenim hoc quoq;
 est admiratione dignum: Nemo vestra hostiliter persecutus est
 unquam, sed in singulis urbibus ab earum incolis honorantur:
 Christiani autem persecutionibus sunt obnoxij; & nostra tamen
 præ vestris florent ac crescunt. Vestra faustis lætisq; acclamatio-
 nibus excepta, circumclusa [*custodita] corrumpuntur: at Chri-
 sti fides & doctrina à vobis derisa, sepe à regibus persecutoribus
 expulsa, terrarum orbem implevit. Quando enim Dei cognitio
 ita elu-

* Verbi, 1.
 Cor. 1, 17. vel
 sermonis, 1.
 Cor 4, 20.

Rom. 1, 20:

* Oraculis.
 Lacunula in
 Græco, quàm
 isto vel simili
 potest modo
 exp leri

ita eluxit? aut quando temperantia, & virginitatis virtus, ita fuit conspicua? quando mors ita fuit contempta? nisi cruce Christi oriente. Quod nemo in dubium vocat, conspexit tot martyribus, qui propter Christum pro nihilo mortem ducunt; conspexit Ecclesie virginibus, quae propter Christum corpora servant munda & impolluta. Atque haec sunt nota satis evidentes, quibus demonstratur, fidem secundum Christum solam, veram esse ad divinum cultum. En, vos ne nunc quidem habetis fidem, rationum collectionem requirentes. Nos utique non in persuasibilibus humana sapientia verbis [Graecorum] ut noster inquit magister, sed fide suademus, quae manifestò verborum & rationum confirmationi antevertit. Ecce, adsunt hic qui à demonibus mala perpetiuntur. Quidam enim venerant ad ipsum, à demonibus afflicti: quibus in medium adductis, dixit; Aut vos vestrorum syllogismis, & quae vultis cumque arte, vel Magia, invocatis idolis vestris, ipsos mundate: aut, si id non potestis, mittite adversus nos pugnare, & virtutem Crucis Christi videbitis. Quibus dictis, Christum invocavit, illosque demoniacos figuram Crucis iterum atque iterum signavit; & homines illi confestim steterunt mente integra. Philosophi itaque illi, quos diximus, admirabantur, & verè hominis sapientiam, & signo Crucis, attoniti reddebantur. Quibus Antonius, Quid ob hoc obstupescitis? non nostrarum hoc est virium, sed Christi, qui hac per eos, qui in ipsum credunt, facit. Quocirca etiam vos credite; & cognoscetis, nostratiam non esse verborum artem, sed fidem, quae dilectione in Christum operetur. Quam vos quoque, praediti, non iam verbosas demonstrationes desiderabitis; verum hac senis verba ducetis satis esse ad fidem in Christum. Illi & in hoc admirati, discesserunt, vale ipsi dicto, sequens fructum ex eo cepisse sunt confessi. Fama porro de Antonio ad aures regum usque pervenit.

His enim

1. Cor. 2. 3.

ἔξέλαμψεν; ἢ πότε οὕτω σωφροσύνη καὶ ἀρετὴ παρθενίας ἐφάνη; ἢ πότε οὕτως ὁ θαύματ' ἑκαπεφρονήθη: εἰ μὴ ὅτι ὁ σωρὸς τοῦ χριστοῦ γέγονε; τοῦτο δὲ οὐδὲς ἀμφισβᾶλλει ἐλέπων ὅσ' ἰμάρτυρας διὰ τὸν χριστὸν καταφρονῶντας θανάτου, ἐλέπωντες τῆς ἐκκλησίας παρθένους, διὰ τὸν χριστὸν καθαρὰ καὶ ἀμίαιτα φυλαττούσας τὰ σώματα, καὶ ἔστι μὲν ἱκανὰ ταῦτα τεκμήρια, δεῖξαι κατὰ χριστὸν πίσιν μόνῳ ἀληθῆ εἶναι εἰς θεοσεβείαν. ἰδοὺ ἀκμῶ ὑμεῖς ἀπισεῖτε ζητῶντες ὅσ' ἐκ τῶν λόγων συλλογισμούς. ἡμεῖς μὲν, ὅτι ἐν * πειθοῖ σοφίας ἐκλήλικῶς λόγοις, ὡς εἶπεν ὁ διδασκαλ' ἡμῶν, ἀποδείκνυμι: τῇ δὲ πίσει πειθομῶν ἐσαργῶς * προσλαμβάνουσι πλὴν ἐκ τῶν λόγων κατασκόβω. ἰδοὺ πάρισιν ὡς πύχοντες ὑπὸ δαιμόνων. ἦσαν δὲ τινες ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν ὑπὸ δαιμόνων ἐνοχλούμενοι, καὶ ὡσαυγῶν αὐτοῦ εἰς τὸ μέσον, ἔφη: ἢ ὑμεῖς τίς συλλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἢ ἀβούληθε τέχνη, ἢ μαγεία, Ἰπτικαλούμενοι τὰ εἰδωλα ἑαυτῶν, καθαρῖσατε * ἑαυτοῦ: ἢ, εἰ μὴ δυνάθε, κατὰθεθε πλὴν πρὸς ἡμᾶς μάχην, καὶ ὄψεσθε τῆ σαυροῦ τῆ χριστοῦ πλὴν δυνάμιν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐπεκαλεσατο τὸν χριστὸν, ἐσφραγίσετε ὅσ' πύχοντας τῶ σημεῖω σωρὸς δευτέρου καὶ τρίτου καὶ ἕντος ἔσησαν οἱ ἀνθρώποι ὁλόκληροι, σωφρονῶντες καὶ εὐχαριστῶντες τῶ κυρίῳ λοιπὸν. καὶ οἱ μὲν λεγόμενοι φιλόσοφοι ἐθαύμαζαν, καὶ ἀληθῶς ἐξεπλήθηοντο ἵπτι τῇ σωέσει τῆ ἀιδρὸς, καὶ τῶ γενομένῳ σημεῖῳ. ὁ δὲ αἰτανί' ἔφη, τί θαυμάζετε ἵπτι τῆ τῆ; ὅτι ἐσ μὲν ἡμεῖς οἱ πύχοντες, ἀλλ' ὁ χριστὸς ἔστιν, ὁ διὰ τὸ εἰς αὐτὸν πισθόντων ταῦτα πύχων. πισθῶσθε πύχων καὶ ὑμεῖς. Ἐ ὄψεσθε, ὅτι οὐ τέχνη λόγων τὰ παρ' ἡμῖν ἔστιν, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης τῆς εἰς χριστὸν ἐνεργουμένης. ἰδοὺ πύχων ἑαὶ ἀχοίητε καὶ ὑμεῖς; ὅτι ἐπι πύχων λόγων ἀποδείξετε ζητήσετε, ἀλλ' ἀντήρητε τὸ εἰς τὸν χριστὸν πίσιν ἠγήσαθε ταῦτα ἑ αἰτανί' αὐτῶν ῥήματα. ἐκείνοι ἢ καὶ ἐν τῆ τῆ θαυμάζοντες, αἰεχώρην, καταπαζόμενοι αὐτὸν, καὶ ἀμολογῶντες ἀφελείας παρ' αὐτῶν. ἔφρασε δὲ καὶ μέγρι βασιλέων ἢ πρὸ αἰτανίου φημῆ.

* πειθοῖς

* προσλαμβάνουσι

* αὐτῶν

O

πύχων

ταῦτα γὰρ μαθόντες κίωντων ἦν ὁ αὐγους, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν κων-
 σάντι καὶ κώνας οἱ αὐγους, ἔγραφον αὐτῶ ὡς πατρί, καὶ ἤυχον-
 το λαμβάνειν αὐτήγραμματα παρ' αὐτῶ. ἀλλ' οὐτὰ γράμματα πρὸς
 πολλοῦ πνὸς ἐποιήτω, ἕτε Ἰπὶ τῆς Ἰπυτολαῖς ἐγεγῆται. ὁ αὐτὸς δὲ
 λῶ, οἱ καὶ πρὸ τῶ γράφειν αὐτῶ βασιλέας. ὅτε δὲ ἐκομίζετο
 αὐτῶ τὰ γράμματα, σκάλει σὺν' μοναχῶς, ἔελεγε Μὴ θαυμάζε-
 τε, εἰ γράφει βασιλεὺς πρὸς ἡμῶς, ἀνθρώπος γάρ ἐστιν: ἀλλὰ μάλλον
 ἐπὶ ὁ θεὸς τὸ νόμον ἀνθρώποις ἔγραψε, καὶ διὰ τῶ ἰδίου υἱοῦ λελάληκεν
 ἡμῖν. ἐβλέπετο ἔν μὴ δέχεσθαι πρὸς Ἰπυτολαῖς, λέγων, ὅτι εἰδέναι πρὸς
 τὰ πιαῦτα αὐτῶ γράφειν. περὶ τῶν δὲ πρὸ τῶν μοναχῶν, ὅτι
 χριστιανοὶ εἶπιν οἱ βασιλεῖς, καὶ ἵνα μὴ ὡς περὶ φέντες σκανδαλι-
 σθῶν: ἐπέτρεπεν ἀναγιγνώσκουσι. καὶ αὐτῶ γράφειν, ὅτι δεχόμενοι
 μὴ αὐτῶ, ὅτι χριστὸν περὶ σκωυῶσιν, σὺν ἐβλάβε δὲ τὰ εἰς σωτηρί-
 ας καὶ μὴ μεγάλα ἠγάθη τὰ παρόντα, ἀλλὰ μάλλον μνημονοῦσιν τὸ
 μελλούσης κρείσεως καὶ εἰδέναι ὅτι ὁ χριστὸς μόνος ἀληθῆς καὶ αἰώνιος
 ἐστὶ βασιλεὺς. Φιλανθρώπος τὸ εἶναι αὐτῶ ἡξίου, καὶ φροντίζειν τὸ
 δικαίου καὶ τὸ πτωχῶν. καὶ ἄνοι δεχόμενοι ἔχαιρον. ἔτω πρὸς
 πᾶσιν λῶ περὶ φιλήσ, καὶ πάντες ἔχουν αὐτὸν ἡξίου πατέρα. πρὸς
 δὴ οὐκ ἠγνώσκουσι, καὶ ἔτω πρὸς αὐτῶ ἀπαντῶντας ὁπορευό-
 μος, ὑπέσπεφε πάλιν εἰς τὸ ἔνδον ἔρος. καὶ τὸ μὴ σωθῆς ἀσκήσε-
 ως εἶχετο. πολλὰ καὶ ἡμῶ τὸ εἰσερχομένων πρὸς αὐτὸν καθεζόμενος, ἔ
 πειπλιῶν, ἀπνεῖστο, ὡς ἐν τῶ Δανιὴλ γέγραπται. καὶ αὐτὸς μὴ μεθ'
 ὄρας, ὡμίλει τὰ ἀκόλθθα πρὸς σὺν ἀδελφοῖς αὐτῶ: οἱ ἡ σωόντες,
 ἡδάνοντό. πρὸς αὐτὸν βλέπειν. καὶ γὰρ καὶ τὰ ἐν αἰγύπτῳ γινό-
 μενα πολλὰ καὶ ἐν τῶ ὄρφ. τυγαίων καὶ βλέπων διηγήσασθαι περὶ τῶν
 τῶ Ἰπυτολά, ἐνδον ὄντι ἔ βλέποντι τὸ αὐτῶν ἀποληθέντα τῆ ὀ-
 πησία. πότε γὰρ καθεζόμενος, ὡς περὶ ἐν ἐκείνῳ γέγονεν, καὶ πολὺς
 ἦν ἐν τῆ ἡεωρία σενάτων. εἶτα μεθ' ὄραν γραφῆς πρὸς τὸς σωόντας,
 ἐσέναζε, καὶ ἐντρομος γηρόμενος, ἀναστὰς ἤυχετο, καὶ κάμπτων τὰ γόνατα,
 διέμεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἀναστὰς ἐκλασεν ὁ γέρον. ἐντρομοὶ πίνυν γηρόμε-
 νοὶ οἱ σωόντες, καὶ πάνυ φοβηθέντες, ἡξίον μαθεῖν παρ' αὐτῶ καὶ πολὺ

* διόχλη

His enim cognitis Constantinus Augustus, ejusq; filij Constan-
 tius & Constans Augusti, illi tanquam parenti scripserunt, &
 responsum accipere ab illo, exoptarunt. Verum neq; literas ita
 faciebat magni, neq; epistolis delectabatur: eratq; idem, qui an-
 tequam reges literas ad ipsum darent. Qua quum ei afferren-
 tur; accersitis monachis, Ne miremini, inquit, si Rex ad me scri-
 bat; homo enim est: sed potius, Deum hominibus legem scripsisse Hebr. 1. 2.
 & per filium nobi (cum esse locutum. Nolebat ergo recipere lite-
 ras; quod ijs respondere nesciret. A monachis autem admoni-
 tus, Christianos illos esse, ne, tanquam spreti, offenderentur:
 legi permisit. rescripsitq;, Laudare se ipsos, quod Christum ado-
 rarent; ac saluti eorum consuluit, Ne presentia magni facerent,
 sed futuri judicij memores potius essent, non nescij, Christum
 solum esse verum atq; aeternum regem. humanitati quoq; ut stu-
 derent, rogavit; curamq; justicie & pauperum gererent. His ac-
 ceptis literis letabantur, aded acceptus omnibus & gratus fuit,
 cuiq; omnes patrem sibi esse voluerunt. Talis cognitus, itaq; ijs qui
 adversum ierant respondens: rursus in montem interiore se
 contulit; solita usus exercitatione. Sape autem numero, quum videns
 ad ipsum ingressus affedit, aut cum iisdem ambulavit; stupefa-
 ctus (ut in Daniele scriptum est) obmutuit. Post hora spacium, Dani el. 4. 16
 ordine cum fratribus presentibus colloquebatur: qui revelati-
 onem quandam ipsi factam, animadvertabant. Non raro enim
 qua in Aegypto fiebant, videns in monte, Sarapioni episcopo
 narravit, cum intus ipsi adesset, & visione occupatum cerne-
 ret. Quondam certe sedebat quasi raptus extra se se; multumq;
 contemplationi vocabat cum suspirijs. Deinde, hora elapsa inte-
 gra, cõversus ad illos qui cū ipso erant, ingemiscebat, tremensq;
 orabat flexis genibus perquam diu. Cumq; flens surgeret senex:
 tremefacti fratres, & metu valde perculsi, rem ut patefaceret
 O 2 rogabant

rogabant tam moleste, ut invitus tandem dixerit, graviterq;
 gemuerit. hac autem ejus erant verba; Filij, præsaret prius e-
 mori, quam visa eventum sortirentur. Illis iterum urgentibus;
 plorans, inquit, Ira [divina] Ecclesiam invadet, hæc q; ijs trade-
 tur viris, qui à feris rationis expertibus nihil different. Vidi e-
 nim mensam Domini, & mulos stare circum circa, atq; ita calci-
 bus petere interiora, quasi bestijs confuse saltantibus, calci-
 tratus fierent. Sensistis planè, quàm suspirarim. Audi vi enim
 vocem, quæ dixit, Altare meum fiet execrabile. Hac senex vi-
 dit. & biennio post Arianorum ista, quæ adhuc durat, incur-
 sio subsequuta est, Ecclesiarumq; direptio: quum & [sacra] vasa,
 vi præcepta, pagonos portare curarunt, & eosdem ex tabernis
 secum congregari coegerunt; eorumq; in præsentia mensam Do-
 mini pro lubitu tractarunt. Tunc omnes nos agnovimus, per
 calcitratum mulorum Antonio hæc præsignificata esse, quæ jam
 Ariani, sine rationis usu, tanquam bellæ faciunt. Hac visione
 revelata, his verbis eos, qui tum erant præsentis, fuit consola-
 tus: Ne animo concidatis filij; quemadmodum enim est iratus
 Dominus, ita rursus *medebitur; & jam jam pristinum Ec-
 clesia ornatum recuperabit, suoq; more fulgebit; qui persecutio-
 nem sunt experti, eos in integrum restitutos videbitis; impieta-
 tem in latibula sua recessisse, fidem verò piàm quàm apertissi-
 mè ubiq; agere, omnemq; libertatem usurpare. Modò ne Aria-
 norum lue polluamini, neq; enim istorum doctrina est apostolica,
 sed demonum, horumq; patris diaboli; quin potius sterilis &
 bruta, mentisq; vesane, quemadmodum muli ratione omni ca-
 rent, hæctenus Antonij verba. Neq; verò utrum ab [uno] homi-
 ne tot edi miracula potuerint, in dubium, incertūq; vocandum
 est: Promissio enim hæc est Servatoris, qui dixit; Si habueritis
 fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic, Transi hinc
 [illuc;] &

*miseretur

Matth. 17, 20

* Διόχλησαν, ἕως βιασθεῖς εἶπη. ὁ ἦ καὶ ἔτω μέγα σενάξας, ὡ τέκνα, * διόχλησαν
 βέλπον ἔλεγχον δόποθανεῖν, περὶ τῆς γνέας τὰ τῆς θεωρίας. τῆ δὲ πάλιν δι' ἔχλου ἦσαν
 αἰξινίων, δακρύσας ἔλεγχον * μέλλει τῆ ἔκκλησιαν ἐργὴ καταλαμιθά-
 νειν, καὶ μέλλει ὡς διδόντας αἰθρώποις ὁμοίοις ἀλόγοις κτήνεσιν. εἶδον
 γὰρ τῆ τραπεζῶν τῆ κυριακῆ, καὶ πάλιν αὐτῶν ἐσώτας ἡμιόνους κύκλω
 πανταχοῦθεν, καὶ λακτίζοντας τὰ ἔνδον ἔτως, ὡς αἰ ἀτάκτως σκιρτῶν-
 των κτηνῶν γυροῖτο λακτίσματα. πάντως δὲ ἠδεδεθε, φησὶ, πῶς ἐπέ-
 ναζον, ἤκουσθε γὰρ φωνῆς λεγούσης, (βδελυχθῆσε) τὸ θεοσαστήριον με-
 ταῦτα εἶδεν ὁ γέρον, καὶ μετὰ δύο ἔτη, γέγονεν ἡ νυκτὶς ἐφοδος τῆ ἀρειαν-
 νῶν, καὶ ἡ ἀρπαγὴ τῆ ἔκκλησιῶν. ὅτε καὶ τὰ σκεύη μετὰ βίας ἀρπάσαν-
 τες, δι' ἐθνικῶν ἐποίουν βασίλειαν ὅτε καὶ τὰς ἐθνικὸς διὰ τῆ ἐργαση-
 ρίων ἠνάγκαζον σπάζεσθαι μετ' αὐτῶν. Ἐπαρόντων αὐτῶν, ἐπετα-
 τον Ἰπὶ τῆ τραπεζῆς ὡς ἤθελον τότε πάντες ἡμῖς ἐπέγνωμεν, ὅτι τὰ
 λακτίσματα τῆ ἡμιόνων, ταῦτα παρεμύουε τῶ αἰτανίῳ, ἀ νῦν οἱ
 ἀρειανοὶ ἀλόγως πρᾶττουσιν ὡς τὰ κτήνη, ὡς δὲ ταύτῳ εἶδεν
 τῶ θεωρίαν, ὅτι συνόντας παρεκάλεσε, λέγων: μὴ ἀθυμεῖτε
 τέκνα: ὡς περὶ γὰρ ὠργισθῆ ὁ κύριος, οὕτω πάλιν * ἰάσεται.
 καὶ πάλιν ταχέως δόπολήψεται τὸν ἑαυτῆς κόσμον ἢ ἔκκλησιαν,
 καὶ σπάζεσθαι αἰαλάμψαι. καὶ ὅψετε ὅτι διωχθέντας δόποκα-
 θισσαμένους * καὶ τῶ αὐτῶν αἰσέθειαν πάλιν εἰς ὅτι ἰδίους φω-
 λεοὺς ἀναχωροῦσαν, τῶ δὲ εὐσεβῆ πίσιν παρρησιαζομένην μετὰ
 πάσης ἐλπίθερίας πανταχοῦ, μόνον μὴ μιάνητε ἑαυτοὺς μετὰ
 τῶν ἀρειανῶν. ὅτι ἐστὶ γὰρ τῶν δόποσῶν αὐτῆ ἢ διδασκαλία:
 ἀλλὰ τῶν διαμόνων, καὶ τῆ πατρὸς αὐτῶν τῆ διαβόλου. Ἐμᾶλ-
 λον ἄγον * καὶ ἄλογον, καὶ διανοίας ἐστὶν ὅτι ὀρθῆς, ὡς ἡ
 τῶν ἡμιόνων ἀλογία. πιαῦτα μὲν τὰ τῆ αἰτανίου, οὐ δὲ εἶδεν
 ἡμᾶς ἀπιστεῖν, εἰ δὲ ἀνθρώπου ποσῶτα γέγονε θαύματα, τῆ γὰρ
 σωτήρ * ἐστὶν ἐπαγγελία, λέγουσιν: εἰ ἔχητε πίσιν ὡς κόκ-
 κην σπάζεσθαι, ἐρεῖτε τῶ ὄρει πύτῳ, μεταέθηθι ἐντεῦθεν,
 καὶ μετα-

* ἐλεήσει vel
 οὐλτερήσει,

καὶ μεταθήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσεται ὑμῖν. καὶ πάλιν, ἀμὲν
 ἀμὲν λέγω ὑμῖν, εἰάν τις αἰτήσῃ μετὰ τὸν πατέρα μου ἐν τῷ ὀνόματι
 μου, δώσεται ὑμῖν. αἰτεῖτε, καὶ λήψετε. καὶ αὐτός ἐστιν ὁ πῶς μαθη-
 τῆς λέγων, καὶ πᾶσι πῶς πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν· ἀδικοῦντας θε-
 πώτετε· δαίμονας ἐκβάλλετε· δλωρεὰν ἐλάβετε, δλωρεὰν δό-
 τε, οὐ πρῶτον γοῦν ἐθεράπευσεν ὁ ἀντὶν, ἀλλ' εὐχόμενος
 καὶ τὸν χειρὸν ὀνομάζων· ὡς πᾶσι φανερόν γινέσθαι, ὅτι οὐκ ἔστι
 αὐτὸς ὁ ποιῶν, ἀλλ' ὁ κύριος, ὁ δὲ αὐτῶνίου φιλαθροπευόμε-
 νος, καὶ θεραπεύων αὐτὸν πάσχοντας. αὐτῶνίου δὲ μόνον ἡ εὐχή καὶ ἡ
 ἀσκησις ἐστίν. ἡς ἔνεκεν ἐν τῷ ὄρει κατέβη, ἔχαιρε μὲν τῆ τῶν
 θεῶν θεωρία, ἐλυπέτο δὲ διοχλούμενος ὑπὸ πολλῶν ἐεικόμε-
 νος εἰς τὸ ὄρος τὸ ἕξω. καὶ γὰρ καὶ δικασαὶ πάντες, ἡξίουσιν δὲ
 τῷ ὄρει αὐτὸν κατέρχεσθαι, ἐπεὶ μὴ δλωρατὸν ἐἴσειλθῆναι
 ἐκεῖ διὰ αὐτὸ ἀκρολουθοῦντας τῶν δικαζομένων. ἡξίουσιν δὲ ὅμως,
 ἵνα ἔλθῃ καὶ μόνον αὐτὸν ἰδῶσιν. αὐτὸς μὲν οὐκ ἐξετρέπετο καὶ
 παρητεῖτο πᾶς πρὸς τοὺς ὄρους· οἱ δὲ ἐπέβησαν, καὶ μάλλον
 αὐτὸν ὑπερβύουσαν ὄντας ὑπὸ σραπιώτας προσέπεμπον· ἵνα καὶ
 διὰ τὴν ἐκείνων ἐπέφασιν κατέλθῃ. πάσχων ἐν ἀνάγκῃ, καὶ
 ἐρῶν αὐτὸν ὀδύρομένους, ἤρχετο μὲν εἰς τὸ ὄρος τὸ ἕξω, οὐκ
 αἰωφελῆς δὲ πάλιν ἐπὶ ὁ σκυλμὸς αὐτῶν. πολλοῖς μὲν γὰρ εἰς
 ὄνησιν ἐγένετο, καὶ εἰς εὐεργεσίαν ἡ ἀφίξις αὐτῶν. αὐτὸν δὲ δικα-
 σῆς ἀφέλει, συμβουλεύων πάντων μάλλον πρὸς κρίνειν τὸ δίκαι-
 ον· καὶ φοβεῖσθαι τὸν θεόν, καὶ εἰδέναι, ὅτι οἱ κριματι κρίνουσι,
 κριθήσονται. πολλὸν ὅτι τὴν ἐν τῷ ὄρει διατριβὴν πάντων μάλ-
 λον ἠγάπη. ποτὲ οὐκ εἶαν πιαύτῃ παθῶν ὡρᾶ τῶν χρεῖαν ἐχόν-
 των, καὶ τῷ σρατηλάτῃ διὰ πολλῶν ἀξιώσαντ' αὐτὸν κατ-
 ελθεῖν· ἐλθὼν, καὶ ὁμιλήσας ὀλίγα, πᾶς εἰς σωτηρίαν φθάνον-
 τα, καὶ * πρὸ τῶν δλωρῶν ἠπείχετο. τῷ δὲ λεγομένου δλω-
 ρῆς ἀξιούνητος, αὐτὸν ἐμβραδύειν· ἔλεγε μὴ δλωρατὸν χρονί-
 ζειν μετ' αὐτῶν, καὶ ὡρᾶ δλωρῆμα π χαρίεντι τῶν ἐπειθε λέγων,
 ὡσπερ

* πρὸ τῶν

[illuc;] & transibit: & nihil impossibile erit vobis. *Ac rursus,*
Amen amen dico vobis, si quid petieritis patrem in nomine Ioan. 16. 23.
meo, dabit vobis: petite, & accipietis. Ipse enim discipulis at que 24.
omnibus in eum credentibus dixit; Infirmos curate, demones
eijcite; gratis accepistis, gratis date. Curavit nimirum Anto- Matth. 10. 8.
nium [infirmos] non quoad sua autoritate, sed precatione, Chri-
stumque nominando: ut omnibus constaret, non ipsius esse opus
sed Domini, qui per illum clementiam ostendit suam, & affli-
ctis opem tulit; ita ut Antonij non nisi preces fuerint vitæ a-
scetica. Qua de causa in monte is degens, rerum divinarum
contemplatione latebatur: à turba autem divexatus, & in
montis exteriora pertractus, mœrore afficiebatur. Nam omnes
etiam iudices ab ipso, de monte ut descenderet, petebant; quòd
ob litigantium comitatum ingredi ad ipsum nequirent. roga-
bant porrò veniret, ut ejus tantum aspectu fruerentur. Recu-
sante illo, & à via descedente: instare illi, & reos ad ipsum mit-
tere, sub militum potestate constitutos; ut vel propter horum
pretextum descenderet. Adactus itaque necessitate, & eorundem
lamentatione permotus, in montem exteriorem venit: quæ de-
fatigatio ejus perniciofa haud fuit. Adventus enim illius mul-
tis commodo fuit, multis beneficia contulit. Iudicibus etiam e-
rat emolumento; quos jus & æquum rebus alijs omnibus præ- Matth. 7. 2.
ferre jubebat, timere Deum, ac nosse, illo se olim iudicatum iri
judicio, quo judicassent. Verum enim verò vitâ in monte soli-
tariâ nihil ipsi fuit antiquius. Quondam igitur cum ab egenis
talia illi accidissent, & dux militiæ summè ab ipso contendisset,
ut descenderet: venit; paucisque in medium allatis, quæ ad salu-
tem facerent, ab illis etiâ indigis urgebatur. Rogatus tum ab eo-
dem duce, moram ut traheret: morari se apud illos posse diutius,
negavit, idque [ut crederet] lepido ipsi exemplo persuasit. Que-
madmodum,

madmodum, inquit, pisces immorando sicca terra moriuntur: ita monachi vobiscum morando longiusq̄ versando, enervantur. Ut igitur pisces ad mare, sic nobis ad montem est properandum, ne cunctando, eorum quæ sunt intus obliviscamur. Quibus ex eo, multisq̄ alijs, militie dux auditus; admiratus, verè ipsum Dei servum esse dixit: unde nanḡ, idiota mens tam eximia foret, nisi à Deo diligeretur? Alius autem militie præfectus, Balacius nomine, asperè nos Christianos est persecutus, propter odiosæ Arianorum sectæ studium. Is quia ita erat crudelis, ut virgines quoq̄ pulsaret, & monachos nudaret atq̄ flagris caderet: mittit Antonius fratres ad ipsum, cum epistola in hanc sententiam scripta. Video iram Dei imminere tibi. Christianos itaq̄ desine persequi, ne quando ira te corripiat: jam enim te invasura est. Balacius ridere; epistolamq̄ humi projectã consputare; ac ijs qui attulerant mandare, Antonio hæc renunciarent: Quoniam monachorum curam geris, nunc etiam te persequar. At non præterierant dies quinq̄, quum irã Dei opprimeretur. In primam enim Alexandria præfecturam. Chereæ dictam, egressus fuit & ipse Balacius, & Nestorius Aegypti præses: ac ambo equis insidebant, qui illius erant proprij, & mansuetiores cæteris quos domi alebat sua: sed nondum ad locum progressis, equi ludere invicem, more solito cæptant; & illicò mansuetior, quo Nestorius vectus, morsu Balacium apprehendit, in eumq̄ irruit: itaq̄, femur ejus dentibus discerpit, ut confestim in urbem deportatus, triduò moreretur; & mirarentur omnes, quæ Antonius prædixisset, tam citò esse impleta. Sic igitur hortabatur asperiores naturã. Alios verò ad ipsum itantes monitis & præceptis ita correxit, ut extemplo juris dicendi obliviscerentur; eosq̄, beatos prædicarent, qui vitam anachoreticam viverent. Perinde autem injurijs affectorum patrecin-*

*prostravit

ὡςπερ οἱ ἰχθύες ἐγγρενίζοντες τῇ ξηρᾷ γῆ πλωτῶσιν: ἔτως οἱ
 μοναχοὶ βραδυώντες μεθ' ὑμῶν, καὶ παρ' ὑμῖν ἐνδιατρέβοντες, ἐκ-
 λίσσονται, δεῖ οὖν ὡςπερ τὸν ἰχθυὸν εἰς τὴν θάλασσαν, οὕτως ἡμᾶς
 εἰς τὸ ὄρθρον ἐπέιραξ· μὴ ποτε ἐμβραδυώντες, Ἰππιαθώμεθα τῶν
 ἔνδον. ἀκούσας δὲ ὁ στρατηλάτης ταῦτα παρ' αὐτῶν, καὶ ἔπερα πηλά·
 θαυμάσας, ἔλεγε· ἀληθῶς εἶναι τὸν δούλον τῆς θεῆς· τίθεν γὰρ
 ἰδιώτη ποιῶν καὶ ποσῦτον νοῦς, εἰ μὴ ἡ ἀγαπώμενος ὑπὸ τῆς
 θεῆς; εἰς δὲ πρὸς στρατηλάτης (βαλακίος δὲ ἡ ὄνομα αὐτῶν) πικρῶς
 ἐδίδωκεν ἡμᾶς ὅσων χριστιανούς, ἀλλὰ τὴν ὑπερ τῶν δυσωνύμων
 δρεκαίων σπουδῶν, καὶ ἐπειδὴ ποσῦτον ἡ ὠμότης, ὡς καὶ παρεθέτους τύ-
 πειν, καὶ μονάζοντας γυμνοῦ καὶ μασιζέειν: ὁποσείλει πρὸς αὐτὸν
 αὐτῶν, καὶ γράφει τοιοῦτον ἔχουσαν νοῦν Ἰππισολύ. Ὁρῶ
 ὀργὴν ἐπερχομένην ὑπὸ τῆς: πῶσιν ἐν διώκων χριστιανούς, μὴ ποτε σε
 ἡ ὀργὴ καταλάβῃ· μέλλει γὰρ ἤδη Ἰππίσε ἐρχεσθαι. ὁ δὲ βαλακίος γα-
 λάσας, τὸ ὑπὸ Ἰππισολύ ἐρύριψε χαρμῶν, πύσας εἰς αὐτὴν: τὰς δὲ κομί-
 σαινας ὕβρισε, ὡς γὰρ γαίλας ἀπαγγέλλειν αὐτῶν ταῦτα, ἐπειδὴ
 φροντίσεις τῶν μοναχῶν, ἤδη καὶ σὲ μετ' ἐλευσόμεθα, καὶ ἐπερῆλθον ἡμέραι
 πέντε, καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἡ ὀργὴ, εἰς γὰρ τὴν πρώτην * μονὴν ἀλεξαν- * ἰσ. νομῶν
 δρίας τὴν λεγομένην χαίρειας, ἐξῆλθεν αὐτὸς τὸ βαλακίος, καὶ νεσῆριος
 ὁ ἐπαρχος τῆς αἰγύπτου, καὶ ἀμφοτέροι μὲν ἐπεκαθίζοντο ἵπποισι (ἦσαν δὲ
 ἔτσι, ἰδιοὶ τῆς βαλακίος, καὶ περὶ πάντων τῶν τεσφορμῶν παρ' αὐτῶν:)
 ἀλλὰ μὴ πω φησάντων αὐτῶν εἰς τὸ πῶν, ἤρξαντο παίζειν, ὡς εἰώ-
 θασιν, πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐξ αἰφνης ὁ περὶ αὐτῶν, ὡς ἐπεκαθίζετο νεσῆρι-
 ος, δὴ γμαπ τὸ βαλακίον * καταβαλὼν, ἐπέπεσεν αὐτῶν, καὶ ἔτω τῶν * καταλαβὼν
 ὁ δὲ σπινέσσάραξε τὴν μηρὸν αὐτῶν, ὡς εὐθὺς ἡ ἀπενεχθῆναι εἰς τὸ πῶ-
 λιν, ἐν τρισὶ δὲ ἡμέραις ὁποθα εἶναι, καὶ πάντας θαυμάζειν ὅτι ἂν περ-
 εἶρηκεν ὁ αὐτῶνιος, ταχέως πεπλήρωται, ἔτω ἡδὲ ἐν τῶν πικροτέροις
 παρήνει, τὰς δὲ ἀλλὰς τὰς πρὸς αὐτὸν ἀπαντῶντας ἔτως εἰς θεῆς ὡς
 Ἰππιαθάνεσθαι παρ' αὐτὰ τὰ δικάζειν, καὶ μακαρίζειν ὅσων αἰα-
 χωροῦντας ὁπο τῆς βίου τῆς, ἔτω δὲ τῶν ἀδικουμένων πρὸς ἡμᾶς,
 P ὡς νομῶν

ὡς νομίζεν μὴ ἄλλως, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι τὸ πάχοντα ἕτω δὲ πάλιν
 πρὸς ὠφέλειαν πᾶσιν ἰκανὸς, ὡς πολλὰς στρατιωτάδους, καὶ τὰ
 πολλὰ κεκτημένων, διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς βίου βάρη, καὶ λοιπὸν γινεσθαι
 μοναχὸς. καὶ ὅπως ὡς ἰατρὸς ἰκανὸς ὡς τὸ τῆς θεῆς τῆς αἰγυπτίου.
 τίς γὰρ λυπέμενος ἀπὸ τῆς, καὶ οὐχ ὑπερβύβου χαίρων; τίς ἤρχετο
 θρησκείᾳ τῆς αὐτῆς πενήτικας, καὶ οὐκ ἐυθέως ἀπετίθετο τὸ πένθος;
 τίς ὀργίζομενος ἤρχετο, καὶ οὐκ εἰς Φιλίαν μετεβάλλετο; τίς πένθος
 ἀκηδῶν ἀπώλετο, καὶ ἀκούων αὐτῆς, καὶ ἐλέπων αὐτὸν, οὐ κατεφρό-
 νει τῆς πλῆθους, καὶ παρεμυθεῖτο τὸ πένθος; τίς μοναχὸς ὀλιγορήσας,
 καὶ ἀπελθὼν πρὸς αὐτὸν, οὐ μάλλον ἰσχυρότερον ἐγίνετο; τίς νεώτε-
 ρον ἐλθὼν εἰς τὸ ὄρος, καὶ θεωρήσας αὐτῶν, οὐκ ἐυθέως ἐξηρῆε τὸ
 πᾶς ἡδονὰς, καὶ ἠγάπη σωφροσύνη; τίς ἤρχετο πρὸς αὐτὸν ὑπερβύβου
 μοναχὸν πειραζόμενος, καὶ οὐκ ἀνεπαύετο; τίς δὲ ἐνοχλοῦμενος ἐν λο-
 γισμοῖς ἤρχετο, καὶ ἐνοχλοῦμενος τῆς Διαβολῆς; καὶ γὰρ καὶ τῆς τοῦ μέγισ-
 τῆς ἀσκήσεως τῆς αὐτῆς, ὅτι (καθὰ περ εἶπον) χάρισμα Διακρίσεως
 πνευμάτων ἔχων, ἐπεγίνωσκεν αὐτῶν τὰ κινήματα. καὶ πρὸς ὃ τίς
 αὐτῶν εἶχε τὸ πᾶσι καὶ τὸ ὄρμη, τῆς οὐκ ἠγνοίει, καὶ οὐ μόνον αὐ-
 τὸς οὐκ ἐπαύετο παρ' αὐτῶν: ἀλλὰ καὶ οὐκ ἐνοχλοῦμενος ἐν λογισ-
 μοῖς ὡς ἀκαλῶν ἐδίδασκε, πῶς αὐτῶν δύναται τὰς ἐκείνων ἰσχυροτάτας
 αἰατρίπαι. διηγουμένους τῆς ἐνεργάντων τὰς ἀσθενείας καὶ τὰς πανουργίας.
 ἕκαστος γὰρ, * ὡς παρ' ἐπαλιφίαι παρ' αὐτῆς κατήρχετο, κατα-
 γαρρῶν τῆς νοημάτων τῆς Διαβολῆς, καὶ τῆς δαιμόνων αὐτῆς. πόση δὲ καὶ
 μνηστῆρας ἔχουσι παρθένοι, καὶ μόνον διὰ τῆς πέραν ἰδοῦσαι τῆς αὐτῶν
 ὄν. ἐμειναν τῶν χριστῶ παρθένοι. ἤρχοντο δὲ καὶ διὰ τῆς ἕξω μερῶν πρὸς
 αὐτῶν. Ἐαὐτοὶ μὲν πάντων τῶν ὠφέλειαν ἐσχηκότας, ὑπερβύβου ὡς πα-
 ρὰ πατρὸς πεμπόμενοι. ἀμέλει κριμηθέντος αὐτῆς, πάντες οἱ ὄρφανοί
 γυμνοί πατρὸς, μὴ τῆς ἐκείνης μνήμῃ ὡς ἀκαλῶσιν ἑαυτὰς, κατ-
 ἔχοντες ἅμα τὰς νεφελίας καὶ τὰς παραμύσεις αὐτῆς. οἷον ἢ καὶ τὸ τέλος
 αὐτῆς βίβου γέγονεν, ἄξιον καὶ μὴ μνημονεύσει, καὶ ὑμᾶς ἀκούσαι πειθῆν-
 τας. καὶ τῆς γὰρ αὐτῆς ζηλωτὸν γέγονε, καὶ τὸ εἰωθὸς ἐπεσκέπτετο οὐκ
 μοναχῶς

καὶ ἄσπερ ἐπαλιφίαι.

patrocinium suscepit; ut existimares non alios, sed ipsum met
lesum fuisse. Tantum præterea omnibus profuit, ut multi etiam
militum ac divitum, relictis vita hujus oneribus, monachi fie-
rent. Summa, tanquam medicus Aegypto divinitus erat datus.

Quis enim tristis ad ipsum accessit, qui non latus discesserit? quis
mortuos lugens, de mærore non statim remisit? quis ad-
venit iratus, non amicus redditus? quis pauper cœcidit animo,
ipsoq; audito & viso, non sprevit divitias, & paupertatem le-
vavit solatio? quis monachus remissior, ad ipsum postquam ve-
nit, non animosior fuit factus? quis adolescens, mœre conscenso,
Antonium contemplatus, non abnegatis illicò voluptatibus
temperantiam est amplexatus? quis venit ad ipsum à demone
tentatus, neq; refocillatus? aut cogitationibus perturbatus,
mente non tranquillata? Nam & hoc erat singulare in Antonij
asceticâ, dono (quemadmodum antea dixi) discernendi spiritus,
horum novisse motiones; & quod uniuscujusq; studium esset,
qui impetus, non ignorasse. Neq; solùm ipse ab illis non delude-
batur: sed turbatos mente consolans, qua ratione istorum insi-
dias possent subvertere, docebat, narrata demonum imbecilli-
tate versutisq;. Unus igitur quisq;, tanquam ad palestram ex-
ercitatus ab illo discedebat, sumptâ fiduciâ adversus cogitatio-
nes diaboli & demonum ejus. Quot etiam virgines, jam de-
sponsatæ, solo ipsius aspectu eminus motæ, virginitatem Chri-
sto servarunt! Venerunt quoq; ad illum è locis quidam exteris,
qui percepta cum omnibus utilitate domum redibant, tãquàm
missi à parente nimirum. Posteaquam obdormijt; nemo non, ve-
luti orbis patre, solâ ejus memoriâ se se consolatur, retentis si-
mul animo admonitionibus & præceptis illius. Quis verò vitæ
finis ipsi fuerit: æquum est & me commemorare, & vos cupidè
audire; quum & hoc æmulationem mereatur. Monachos, more

2. Cor. 2. 12.

suo, in monte exteriori visebat: divinaque providentia de vite
 sue exitu certior factus, Postremum vos iam visi, fratribus age-
 bat; mirumque accidet, si alter in hac via denud alterum vide-
 rit. me quoque hinc migrare igitur est tempus, qui annum ago
 centesimum quintum. Quibus auditis, plorabant, senemque am-
 plexati deosculabantur. At ille, tanquam e loco peregrino in pa-
 triam reversurus, colloquebatur letus, monebatque ne in labo-
 ribus essent socordes & negligentes; neque exercendo se se conci-
 derent & deficerent: sed tanquam cotidie morituri, viverent;
 quodque prius dixerit animum a sordidis cogitationibus liberum
 servarent, & sanctos emularentur; neque schismati Meletiano-
 rum se adjungerent, quorum de improbo & prophano instituto
 constet; neque cum Arianis quicquam haberent commune, quo-
 rum & ipsorum impietas sit nota. addebat, neque si iudices pa-
 trocinari hisce videritis, turbemini: cessabit enim, emoriatur,
 nec diu durabit eorum imaginarius dominatus. quin eo magis
 puros ab ipsis vos custodite, patrumque traditionem servate, pra-
 cipue piam in Iesum Christum dominum nostrum fidem; quam
 e Scripturis didicistis, & vobis saepius in memoriam redegi. Ad
 haec, cum fratres ipsum manere secum vel invitum cuperentur,
 ibidemque vitam sanctam consecrari Deo: refragatus est, cum ali-
 as ob multas causas, quod ostendit silentio, tum ob hanc potissi-
 mum, Solent Aegyptij pie defunctorum, atque in primis sanctorum
 martyrum, corpora funerari quidem & linteis involvere; non autem
 mandare terra, sed impositum lectulo, intra privatos parietes
 retinere; idque mortuis honori esse ducunt. Quo de Antonius
 saepe episcopos rogavit, populum ut erudirent; similiter etiam
 laicis pudorem iniecit, & mulieres objurgavit; negans id vel le-
 gibus sancitum, vel omnino pium esse. Nam & patriarcharum
 & prophetarum corpora in hunc usque diem sepulchris servari;
 ipsum etiam

μοναχὸς ὄν· ἐν τῷ ὄρει τῷ ἔξω· καὶ μαθὼν ὡς εἶ τὴν προνοίαν, ὡς
 τὴν ἑαυτοῦ πελοῦτης, ἐλάλη, πῶς ἀδελφοῖς· πῶς τὴν ὑμῶν τὴν ἰππίσκει-
 ψιν ὑσέραν πιῶσαι, καὶ θυμαῖζω, εἰ πάλιν ἑαυτοῦ ἐν τῷ βίῳ τῆς
 θεωρίσῃ. καιρὸς ἐστὶ καὶ μετὰ λοιπὸν αἰαλύσαι· εἰ μὴ γὰρ ἐγγὺς ἐτῶν
 πέντε καὶ ἑκατόν, οἱ μὲν οὐκ ἀκῶσαι, ἐκλαμον, καὶ ὡς ἐπιπυροῦντο καὶ
 κατεφίλκον τὴν γέροντα· ὁ δὲ, ὡς διὰ ἀλλοτριᾶς εἰς ἰδίαν ἀπαύρων πό-
 λιν, χαίρων διελέγετο· καὶ παρήγγαλεν αὐτοῖς, μὴ ὀλιγωρεῖν ἐν
 τοῖς πόντοις, μηδὲ ἐκκακεῖν τὴν ἀσκήσιν· ἀλλ' ὡς καθ' ἡμέραν ἀποθνή-
 σκοντας ζῆν· καὶ (καθ' ἃ προεῖπον) σπυδαζεῖν τὴν ψυχὴν φυλάττειν
 διὰ ῥυπαρῶν λογισμῶν· καὶ τὴν ζῆλον ἔχειν πρὸς τὰς ἀγίας, μὴ ἐγ-
 γίξαι δὲ μελεπανοῖς τοῖς * σχηματικῶς * οἶδατε γὰρ αὐτῶν τὴν πονη-
 ρίαν καὶ βλάβην προαίρεσιν· μηδὲ κρινωνία ἔχειν πνὰ πρὸς ὄν·
 ἀρεῶν· ἔτι γὰρ καὶ ἡ τῶν ἀσέβεια πᾶσιν ἐκδηλὸς ἐστὶ, μὴ δὲ αὐ-
 θεωρήσῃτε περὶ τὰ μέρους αὐτῶν ὄν· δικασαῖς, παρὰ τὴν εὐ-
 πη γὰρ, καὶ θνητὴ καὶ πρὸς ὀλίγον ἐστὶν αὐτῶν ἡ φαντασία. κατὰ-
 ροὺς οὐκ ἑαυτοῦ· μάλλον δὲ τούτων φυλάττειτε, καὶ τηρεῖτε τὴν τε
 τῶν πατέρων ὡς εἰδοσιν, καὶ προσηγουμένως τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦ χριστὸν εὐσεβῆ πῆσιν, ἵνα ἐκ τῶν γραφῶν ἡμεῖς μεμαθήκατε,
 παρ' ἐμοῦ δὲ πολλάκις ὑπεμνήσθητε. τῶν δὲ ἀδελφῶν βιαζομένων
 μῆσαι αὐτὸν παρ' αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ πλειοψηφίαι· ὅσα ἡμέτερο * διὰ
 πολλὰ μὲν, ὡς αὐτοῖς καὶ σιωπῶν ἐπέφαινε, καὶ διὰ τὸ δὲ μάλιστα,
 οἱ αἰγύπτιοι τὰ τῶν πελοῦτων σπυδαίων σώματα, καὶ μάλιστα
 τῶν ἀγίων μαρτύρων φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ ὡς ἐλίσειν ὀφονί-
 οισ· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γλῶσσο, ἀλλ' ἰππίσκειμυδίαν πθέναι, καὶ φυ-
 λάττειν ἐνδον παρ' ἑαυτοῖς νομίζοντες ἐν τῆς πμᾶν ὄν· ἀπελθόν-
 τας. ὁ δὲ αὐτῶν ὅσων πολλάκις ὡς τῆς καὶ ἰππίσκόπου ἡξίσου ὡς γ-
 γέλειν τοῖς λαοῖς· ὁμοίως δὲ καὶ λαϊκῶς ἐπέτρεπεν, καὶ γυναιξὶν ἐπέ-
 πησιν· λέγων, μὴ τε νόμιμον, μὴ τε ὅπως ὅσον εἶναι τῆς. καὶ γὰρ τὰ
 τῶν πατριαρχῶν ἔτι προφητῶν σώματα μέγιστον σωζέει εἰς μνήματα,

* σχηματικῶς

καὶ αὐτὸ διὲ τὸ κυρίου σῶμα εἰς μνημεῖον ἐπέθη· λίθος τὲ δὴ πῆ-
 πθεῖς ἔκρυψεν αὐτὸ, ἕως αἰέσει τριήμερον. καὶ ταῦτα λέγων, ἐδέξα-
 κενε ὄψανομῆν τὸν μετὰ θαύματον μὴ κρύπτοντα τὰ σώματα τῶν
 πελοτώντων, καὶ ἄγια τυγχάνη. τί γὰρ μείζον ἢ ἀγώτερον τῶ κυ-
 ριακοῦ σώματι; πολλοὶ ἔν ἀκούσαντες, ἔκρυψαν ὑπὸ γλυκοῖσι-
 πῶν, καὶ ἠχαρίστου τῷ κυρίῳ, καλῶς διδαχθέντες. αὐτὸς διὲ τῶ
 γνώσκων, καὶ φοβούμεν, μὴ καὶ τὸ αὐτὸ ποιήσωσιν εὐτως σῶμα.
 ἠπειξεν ἑαυτὸν, σωταξάμεν τῶ τῶ ἐν τῷ ἔξω ὄρει μοναχοῖς. καὶ
 ἐσελθὼν εἰς τὸ ἔνδοθεν ὄρει, ἔνθα καὶ μένει εἰάθει, μετὰ μιλῶας
 ὀλίγους ἐπίσησε. καὶ καλέσας ὄντων σῶντας αὐτῶ (δύο διὲ ἦσαν, οἱ
 πῆνες καὶ ἔμειναν ἔνδοθεν, δέκα καὶ πέντε ἔτη ἀσκούμενοι, καὶ ὑποηρε-
 τῆντας αὐτῶ διὰ τὸ γῆρας) ἔλεγε πρὸς αὐτοῦ: ἐγὼ μὲν, * ὡ γέ-
 γραπται, τὴν ὁδὸν τῶν πατέρων προέομα· ὄρω γὰρ ἑμαυτὸν καλοῦ-
 μέμον ὑπὸ τῶ κυρίου: ἡμεῖς δὲ νήφετε, καὶ τὴν πολυχρόνιον ὑμῶν
 ἀσκησιν μὴ διαπέσητε· ἀλλ' ὡς νῦν δέχμεν ἔχοντες, ἀπουδάσατε τη-
 ρεῖν τὴν προθυμίαν ἑαυτῶν. οἶδατε ὄντων δὴ πηβουλεύοντας δαίμο-
 νας, οἶδατε πῶς ἄγριοι μὲν εἰσιν, ἀδενεῖς διὲ τῆ δυνάμει. μὴ οὖν
 φοβηθῆτε αὐτοῦ: ἀλλὰ μᾶλλον τὸν χριστὸν αἰεὶ αἰαπνέετε, καὶ
 τῶ τῶ πιστεύετε· καὶ ὡς καθ' ἡμέραν διαποθνήσκοντες ζῆσατε
 προσέχοντες ἑαυτοῖς, καὶ μνημονεύοντες ἂν ἠκούσατε παρ' ἐμοῦ
 παραινέσεων. καὶ μὴ διὲ μία ἔσω ὑμῖν κοινωνία πρὸς ὄντων ἁρισ-
 ματικούς, μὴ δὲ ὅλας πρὸς ὄντων αἰρετικούς ἀρειανούς. οἶδατε
 γὰρ πῶς καὶ γὰρ τούτων ἔξετερεπόμεν διὰ τὴν χριστομάχον αὐτῶν
 καὶ ἑτερόδοξον ἄρεσιν. ἀπουδάσατε διὲ μᾶλλον καὶ ὑμεῖς αἰεὶ σω-
 ἀπτεῖν ἑαυτοῦ· προσηγουμένως μὲν τῷ κυρίῳ, ἔπειτα διὲ τῶ ἀ-
 γίοις: ἵνα μετὰ θαύματον ὑμῶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὡς φί-
 λους καὶ γνωρίμους, διέξωνται ἔ αὐτοῖ. ταῦτα λογίζεσθε, ταῦτα
 φρονέετε. ἔ εἰ μέλει ὑμῖν πρὸ ἐμοῦ, καὶ μνημονεύετε ὡς πρὸ
 πατρὸς: μὴ ἀφῆτε πινὰς τὸ σῶμά μου λαβεῖν εἰς ἄγυπτον,
 μή πως

* ὡς γέγρα-
 πται.

ipsum etiam Domini corpus in monumentum positum fuisse, saxo quoque advoluto, quo tegetetur, donec die tertio resurgeret. Quibus verbis, peccare demonstravit eum, qui post obitum, defunctorum corpora non humaret, quantumvis sancta essent quid enim majus aut sanctius Domini corpore? Multi ergo postea, hoc audito, sepulturam suos affecerant, gratijs Deo actus, quod tam probe instituti essent. Gnarus itaque ritus Aegyptiaci, cum metueret ne idem corpori suo accideret: abitum acceleravit, vale monachis dicto, qui erant in monte exteriori. Ingressusque in montem interiorem, locum commorationis familiarem, post menses paucos in morbum incidit. Et accersitis ijs qui una erant (duobus nimirum; qui annos quindecim ibidem commorabantur asceta, eique propter senectutem ministrabant) ait; Equidem viam ingredior patrum, veluti scriptum est; video enim à Domino me vocari: vos autem sobriestotes; neque asceticam, cui per quam diu vacastis, male perditis; sed tanquam primordio jam capto, animi alacritatem omnistudio retinete. Nostis insidiatores demones, nostis quam sint immanes quidem, at viribus imbecilles. Ne igitur istos timeatis; verum Christi potius odorem nunquam non spiretis, eique credatis. Et veluti quotidie morituri vivitote, ipsi vobis attendentes, earumque preceptionum memores, quas ex me audistis, neque ulla sit vobis cum Schismaticis consuetudo, ac prorsus ne cum haereticis quidem Arianis. scitis enim quam et ego sim hos averfatus, propter sectam ipsorum, qua Christum et doctrinam ejus oppugnant. Operam itaque date, ut Domino inprimis adjungamini, deinde sanctis: ut post mortem ipsi quoque vos in aeterna tabernacula, tanquam fratres et notos, recipiant. hac sint vestra cogitata, hac sit sapientia. Quod si vobis cura est de me, meique tanquam patris non obliviscimini: corpus meum in Aegyptiis

Ioan. 16, 47

Matth. 27, 60

Iosua 2, 14
3. Reg. 2, 2.

ptum transferri ne patiamini, ne fortè domi reservet sua. Hac enim de causa intra montem vixi, atque huc me contuli. Neque autem vos latet, quàm id facitantes semper increpaverim, & ab illa consuetudine sim dehortatus. Meum igitur corpus sepelite, terraq; contegite: si q; sermo hic meus apud vos custoditus, ut nemo prater vos solos locum sepulchri noscat. Illud nanque in mortuorum resurrectione à Servatore incorruptum recipiam. Vestes meas [sic] distribuite: Meloten unam date Athanasio episcopo, cum stragulâ, quam ab ipso novam accepi, nunc detritam: Sarapioni episcopo alteram date meloten: vobis cilicium servate. Quodq; est reliquum, filij, salvete: Antonius enim hinc migrat, non amplius vobiscum moraturus. Finito sermone, postquam sunt ipsum osculati; pedibus ille porrectis, & quasi amicorum adventantium aspectu (summoperè letatus (vultu nanque hilari, ut apparuit, decumbebat) expiravit, & ad patres appositus est. Illi, quemadmodum ipsis mandaverat, corpus loco motum sepelierunt, humoq; texerunt. neq; hætenus quisquam, ubi humatum sit illud, novit, prater duos illos ministris solos. Acceptâ igitur quisque B. Antonij melote, & stragulâ veste ab ipso detritâ; veluti magnum quiddam custodit. Nam & qui intuetur illas, ipsum Antonium videtur sibi contemplari; & qui induit, tanquam monita & præcepta ejusdem letus gestat. Hic vita Antonij in corpore fuit finis; atque illud ascetica ejus principium. Quæ si brevius à me dicta sunt, quàm pro illius virtute: vel hinc colligite, quantus vir Dei Antonius fuerit, qui ab adolescentia ad tam grandem etatem idem studium acre promptumq; in asceticâ servavit; neq; senectuti, lautio- rem cibum desiderando; succubuerit; neq; amissis corporis viribus, indumentum mutarit, aut etiam aquâ pedes abluerit; & illa sus tamen membris omnibus permanserit. Nam & oculi fuerun

μη πως εν τρις οικισι αποθων). τερου γαρ χαριν εισηλθον εις τ' ορος,
 κη ηλθον ωδε. οιδατε δε κη πως αιει ενετρεπον οδου τερ ποιουντας, κη
 παρηγγαλλον παυσιας της τριαυτης σωηθειας. θαψαπ ουω τ' ημε-
 προν υμεις, κη υπο γλω κρυψατε. κη εσω τ' παρ' εμε ρημα φυλαετ-
 τωμον παρ' υμιν, ωσε μηδεκα γνωσκειν τ' τον, παλω υμων μονων.
 εγω γαρ εω τη αιασασει τ' νεκρων, αποληψομαι ωρα τω σωτηρ
 αφθαρτην αυτω. διελετε δε μου τα ενδυματα, κη αθασασιω μη τω
 επισκοπω δοτε τλω μίαν μηλωτλω, κη ο υποεραννουομλω ιματιον
 οπερ αυτωσ μη μοι καινον δεδωκε, παρ' εμοι η πεπαλαιωται. κη σαρα-
 πιωι τω επισκοπω δοτε τ' επιραν μηλωτλω: κη υμεις εχετε τω * τρυ-
 χιον ενδυμα. κη λοιπον σωζεσθε τινα: ο γαρ αιτωνιος μεταβαινει, κη
 οσκ' επ' μεθ' υμων εσι. ταυτα ειπων, κη ασασασιωμων οικειων αυτων,
 εξαρχασ οδου πιδασ, κη ωπερ φιλουσ ορων οδου ελθοντας επ' αυτων,
 ε δι αυτουσ ωειχαρης γρηγορος (εφαίνετο γαρ αιακειωμω ειλαι-
 ρω τω προσωπω) εξελιπε, κη προσετηη προς οδου πατιρας. και-
 κεινοι λοιπον, καιτα δεδωκεν αυτωσ ενπλασ, θαψαιτες ε ολιξαν-
 τες, εκρυψαν υπο γλω αυτωσ τ' σωμα, κη ουδεις οιδε πως, πυ κερυ-
 πται, παλω μονων αυτων τ' δυο * ικαιτων. λαβων δε εκασος τλω
 μηλωτλω τω μακαριου αιτωνιου, κη τω τετριμωον παρ' αυτωσ
 ιματιον, ωσ π' μεγα ρημα φυλατει. κη γαρ και βλεπων αυτωσ
 πια, ωσ αιτωνιον εσι θεωρων: και ωειβαλλομω εω δε αυτωσ, ωσ πιασ
 νουθεσιασ αυτωσ βασιζων εσι μετα χαρησ. πυτω της εσ σωμαπι-
 ζωησ αιτωνιου τ' τελω, καικεινη της ασκησεωσ δεχη. κη ει κη μι-
 κροσ ταυτα προς τλω οικειου αρετω: αλλ' απο πυτων λογιζεσθε
 κη υμεις, οπωσ λω ο τω θεωσ αυθρωπωσ αιτωνιωσ. οκνεωπερου μεχε-
 της πωωτης ηλικιασ ισλω τηρησεσ τλω ωειθυμιασ της ασκησεωσ: κη
 μητε δια τω γηρασ ητηθεισ πλυτελειασ τριφησ, μητε δια
 αιωνιασ πυ εαυτωσ σωματωσ αλλαξασ τω ρημα πυ εσ ιδυ-
 ματωσ, η νιψαμωσ καιν οδου πιδασ υδραπ: κη ιμωσ εω
 πασιν διεμωεν αβλαβησ. κη γαρ κη οδου οφθαλμουσ αιωνιασ
 κη ολοκλη-

κ' ισ. τριχινωσ

κ' οικετωσ

Q

καὶ ὁλοκλήρως εἶχε, βλέπων καλῶς· καὶ τὸ ὀδόντων ἐδὲ εἰς ἐξέπεσεν αὐ-
 τῶν· μόνον δὲ ὑπὸ τὰ οὐλα τετριμυδροὶ ἐγεγόνεισαν, διὰ τὴν πολλὴν
 ἡλικίαν τῶν γέροντων. καὶ τοῖς ποσὶ δὲ καὶ τὰ χερσὶν ὑγίης διέμεινε· καὶ
 ὅλως πάντων, τὴν ποικίλην τροφὴν ἔλουτρῆς ἔδειξεν· καὶ διὰ φόρον ἐνδύμασι
 χρωδῶν, φαιδρότερος μάλλον αὐτὸς ἐφαίνετο, καὶ πρὸς ἰακὴν περ-
 θυμότερος. καὶ τὸ πανταχοῦ δὲ τῶν διὰ θεοῦ ἔργων, καὶ θαυμαζέων
 αὐτῶν πάντων, πρὸς αὐτὸν καὶ τὸ μὴ ἐωρακίαν αὐτὸν· τῆς
 δρεπῆς καὶ τῆς φιλοφιλίας αὐτῶν ψυχῆς ἐστὶ γνώρισμα. οὐ γὰρ ἐκ συγ-
 γραμμάτων, οὐδὲ ἐκ τῆς ἐξωθεν σοφίας, οὐδὲ διὰ πῖνα τέχνη· διὰ
 δὲ μόνον θεοσεβείαν ὁ αὐτῶν ἐγνωρίσθη. τῶν δὲ ὡς θεῶν δῶρον ἐκ
 αὐτοῦ ἀρνήματα· πῶς γὰρ εἰς τὰς ἰστανίας, καὶ εἰς τὰς γαλιλάας, πῶς
 εἰς τὴν ῥώμην καὶ τὴν ἀφρικὴν, ἐπὶ ὅροι κεκρυμμένον καὶ κατήμενον
 ἠκούσθη· εἰ μὴ ὁ θεὸς ἴδῃ, ὁ πανταχοῦ ὄντων ἀνθρώπων γνωρί-
 ζων, ὁ καὶ αὐτῶν τῶν κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἐπαγγελία μόνον. καὶ
 γὰρ αὐτὸν κεκρυμμένως πρὸς αὐτοῦσι, καὶ λαοφιλῶν ἐθέλουσιν· ἀλλ'
 ὁ κύριος αὐτῶν ὡς λύχνους δείκνυσι πάντων. ἵνα καὶ ἕως αἱ ἀκούον-
 τες γνώσκωσι, διωκτὰς εἶναι τὰς ἐντολάς εἰς τὸ κατορθοῦν, καὶ
 ζῆλον τῆς ἐπιδοκίμου ὁδοῦ λαμβάνωσι. πάντα τίνυνται τοῖς ἀλλοῖς
 ἀδελφοῖς ἀνάγνωτε, ἵνα μάθωσιν ὁποῖος ὀφείλει τῶν μοναχῶν ὁ βίος
 εἶναι· καὶ πεισθῶσιν, ὅτι ὁ κύριος καὶ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς χριστὸς ὄντων
 δοξάζοντας αὐτὸν δοξάζει, καὶ ὄντων δουλεύοντας αὐτῷ μέχρι τέλους,
 οὐ μόνον εἰς τὴν βασιλείαν ἀγει τῶν οὐρανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ θαλάσσῃ
 μένους καὶ ἀπατάζοντας ἀναχωρεῖν, φανερῶς καὶ διὰ θεοῦ ὄντων, διὰ τε
 τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, καὶ τὴν ἄλλων ὀφείλειαν πανταχῶς ποιῆσαι. ἐὰν ἡ χρεία
 γένῃ, καὶ τοῖς ἐθνικοῖς ἀνάγνωτε· ἵνα καὶ ἕως ἐπιγνώσιν, ὅτι ὁ κύριος
 ἡμῶν Ἰησοῦς χριστὸς, ἐκ μόνον ἐστὶ θεὸς ἔξω θεοῦ ἡδὲ· ἀλλ' ὅτι καὶ οἱ τῶν
 γνησίως λατρευόντες, καὶ πιστεύοντες εὐσεβῶς εἰς αὐτὸν, τὰς δαίμονας,
 ὡς αὐτοῖς οἱ Ἕλληνες νομίζουσιν εἶναι θεοὺς, τὰς τοὺς οἱ χριστιανοὶ ἐλέγχου-
 σιν, ἐκ μόνον μὴ εἶναι θεοὺς, ἀλλὰ καὶ πατῶσι καὶ διώκουσιν, ὡς παλάνους
 καὶ φορέας τῶν ἀνθρώπων τυγχάνοντες, ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν,
 ὡς ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

ἐθέλουσιν

fuerunt ipsi incolumes atq; integri, ut acutè cerneret: & dentium illi nec un^d excidit, attriti tantū [nō nihil] prope gingivas, ob longiorem senis etatē. manus quoq; & pedes suo sancti munere perpetuō. Deniq; omnibus ijs, qui varijs cibis, lotionib⁹, & alio atque alio vestitu utūtur, multo nitidior conspiciebatur, & robore paratior. Famā porro ubicunq; ipsū celebrari, esse in admiratione apud omnes; ab ijs etiā desiderari, qui eum nunquam viderint: certū virtutis ej⁹ atq; animi Deo chari est indicium. Non enim libris, nō scientiā gentili, non arte quacunq; sed sola in Deum pietate Antonius inclaruit. Quod Dei esse donum, nemo inficias iuerit. Unde enim in Hispania, Gallia, Roma, atq; in Africa de eo quicquā esset auditū; cuius latētis in mōte fuit sedes: nisi De⁹ ubicunq; terrarū suos claros ac notos redderet? hoc ipsum Antonio pollicit⁹ initio. Vt enim occultè ipsi agant, ut latere cupiāt: verūt amē Dominus eos tanquā lucernas omnib⁹ exhibet; ut etiam sic, qui audiunt, cognoscant, præcepta rectè ac præclare agendi humanas vires haud superare, nec sine zelo viam virtutis capessant. Proinde alijs hæc fratribus legite: ut, quæ vita monachorum esse debeat, discant; persuasumq; habeant, Dominum & servatorem nostrum Iesum Christum, eos, qui gloriam ipsi tribuant, gloriā illustraturum; & si ad sinem usq; ipsi serviant, non solum ad regnum caelorum ducere; sed etiam hic latitantes, & solitudinem ac recessum captantes, propter virtutem, atq; in aliorum commodum, illustres ubicunq; gentium & celebres reddere. Quod si usus fuerit, paganis etiam legite. ut vel sic agnoscāt, Dominū nostrū Iesū Christū, nō solum esse Deū, Deiq; filiū: sed quot quot sincerè ipsū colāt, & piè in ipsū credāt Christiani, ab ijs demones, Græcorū opinione Deos, non tantum fraudis & imposturæ cōvinci; verū etiā cōculcari, & tāquam hominū seductores & corruptores fugari, atq; expelli, in Christo Iesu Domino nostro; qui gloria in secula seculorum, Amen.